

การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง
เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

A STUDY OF NATIONAL ARTIST IDENTITY, SOMCHAI KAEWTONG'S
WORK TO DESIGN READY TO WEAR FASHION

วานิส แก้วทอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2563

การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปะแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง
เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบ
วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A STUDY OF NATIONAL ARTIST IDENTITY, SOMCHAI KAEWTONG'S
WORK TO DESIGN READY TO WEAR FASHION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF FINE ARTS
(Design innovation)

College of Creative Industry, Srinakharinwirot University

2020

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาลักษณะมีผลงานศิลปินแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง

เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

ของ

วานิส แก้วทอง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัณฑิตกรรมการออกแบบ

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก	..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเทพ มุสิกะปาน)	(รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนารถ เลิศไพโรจน์)
..... ที่ปรึกษาร่วม	..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.กรกมล คำสุข)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงแข บุตรภูม)

ชื่อเรื่อง	การศึกษาลักษณะผลงานศิลปะป็นแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป
ผู้วิจัย	วานิส แก้วทอง
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รวิเทพ มุสิกะปาน
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร. กรกมล คำสุข

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและสืบสานอัตลักษณ์อาจารย์ สมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย เพื่อให้ได้ซึ่งองค์ความรู้ใหม่และวิธีการเฉพาะในการออกแบบเครื่องแต่งกาย มีกระบวนการคือ 1) รวบรวมรูปภาพและไฟล์วิดีโอจากอัลบั้มภาพและม้วนเทปภาพยนตร์ส่วนตัวของอาจารย์ สมชาย แก้วทอง 2) การสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยตรงกับอาจารย์ สมชาย แก้วทอง ทั้งมีกำหนดรูปแบบและไม่มีกำหนดรูปแบบ 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมและสัมภาษณ์ด้วยการใช้องค์ประกอบทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์องค์ประกอบทัศนศิลป์ที่ศิลปินเลือกใช้ 4) สร้างข้อกำหนดเพื่อนำไปออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปที่มีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์เดียวกันกับศิลปินแต่แตกต่างด้วยข้อกำหนดทางแนวโน้มการออกแบบแฟชั่นปี ค.ศ.2020 ที่มีในปัจจุบัน 5) ออกแบบและพัฒนาแบบร่วมกับศิลปินร่างแบบจำนวน 30 แบบ เพื่อเลือก 15 แบบมาตัดเย็บเป็นชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป โดยผลการวิจัยในการนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ตารางแสดงผลงานของอาจารย์สมชาย แก้วทอง แบบเรียงตามเวลา ในช่วง ค.ศ.1980 ถึง ค.ศ. 2013 2) ตารางวิเคราะห์ผลงานของอาจารย์สมชาย แก้วทอง ที่แบ่งแยกองค์ประกอบการออกแบบตามทฤษฎีทัศนศิลป์ 3) ผลการทดลองด้านการออกแบบที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์อัตลักษณ์ของศิลปินสู่การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป Spring/Summer 2020 Collection และแสดงออกถึงการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการออกแบบ

คำสำคัญ : ศิลปินแห่งชาติ, สมชาย แก้วทอง, เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

Title	A STUDY OF NATIONAL ARTIST IDENTITY, SOMCHAI KAEWTONG'S WORK TO DESIGN READY TO WEAR FASHION
Author	VANIS KEAWTONG
Degree	MASTER OF FINE ARTS
Academic Year	2020
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Ravitep Musikapan
Co Advisor	Dr. Koraklod Kumsook

This study is on the work of National Artist Somchai Kaewtong and the design of ready to wear fashion. This creative research studies the design identity of the first fashion-design national artist in Thailand and the creation of a new method to classify design that could be applied to the fashion industry. This research consists of seven steps for analysis: (1) to collect photos and videos; (2) to conduct in-depth interviews with the artist to help understand the vision of the artist; (3) to analyze all of the information from the identity assembled by the artist, using elements of the visual arts as a tool to classify the work of the artist; (4) to create a criterion for the design identity of the same elements as the artist with fashion trends and make a new template of knowledge of the identity of the artist; (5) to design 15 dresses; (6) to improve the defects in these dresses after production; and (6) to evaluate designs by the identity specialist of Somchai Kaewtong. The results of this research consisted of three parts: Part One, the timeline of the designs of Somchai Kaewtong from 1980 to 2013; Part Two, the design analysis table of Somchai Kaewtong which showed the classification of the design; and Part Three, the design experiment and sketches were designed based on the on the design identity of Somchai Kaewtong.

Keyword : National Artist, Somchai Kaewtong, Ready to wear fashion

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์เรื่องการศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติสาขาการออกแบบแฟชั่น
สมชาย แก้วทอง เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี
ขอขอบพระคุณ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่มอบทุนอุดหนุนการทำวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
เพื่อปริญญานิพนธ์ระดับปริญญาโท ประจำปีงบประมาณ 2563

วานิส แก้วทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	2
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
โครงการศิลปินแห่งชาติ.....	5
ความสำคัญของศิลปินแห่งชาติ	6
การเผยแพร่ผลงานของศิลปินแห่งชาติ	6
กิจกรรมเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติ.....	7
กิจกรรมเผยแพร่ผลงานของศิลปินแห่งชาติ.....	7

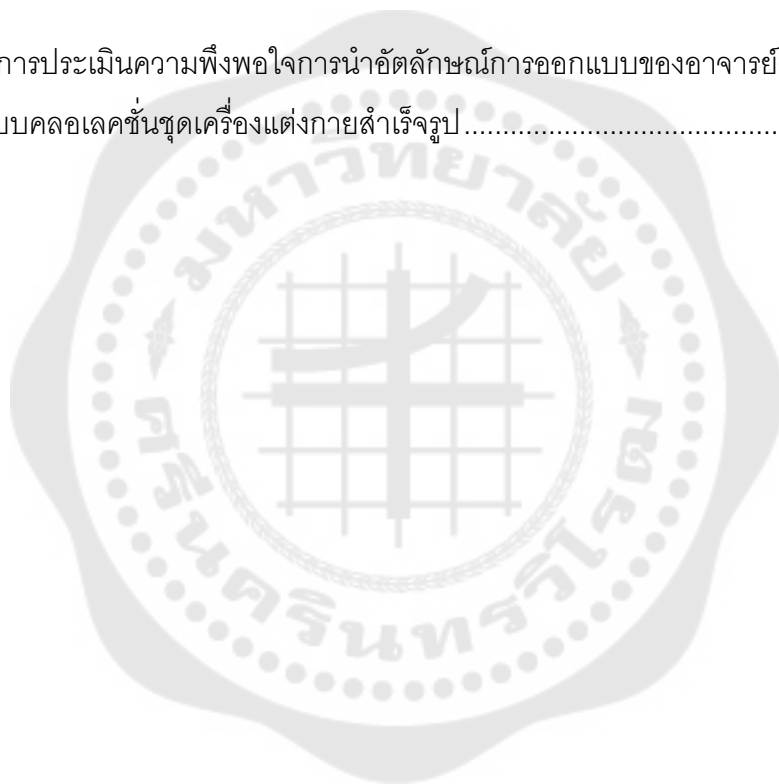
กิจกรรมถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ	7
วันศิลปินแห่งชาติ	8
ประวัติชีวิตและผลงาน นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การออกแบบ แฟชั่น).....	9
ประวัติเส้นทางการประกอบอาชีพ	9
ประวัติการทำงาน	10
ประวัติการสร้างสรรค์ผลงาน	11
การสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนในประเทศ	12
การแสดงผลงานกลุ่มในประเทศ	14
การแสดงผลงานเดี่ยวในต่างประเทศ	15
การแสดงผลงานกลุ่มในต่างประเทศ	15
รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ	16
การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม	16
ชีวิตปัจจุบัน.....	17
ปรากฏการณ์ทางการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่นไทย.....	17
1. จุดกำเนิดนักร้องออกแบบแฟชั่นไทยร่วมสมัย	20
2. จุดกำเนิดวงการแฟชั่นไทย.....	21
3. พื้นที่กำเนิดแฟชั่นไทยร่วมสมัย.....	21
4. จุดเริ่มต้นความเป็นสากลของแฟชั่นไทยร่วมสมัย	23
ทฤษฎีและแนวความคิดทางการออกแบบแฟชั่น.....	28
5 ช่วงระยะของวัฏจักรของแฟชั่น	30
1. ช่วงริเริ่ม (Introduction)	30
2. ช่วงเพิ่มพูน (Increase).....	30

3. ช่วงจุดสูงสุด (Peak).....	31
4. ช่วงขาดลง (Decline)	31
5. ช่วงล้าสมัย (Obsolescence)	31
การสร้างคุณค่าตราสินค้า.....	32
ทฤษฎีและแนวความคิดทางทัศนศิลป์.....	33
การออกแบบแฟชั่นเป็นศาสตร์หนึ่งที่ใช้องค์ประกอบและหลักการทางทัศนศิลป์.....	36
1. จุด (Point) และ เส้น (Line).....	36
2. ระนาบ (Planes/Surfaces) และ มิติ (Dimension)	36
4. น้ำหนัก (Value/Tone) และ สี (Color)	37
5. พื้นผิว (Texture)	37
6. รูปทรง (Form)	37
7. สัดส่วน (Proportion).....	37
8. เวลา (Time)	37
9. ความสมดุล (Balance)	38
ความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงสองมิติและสามมิติ	38
แนวโน้มกระแสนิยมประจำปี ค.ศ. 2020 ช่วงฤดูร้อน.....	39
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	42
1. ศึกษาผลงานของศิลปินแห่งชาติ สมชาย แก้วทอง และเรื่องที่เกี่ยวข้อง	42
2. การวิเคราะห์ผลงานการออกแบบของ สมชาย แก้วทอง โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบทาง ทัศนศิลป์.....	43
3. นำสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์จากตารางในขั้นตอนที่ 2 มาทำการสร้างข้อกำหนดในการ ออกแบบ.....	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46

ภาคการวิจัย (Research).....	46
2.การวิเคราะห์ผลงานการออกแบบของ สมชาย แก้วทอง โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบทาง ทัศนศิลป์	51
ภาคการพัฒนา (Development).....	94
2.กระบวนการผลิตชุดจริง	100
การเผยแพร่และจัดแสดงผลงาน	109
การประเมินผลการวิจัย	109
บทที่ 5 สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	113
อภิปรายผล	114
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม.....	117
ภาคผนวก.....	118
ประวัติผู้เขียน.....	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตารางแสดงคำสำคัญ(keyword)ของการสร้างคุณค่าตราสินค้า	32
ตาราง 2 การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์ สมชาย แก้วทองโดยสังเขป(Design Brief)	110
ตาราง 3 ข้อเสนอแนะ	111
ตาราง 4 การประเมินความพึงพอใจการนำอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทอง มาออกแบบคอลลอคชั่นชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป	111

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ภาพประกอบ 2 แผนภาพ การแพร่กระจายอิทธิพลแฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคสังคมนิยม ..	19
ภาพประกอบ 3 แผนภาพอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย	25
ภาพประกอบ 4 แผนภาพการสร้างอิทธิพลเพื่อการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย	26
ภาพประกอบ 5 แผนภาพกระบวนการแพร่กระจายแฟชั่นไทยในแฟชั่นไทยร่วมสมัย ในยุคโลกาภิวัตน์	27
ภาพประกอบ 6 แผนภาพแสดงกระบวนการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม	29
ภาพประกอบ 7 แผนภาพ 5 ช่วงระยะของวัฏจักรของแฟชั่น	31
ภาพประกอบ 8 รูปร่างของแฟชั่น	38
ภาพประกอบ 9 แนวโน้มกระแสนิยมประจำปี ค.ศ.2020 ช่วงฤดูร้อน	39
ภาพประกอบ 10 แผนผังสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา	40
ภาพประกอบ 11 ภาพกระบวนการวิจัย	45
ภาพประกอบ 12 สื่อที่ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานเพื่อศึกษาของนายสมชาย แก้วทอง	48
ภาพประกอบ 13 ภาพแสดงถึงองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ 11 อย่าง	48
ภาพประกอบ 14 ผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทองตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980-2013.....	50
ภาพประกอบ 15 ตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่1.....	52
ภาพประกอบ 16 ตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่1.....	53
ภาพประกอบ 17 แผนภาพสรุปผลการวิจัยแสดงถึงอัตลักษณ์ของศิลปิน อาจารย์ สมชาย แก้วทองครั้งที่ 1	55

ภาพประกอบ 18 แผนภาพสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแฟชั่น	56
ภาพประกอบ 19 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1980.....	57
ภาพประกอบ 20 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1981	58
ภาพประกอบ 21 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1987	59
ภาพประกอบ 22 วิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2003	60
ภาพประกอบ 23 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2003 รูปที่ 2.....	61
ภาพประกอบ 24 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2006 รูปที่ 1.....	62
ภาพประกอบ 25 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2006 รูปที่ 2.....	63
ภาพประกอบ 26 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007	64
ภาพประกอบ 27 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 2.....	65
ภาพประกอบ 28 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 3.....	66
ภาพประกอบ 29 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 4.....	67
ภาพประกอบ 30 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 5.....	68

ภาพประกอบ 31 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2008	69
ภาพประกอบ 32 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2009	70
ภาพประกอบ 33 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2009 รูปที่ 2.....	71
ภาพประกอบ 34 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010	72
ภาพประกอบ 35 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010 รูปที่2.....	73
ภาพประกอบ 36 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010 รูปที่3.....	74
ภาพประกอบ 37 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2011	75
ภาพประกอบ 38 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2011 รูปที่2.....	76
ภาพประกอบ 39 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2012	77
ภาพประกอบ 40 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2013	78
ภาพประกอบ 41 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2013 ครั้งที่ 2	79
ภาพประกอบ 42 แผนภาพสรุปผลการวิจัยแสดงถึงอัตลักษณ์ของศิลปิน อาจารย์สมชาย แก้วทอง ครั้งที่ 2.....	91
ภาพประกอบ 43 แผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป(Design Brief) 1	92
ภาพประกอบ 44 แผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป(Design Brief) 2	93

ภาพประกอบ 45 ภาพแสดงการทดลองวัสดุ	94
ภาพประกอบ 46 ภาพแสดงแบบร่างที่1	95
ภาพประกอบ 47 ภาพแสดงแบบร่างที่2	96
ภาพประกอบ 48 ภาพแสดงแบบร่างที่3	96
ภาพประกอบ 49 ภาพแสดงแบบร่างที่4	97
ภาพประกอบ 50 ภาพแสดงแบบร่างที่5	97
ภาพประกอบ 51 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่1	99
ภาพประกอบ 52 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่2	99
ภาพประกอบ 53 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่3	100
ภาพประกอบ 54 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่1	101
ภาพประกอบ 55 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่2	101
ภาพประกอบ 56 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่3	102
ภาพประกอบ 57 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่4	102
ภาพประกอบ 58 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่5	103
ภาพประกอบ 59 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่6	103
ภาพประกอบ 60 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่7	104
ภาพประกอบ 61 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่8	104
ภาพประกอบ 62 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่9	105
ภาพประกอบ 63 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่10	105
ภาพประกอบ 64 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่11	106
ภาพประกอบ 65 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่12	106
ภาพประกอบ 66 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่13	107
ภาพประกอบ 67 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่14	107

ภาพประกอบ 68 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่15.....	108
ภาพประกอบ 69 ภาพแสดงการเผยแพร่และจัดแสดงผลงาน	109

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ศิลปินแห่งชาติ คือ ผู้ที่มีความสำคัญทางด้านศิลปะ สืบสานผลงานทางศิลปะและองค์ความรู้ที่สืบทอดมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน นับเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาแห่งชาตินั้น ๆ มาเป็นเวลานาน รางวัลศิลปินแห่งชาติจึงเป็นรางวัลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติทั้งบุคคลที่เป็นศิลปิน เพื่อแสดงถึงความสำคัญของผลงานศิลปะอันเป็นมรดกของชาติ ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสที่คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นำศิลปินเข้าเฝ้าเพื่อรับพระราชทานเข็มเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติว่า "ผลงานของศิลปินแห่งชาติเป็นมรดกศิลปะอันล้ำค่าของชาติ เป็นเครื่องหมายแสดงอารยธรรมอันสูงส่งของชาติไทย ควรค่าแก่ความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติ ผลงานของศิลปินเหล่านี้ในวันจะสูญหายไปด้วยสาเหตุต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาผลงาน แล้วจัดทำเนียบขึ้นบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติโดยส่วนรวมต่อไป" โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อสรรหาและสนับสนุนศิลปินเพื่อเชิดชูเกียรติและมีกองทุนเพื่อให้การช่วยเหลือรวมถึงเป็นอีกช่องทางในการเผยแพร่ผลงานและอนุรักษ์ ส่งเสริมให้มีการสืบทอดองค์ความรู้และความสามารถของศิลปินในสาขาต่าง ๆ ซึ่งสาขาการออกแบบแฟชั่นก็เช่นกัน

นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560 สาขาทัศนศิลป์ สาขาเย็บปักถักร้อยการออกแบบแฟชั่น เป็นศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่นคนแรกแห่งประเทศไทย เกิดเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2490 ที่จังหวัดยะลา พ.ศ. 2511 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทำงานด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 โดยได้เรียนรู้แนวคิดและเทคนิคการออกแบบแฟชั่นขั้นสูงจากนายปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) นักออกแบบแฟชั่นชาวฝรั่งเศสผู้ดูแลตัดเย็บฉลองพระองค์ถวายฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 และในเวลาต่อมา นายสมชาย แก้วทอง ได้เป็นผู้ถวายงานจัดทำฉลองพระองค์ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ โดยนายสมชายได้ทำงานด้านการออกแบบแฟชั่นทั้งในประเทศ และต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับและยกย่องให้เป็นตัวแทนนักออกแบบแฟชั่นจากประเทศไทยไปจัดแสดงในหลายประเทศและหลายโอกาส และยังได้รับหน้าที่เป็นวิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิให้แก่หน่วยงานและสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ

อย่างต่อเนื่อง ได้รับการยกย่องให้เป็นนายกสมาคม Art and Fashion แห่งประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นทั้งต้นแบบและแรงบันดาลใจให้กับนักออกแบบรุ่นหลังและเป็นการวางรากฐาน ตลอดจนยกระดับมาตรฐานให้กับวงการแฟชั่นไทย ทั้งยังให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนางานแฟชั่นไทยและสร้างบุคลากรด้านการออกแบบที่มีคุณภาพให้แก่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม)

จากเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลงาน แนวความคิด กระบวนการทำงาน ของศิลปินแห่งชาติ ผู้เป็นคนแรกของสาขาแฟชั่น เครื่องแต่งกาย เพื่อทำการ สงวน รักษา ถ่ายทอดองค์ความรู้ และกระบวนการของศิลปินแห่งชาติ จากรูปแบบแฟชั่นในอดีต ที่เป็นรูปแบบห้องเสื้อ สู่ยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคแห่งเสื้อผ้าสำเร็จรูป (Ready to Wear) จึงเกิดเป็นหัวข้อ “การศึกษาลักษณะผลงานศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป” นี้ขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลงานที่เกี่ยวข้องในวงการแฟชั่นไทยของ นายสมชาย แก้วทอง เพื่อให้ได้ซึ่งอัตลักษณ์ทางการออกแบบ
2. เพื่อออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป(Ready to wear)แฟชั่นสตรีร่วมสมัย ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ผลงานของ นายสมชาย แก้วทอง จำนวน 15 ชุด

ความสำคัญของการวิจัย

นายสมชาย แก้วทอง ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติให้เป็น ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี 2560 สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่น เป็นคนแรกของประเทศไทย จึงควรค่าแก่การศึกษาผลงานและพัฒนาต่อยอดสู่ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ชุดเครื่องแต่งกายอันเป็นผลงานการออกแบบของ นายสมชาย แก้วทอง ในระหว่างปี

พ.ศ. 2523 – 2562

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชุดเครื่องแต่งกายอันเป็นผลงานการออกแบบของ นายสมชาย แก้วทอง ในระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2562 จำนวน 18 ชุดเครื่องแต่งกาย ชุดเครื่องแต่งกายละ 5 ชุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศิลปินแห่งชาติ หมายถึง บุคคลที่มีชื่อเสียง ซึ่งเกิดจากความเชี่ยวชาญ ชำนาญ และมีความรู้มากในศาสตร์ต่างๆ ในกรณีที่ผู้วิจัยศึกษานี้จะหมายถึงศิลปินแห่งชาติสาขาการออกแบบแฟชั่น นายสมชาย แก้วทอง ผู้ซึ่งได้รับการยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติสาขาการออกแบบแฟชั่นคนแรกของไทย

สมชาย แก้วทอง หมายถึง ศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560 สาขาทัศนศิลป์ สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่น เป็นศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย

เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป หมายถึง เครื่องแต่งกายที่ออกแบบเพื่อการผลิตเป็นจำนวนหนึ่ง ที่ตอบสนองต่อระบบอุตสาหกรรม และความต้องการของคนกลุ่มใหญ่ และสามารถกำหนดเวลากระบวนการผลิตได้อย่างแน่ชัด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ผู้วิจัย

การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้
การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป เริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูล อันเป็นผลงานของศิลปิน นาย
สมชาย แก้วทอง ให้ได้มากที่สุดภายในแหล่งข้อมูลที่มีอยู่ หลังจากนั้นจึงกำหนดเครื่องมือที่
นำมาใช้ในการวิเคราะห์หาอัตลักษณ์ผลงานการออกแบบจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
ทางด้านต่างๆทั้งทางศิลปะและทางแฟชั่น เพื่อเป็นการคัดกรองข้อมูลที่สำคัญและสามารถสร้าง
ข้อกำหนดในการออกแบบเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปอันเป็น
จุดมุ่งหมายของวิจัยนี้ กรอบแนวคิดของวิจัยนี้จึงประกอบไปด้วย 3 ส่วน ได้แก่ การศึกษา รวบรวม
ข้อมูลและผลงานของ ศิลปิน นายสมชาย แก้วทอง การวิเคราะห์ข้อมูลผลงานศิลปินการศึกษา
เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปที่ได้ข้อกำหนดจากการ
วิเคราะห์ผลงานศิลปิน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โครงการศิลปินแห่งชาติ

ศิลปินไทยจำนวนมากได้สร้างสรรค์ผลงานไว้ให้แก่ประเทศไทย ในสาขาต่างๆ ซึ่งมีทั้งทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอารยธรรม ความเจริญรุ่งเรือง และความเป็นชาติตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีศิลปินเป็นผู้ทำหน้าที่ สร้างสรรค์ อนุรักษ์ สืบทอด และพัฒนางานศิลปะอันทรงคุณค่าผ่าน กาลเวลามาเป็นสมบัติอันล้ำค่าของแผ่นดิน ทำให้ประเทศไทยได้รับการ ยกย่องสรรเสริญจากนานาประเทศว่าเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมโดดเด่น มีเอกลักษณ์ แต่ศิลปินที่ได้สร้างสรรค์ผลงานอันล้ำเลิศเหล่านี้ นับวัน จะถูกลืมเลือน ไม่ได้รับการดูแล สนับสนุน โดยเฉพาะศิลปินพื้นบ้านที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ไม่ได้รับการสืบทอดและค่อยๆ สูญหายไปในที่สุด สมควรที่จะยกย่อง ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจ แก่ศิลปินเหล่านี้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ดังนั้นกรมส่งเสริมวัฒนธรรม หรือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรมหนึ่ง สังกัดกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น จึงได้รับมอบหมายจากนายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีการประกาศเกียรติคุณศิลปิน ที่ได้รับการยกย่องเป็นที่ยอมรับกันทั่วประเทศให้เป็นศิลปินแห่งชาติ นับจากปีพุทธศักราช 2538 เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ ส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะล้ำค่า ยกย่อง เชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการ สรรหา คัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถโดดเด่น มีผลงานเป็นที่ยอมรับ ของสาธารณชนในศิลปะ 3 สาขา คือทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ โดยมีหลักเกณฑ์ในการยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกอบด้วยคุณสมบัติ ผลงาน และการเผยแพร่ โดยต้องมีผลงานด้านศิลปะ อันล้ำค่าสูงเด่นจนเป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชน ทั้งด้านทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง คุณสมบัติ มีสัญชาติไทย และยังมีชีวิตอยู่ในวันประกาศยกย่อง เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับ รวมถึงสร้างสรรค์และพัฒนางานศิลปะในสาขาที่ได้รับการประกาศยกย่อง อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังต้องเป็นผู้ผดุง ถ่ายทอด เผยแพร่ หรือเป็นต้นแบบศิลปะในสาขาที่ได้รับการประกาศยกย่อง

การจัดทำโครงการศิลปินแห่งชาติ เมื่อปีพุทธศักราช 2527 นั้น ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดทำโครงการไว้ 5 ข้อ

1. จัดทำทำเนียบศิลปินทุกแขนงทั่วประเทศ
2. สรรหาศิลปินเพื่อประกาศยกย่องเกียรติคุณขึ้นเป็นศิลปินแห่งชาติ
3. จัดตั้งกองทุน (มูลนิธิ) สวัสดิการเพื่อศิลปิน
4. สนับสนุนให้ศิลปินได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงาน
5. อนุรักษ์และส่งเสริมให้มีการสืบทอดความรู้ความสามารถของศิลปิน

ความสำคัญของศิลปินแห่งชาติ

ศิลปินแห่งชาติ เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า เป็นปราชญ์ทางด้าน ศิลปะผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้ที่ถูกทิศตนสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินแห่งชาติจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่มีคุณูปการยิ่งต่อแผ่นดิน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนศิลปิน แห่งชาติให้มีขวัญกำลังใจ สามารถสร้างสรรค์ผลงานและพัฒนางานศิลปะ ให้ตกทอดเป็นมรดกของชาติสืบไป รัฐบาลจึงได้จัดสรรงบประมาณเพื่อดูแล ในเรื่องสวัสดิการให้กับศิลปินแห่งชาติ เมื่อได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นศิลปินแห่งชาติแล้ว ปัจจุบันศิลปินแห่งชาติจะได้รับการจัดสวัสดิการ ดูแลจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม โดยมีกองทุน ส่งเสริมงานวัฒนธรรม เป็นผู้ดูแลจัดสวัสดิการต่างๆ ให้ ประกอบด้วย เงินตอบแทนรายเดือน เดือนละ 25,000 บาท เงินสวัสดิการเพื่อการรักษาพยาบาลตามกฎหมายกระทรวง เงินช่วยเหลือเมื่อประสบสาธารณภัย ตามความเสียหายจริงไม่เกิน 50,000 บาทต่อครั้ง และหากเสียชีวิต จะมีเงินช่วยเหลืองานศพ 20,000 บาท ค่าจัดพิมพ์หนังสือเผยแพร่ ผลงาน 150,000 บาท

นับจากจุดเริ่มต้นของโครงการศิลปินแห่งชาติ เมื่อปีพุทธศักราช 2528 จนถึงปัจจุบัน โครงการศิลปินแห่งชาติได้ดำเนินการมาครบรอบ สามทศวรรษมีศิลปินได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติทั้ง 3 สาขาประกอบด้วย สาขาทัศนศิลป์ สาขาศิลปะการแสดง สาขาวรรณศิลป์ จำนวนทั้งสิ้น 266 ท่าน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ให้ศิลปินแห่งชาติที่ได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และจะมีการจัดงานเชิดชูเกียรติฯ ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ของทุกปี ซึ่งเป็น วันศิลปินแห่งชาติ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

การเผยแพร่ผลงานของศิลปินแห่งชาติ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ร่วมกับศิลปินแห่งชาติทั้ง 3 สาขา ในการจัดกิจกรรมเผยแพร่ และถ่ายทอดผลงานอันเป็นภูมิปัญญาของศิลปินแห่งชาติให้กับสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง เช่นการ

สนับสนุนให้เงินอุดหนุนสร้างสรรค์ผลงาน โดยได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้กับศิลปินแห่งชาติ ที่มีความประสงค์จะจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ในแต่ละปี ทั้งนี้โดยมุ่งหวัง ว่าศิลปินแห่งชาติจะได้มีกำลังใจในการผลิต สร้างสรรค์ เผยแพร่ ถ่ายทอด และพัฒนางานศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ไว้เป็นสมบัติของชาติอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติ

ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2548 - 2559 (ปัจจุบัน) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้ดำเนินการเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติทั้ง 3 สาขา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่สำคัญของชุมชน โดยได้ดำเนินการเปิดบ้านศิลปินแห่งชาติทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งพบว่าบ้านศิลปินแห่งชาติแต่ละแห่งล้วนเป็นแหล่งส่งเสริมองค์ความรู้ ในการเผยแพร่ผลงานและภูมิปัญญา มีกิจกรรมแลกเปลี่ยน เรียนรู้และ พัฒนาสืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาบ้านศิลปินแห่งชาติให้เป็น แหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จะเป็นแรงผลักดันให้คน ในชุมชนท้องถิ่นและสังคมไทยเห็นความสำคัญใน ศิลปวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่อย่างยั่งยืนต่อไป

กิจกรรมเผยแพร่ผลงานของศิลปินแห่งชาติ

โครงการเผยแพร่ผลงานของศิลปินแห่งชาติ ได้จัดขึ้นในทุกๆ ปี เพื่อเปิดโอกาสให้ศิลปินแห่งชาติที่มีความพร้อมที่จะเผยแพร่ผลงาน ผู้สาธารณชน ได้สร้างสรรค์ผลงานเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เช่น การจัดแสดงผลงานศิลปกรรม การจัดการแสดงคอนเสิร์ต การจัดการแสดงพื้นบ้าน และการเผยแพร่ ผลงานวรรณกรรมของศิลปินแห่งชาติ

กิจกรรมถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดโครงการถ่ายทอดงานศิลป์กับศิลปินแห่งชาติใน ๓ สาขา คือ ทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง มาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้อันเป็น ผลงานภูมิปัญญาของศิลปินแห่งชาติไปยังกลุ่มเป้าหมายในแต่ละสาขา สร้างและพัฒนาเครือข่ายบุคลากรทางด้านศิลปวัฒนธรรมของไทย ให้มากยิ่งขึ้น ครอบคลุม กว้างขวางทั่วประเทศ ซึ่งจะได้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานที่มั่นคงด้านศิลปวัฒนธรรม และยังเป็นการช่วยสืบสานอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ดำรง คงอยู่ต่อไป

ในปัจจุบัน การดำเนินโครงการดังกล่าวทำให้เกิดเครือข่ายบุคลากร ทางด้าน ศิลปวัฒนธรรมในประเทศครอบคลุมทุกภูมิภาค ซึ่งเป็นเครือข่าย ที่มีความมั่นคงเข้มแข็ง มีการ ประสานงานการดำเนินการขยายผล โครงการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากการ ดำเนินโครงการ ศิลปินแห่งชาติสัญจร 4 ภูมิภาค ที่ได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน การเชื่อมสานสัมพันธ์กับบุคลากรพื้นถิ่น การกำหนดกลุ่มเป้าหมายใน การเข้าร่วมโครงการสัญจร การเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกอบรมในแต่ละฐานสาขา จนส่งผลทำให้ โครงการถ่ายทอดงานศิลป์ กับศิลปินแห่งชาติ และโครงการศิลปินแห่งชาติสัญจรทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ได้รับความสนใจและการตอบรับจากศิลปินแห่งชาติ ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานศึกษา และองค์กรภาครัฐและ เอกชนในท้องถิ่น จนทำให้โครงการเป็นที่รู้จักและ เป็นที่ต้องการให้เกิดขึ้น ทั่วทุกจังหวัดในประเทศไทย ย่อมเป็นเครื่องชี้วัดและประเมินผลที่ชัดเจน ในความสำเร็จของโครงการที่ได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง

วันศิลปินแห่งชาติ

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ของทุกปี นับเป็นวันสำคัญ ยิ่งของประชาชนชาวไทย เนื่องจากเป็น วันคล้าย วันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พระปฐมบรมศิลปิน แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ทรงมีพระปรีชาสามารถ สำเลิศในด้านศิลปกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านกวีนิพนธ์ ด้านดนตรี และด้านประติมากรรม อันเป็นที่มาของ วันศิลปินแห่งชาติในปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มี มติเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2528 ให้วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ของทุกปีเป็น วันศิลปินแห่งชาติ เพื่อการ แสดงความสำนึกใน พระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ดังนั้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ศิลปินให้เจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาท และเพื่อ เป็นการยกย่อง เชิดชูเกียรติบุคคลผู้สร้างสรรค์ผลงาน ศิลปะชั้นเยี่ยม ตามเกณฑ์การพิจารณาของโครงการ ศิลปิน แห่งชาติ การประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ โดยดำเนินการเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่พุทธศักราช 2528 ซึ่งขณะนี้ มีศิลปินแห่งชาติ แล้วจำนวนทั้งสิ้น 266 คน ได้แก่ สาขา ทัศนศิลป์ จำนวน 76 คน สาขาวรรณศิลป์ จำนวน 45 คน และสาขาศิลปะการแสดง จำนวน 145 คน ปัจจุบัน มีศิลปินแห่งชาติถึงแก่กรรม จำนวน 117 คน และ ยังมีชีวิตอยู่ 149 คน (ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2555)

ศิลปินแห่งชาติทุกท่าน เป็นทรัพยากรบุคคล ที่มีค่า เป็นปราชญ์ทางด้านศิลปะที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้ที่อยู่ทิศตนสร้างสรรค์และถ่ายทอด ผลงานศิลปะอันล้ำค่าไว้เป็นประโยชน์ต่อ สังคม และมนุษยชาติ ซึ่งถือเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐและ ประชาชนชาวไทยทุกคน ที่จะต้องช่วยกัน

ดำรงรักษา ส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจแก่ศิลปินในการสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะ และเป็นการสานต่อมรดกทางวัฒนธรรม จากศิลปินรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งให้สืบทอดเป็นสมบัติ อันล้ำค่าของชาติไทยสืบไป(กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2560b)

ประวัติชีวิตและผลงาน นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (การออกแบบแฟชั่น)

นายสมชาย แก้วทอง เกิดเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2490 ปัจจุบันอายุ 70 ปี ที่อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เมื่ออายุ 8 ขวบ ย้ายมาอยู่จังหวัดยะลา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2503 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนบ้านนิบง จังหวัดยะลา

พ.ศ. 2506 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา

พ.ศ. 2509 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพจากวิทยาลัยเพาะช่าง แผนกจิตรศิลป์

พ.ศ. 2512 ขณะศึกษาในชั้นปีที่ 3 คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ตัดสินใจลาออก มาประกอบธุรกิจส่วนตัวด้านการออกแบบแฟชั่น

ความสามารถพิเศษ

1. ได้สมัครเรียนบัลเล่ย์กับท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา ตั้งแต่อายุ 15-16 ปี และได้เรียนกับ Khunying Genevieve Demon
2. เรียนภาษาอังกฤษ ที่สถาบันสอนภาษา AUA

ประวัติเส้นทางการประกอบอาชีพ

จากความชื่นชอบในศิลปะตั้งแต่วัยเด็ก และมีพรสวรรค์ในด้านความสวยงาม จึงฝึกฝนการวาดภาพระบายสีจนมีความชำนาญ ประกอบกับในเวลานั้นได้มีโอกาสช่วยคุณแม่และพี่สาวในการทำงานตัดเย็บเสื้อผ้าอยู่บ่อยครั้ง ตอนเรียนอยู่ภาคใต้ พ.ศ. 2502- 2506 ได้ติดตามและสะสมพระฉายาลักษณ์การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จึงได้ ซึมซับและเรียนรู้วิธีแต่งกายการตัดเย็บแบบต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย เมื่อได้เข้ามาศึกษาต่อที่ วิทยาลัยเพาะช่าง และคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากรนั้น ถือเป็นช่วงเวลาที่มีโอกาสได้ฝึกอาชีพ โดย

การศึกษาด้วยตนเอง และไม่ได้เรียนการตัดเย็บ จากสถาบันใดๆ เริ่มจากการลงมือทำด้วยตนเอง การวาดเขียน และการออกแบบเสื้อผ้า เพราะได้นำเอาทักษะการวาดเขียนทางศิลปะมาสร้างสรรค์ ถ่ายทอดออกมาเป็นเสื้อผ้า รูปแบบต่าง ๆ ตามจินตนาการ มีการทำชุดแฟชั่นให้เพื่อน มีการออกแบบเสื้อผ้าที่มีความแปลก ใหม่จนได้รับความนิยม ทำให้มีผู้สนใจสั่งตัดเสื้อผ้า เครื่องประดับ ตกแต่ง และกระเป๋าเป็น จำนวนมาก จนเป็นที่มาของการเปิดร้านตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี “KAI BOUTIQUE” อย่างจริงจัง

พ.ศ. 2521 เปิดร้านครั้งแรกบนชั้น 2 โรงภาพยนตร์สยาม โดยใช้ชื่อ “เจิม” (ชื่อคุณแม่)

พ.ศ. 2514 เปลี่ยนชื่อร้านเป็นร้านไซ้ (ชื่อเล่นตัวเอง) และเนื่องจากนำเสนอแฟชั่นไซ้ เป็นจุดขายและรับออกแบบตัดเย็บด้วย จึงเปลี่ยนเป็น ไซ้บูติก (Kai Boutique)

ระยะเวลาของประสบการณ์ต่างๆ และการเสนอแฟชั่นไซ้เป็นการโฆษณาโดยตรง กับกลุ่มผู้ซื้อ และได้เห็นการนำเสนอที่ชัดเจน จึงเป็นที่รู้จักตั้งแต่ พ.ศ. 2512 เป็นต้นมา จนถึง พ.ศ. 2561 (ปัจจุบัน) รวม 45 ปี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2511 เปิดร้าน “เจิม” ร้านตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ที่ชั้น 2 โรงภาพยนตร์ สยามสแควร์ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นร้าน KAI BOUTIQUE และได้ย้ายมาอยู่ที่อาคาร Bangkok Cable ถนนราชดำริ

พ.ศ. 2511 - 2514 ทำงานเป็นผู้ช่วยดีไซเนอร์ที่ร้าน Star of Siam และได้มีโอกาสเรียนรู้ แนวคิดและเทคนิคการออกแบบแฟชั่นระดับสูงจากนายปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) ช่างออกแบบเสื้อผ้าชาวฝรั่งเศสผู้ดูแล ตัดเย็บฉลองพระองค์ทั้งแบบไทยและสากลถวายฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9

พ.ศ. 2521 - 2531 ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรและอาจารย์พิเศษให้กับนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏตลอดจนสมาชิกสมาคมและองค์กรต่างๆ

พ.ศ. 2523- 2553 เป็นดีไซเนอร์จัดทำฉลองพระองค์ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้า โสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ และพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์

พ.ศ. 2542 - 2549 ได้รับเชิญให้เป็นที่ปรึกษาในการจัดงาน Bangkok Fashion Week

พ.ศ. 2546 - ปัจจุบัน ดำรงตำแหน่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำหลักสูตรศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่นและสิ่งทอ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ.2556 ได้รับเชิญเป็นวิทยากรในงานสัมมนาวิชาการ เรื่อง ฝ่ายกฎหมายนครา แดนใต้ ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

พ.ศ.2556 ได้รับเชิญเป็นวิทยากรในงานสัมมนาเชิงวิชาการ “เปิดหีบผ้า จากภูมิปัญญาของนักสะสม” ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9

ประวัติการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานออกแบบเสื้อผ้าในช่วงแรกส่วนมากได้รับแรงบันดาลใจจาก ภาพยนตร์ เช่น นำเอาสไตล์การแต่งกายของตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง The Great Gatsby มาเป็นแบบอย่างในการประยุกต์และออกแบบให้เข้ากับคนไทยด้วย นายสมชายมีความสนใจและเรียนรู้ในศาสตร์หลายแขนง ทั้งงานจิตรกรรม ประติมากรรมภาพพิมพ์ งานตัดเย็บเสื้อผ้าด้วยเทคนิคขั้นสูง มีความสนใจในงานผ้าไทย และลูกไม้ รวมไปถึงการได้ขอเรียนบัลเลต์จากท่านผู้หญิงวราพร ปราโมช ณ อยุธยา และ Khunying Genevieve Demon จึงได้นำเอาศาสตร์เหล่านี้มาผสมผสานในการ ออกแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย และได้มีโอกาสทำงานที่ร้านสตาร์ออฟไซน์แอม และดีไซน์ไทย ของ Mr.Lewis Cykman และ Mrs.Vera Cykman ในฐานะผู้ช่วย ดีไซน์เนอร์ ทำแคตตาล็อกแฟชั่นส่งออกไปกับ Mr.Baron Jean-Noel Haxo ซึ่งเป็นเพื่อนกับ Mr.ปีแอร์ บัลแมง ซึ่งต้องขอขอบคุณ คุณสุดา (แดง) วิริยบุตร รุ่นพี่คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฝ่ายออกแบบลายผ้า ให้ไปช่วยงาน ถือเป็นโอกาสและประสบการณ์ที่ดีของชีวิต

ทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักออกแบบเสื้อผ้าจากประเทศไทยให้ไปจัดแพชั่นโชว์ในต่างประเทศ จึงมีความคิดที่จะนำเอาวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ของประเทศชาติไปเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้รู้จักประเทศไทยมากขึ้น เกิดเป็นผลงานที่ บริษัท เจเอสแอล โกลบอล มีเดีย จำกัด (JSL) จัดงานชื่อ “สร้างฝัน มาพันร่าง” โดยนำเอารูปแบบของวัฒนธรรมไทย มาใช้เป็นแนวสร้างฝัน เช่น ลูกบิดบนชุดมโนราห์ เรื่องราวของนางในวรรณคดี หรือ ลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์ของผ้าไทย รวมถึงความงามด้านธรรมชาติ ดอกกล้วยไม้ หรือ ท้องทะเลไทยมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน ถ่ายทอดผ่านเทคนิค ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการปักหรือการพิมพ์ภาพลงบนผ้า ก่อให้เกิดมิติทางการ ออกแบบที่มีความงามและน่าตื่นตาตื่นใจเป็นอย่างยิ่งในการออกแบบชุดผ้าไทยนั้น มีความโดดเด่นด้วยการนำผ้าไทย ทั้งผ้าไหม ผ้าตีนจก ผ้าซิด หรือผ้าชาวเขา รวมถึงนำเอาลักษณะการแต่งกายแบบโบราณ มาตีความสร้างสรรค์ใหม่ด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น อัดพลีท ขึ้นรูป มีการทำเป็นไส้ไก่ ไชว์มาร์ร้อยเรียงให้เป็นรูปทรง หรือลวดลายจักสาน หรือนำมาตัดเย็บเข้ากับผ้าลูกไม้ ผ้าชีฟองแบบตะวันตก ซึ่งนับเป็นคนแรกหลังจาก หม่อมเจ้าไกรสิงห์ วุฒิชัยที่นำผ้าไทยมาสร้างสรรค์ให้มีความร่วมสมัยสามารถนำไปสวมใส่ได้จริงในชีวิตประจำวันหากเปรียบเทียบ

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน นายสมชาย แก้วทอง อาจเปรียบได้กับ “ประติมากร” ที่มีความสามารถนำผ้าหนึ่งผืนมาปั้นมาบิดสร้างและ รั้งสรรค้ให้เกิดเป็นมิติรูปทรง เช่น นำเอาผ้าใส่ไก่อมาสานต่อให้เกิดเป็นเส้นสายที่ลื้อไปกับ รูปร่างของผู้ที่สวมใส่ได้อย่างน่าทึ่ง แม้แต่ผ้าลูกไม้ ผ้าชีฟองที่บางเบา ก็สามารถสร้างสรรค์ และจัดวางให้มีโครงสร้างซ้อนกันหลายชั้น หรือนำมาปะติดกับผ้าชนิดอื่น เพื่อให้เกิด ลวดลายสามมิติ จนได้รับการยกย่องให้เกิดเป็นการสร้างสรรค์งานที่เป็นเอกลักษณ์ของสมชาย แก้วทอง ซึ่งไม่มีใครสามารถลอกเลียนแบบได้ประสบความสำเร็จการทำงาน ในวงการแฟชั่นเมืองไทยกว่า 48 ปี นอกจากผลงานในการสร้างสรรค์ที่เป็นทั้งต้นแบบ และแรงบันดาลใจให้กับนักออกแบบรุ่นหลังแล้ว นายสมชาย แก้วทอง ยังเป็นผู้ที่สร้าง รากฐาน และมาตรฐานให้กับวงการแฟชั่นไทย เป็นคนแรกที่จัดงานเดินแฟชั่นโชว์ แล้วมีการจ่ายค่าตัวให้กับนางแบบ จนเป็นแบบแผนมาถึงปัจจุบัน เป็นผู้บุกเบิกการจัด แฟชั่นโชว์แสดงผลงานอย่างสม่ำเสมอ มีการทำงานร่วมกับนักออกแบบรุ่นใหม่ และให้ ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนาวงการแฟชั่นไทย มีการรับนักศึกษา สาขาออกแบบ เครื่องแต่งกายมาฝึกงานเป็นประจำทุกปี ตลอดได้รับเชิญไปเป็นผู้เชี่ยวชาญและวิทยากร ให้สถาบันต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

การสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชนในประเทศ

การแสดงเดี่ยวในประเทศ

พ.ศ. 2513 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ “1920's Look” ที่โรงแรมสยามอินเตอร์คอนติเนนตัล เป็นแฟชั่นโชว์การกุศลเพื่อสมทบทุนสภาอากาศช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติน้ำท่วมสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

พ.ศ. 2521 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ KAI BOUTIQUE and PHEN BEAUTY SALON present KAI 79 และได้รับเชิญให้จัดงานแฟชั่นโชว์ต้อนรับผู้นำ และผู้บริหารระดับสูงจากทั่วโลก เนื่องในโอกาสที่ประเทศไทยได้เป็น เจ้าภาพในการจัดการประชุม Young Presidents Organization (YPO) ที่โรงแรมรอยัล ออคิเด เซอราตัน

พ.ศ. 2533 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์การกุศล “แต่งอย่างไร ช่วยไทย” ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ถือเป็นผู้นำในการนำผ้าไทยชาวเขา ผ้าไทยจากภูมิภาคต่าง ๆ มาออกแบบให้มีความร่วมสมัย

พ.ศ. 2534 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ “สร้างฝัน มาพันร่าง” เป็นการรวบรวมแรงบันดาลใจ และความเป็นตัวตนของสมชาย แก้วทอง ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบแฟชั่นโชว์ประกอบการแสดงเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

พ.ศ. 2547 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ชุดพิเศษ “The House of Kai” เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐ ปี ของนิตยสาร ELLE Thailand ในงาน ELLE Bangkok Fashion Week 2004 และเปิดตัวนิทรรศการ ELLE Icon : KAI Retrospective - 35 Years of Glory ที่รวบรวมเสื้อผ้าและประวัติศาสตร์ของห้องเสื้อ Kai Boutique ตลอด 35 ปี

พ.ศ. 2548 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน ELLE Fashion Week 2005 ณ ศูนย์การค้า Central World

พ.ศ. 2549 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน Bangkok Fashion Week 2006 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

พ.ศ. 2550 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน ELLE Fashion Week 2007 Spring & Summer ณ ศูนย์การค้า Central World

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน Bangkok International Fashion Week 2007 Summer Night ณ ศูนย์การค้า Siam Paragon

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน ELLE Fashion Week Autumn/Winter 2007 ณ ศูนย์การค้า Central World

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Zen Bridal Collection 2007 ณ ศูนย์การค้า Zen ซึ่งเป็นการจัดแสดงแฟชั่นโชว์ชุดเจ้าสาวที่มีรายละเอียดที่ซับซ้อน ต้องอาศัยความพิถีพิถันในการสร้างสรรค์ทุกขั้นตอน ถือเป็นงานออกแบบ และตัดเย็บระดับสูง (High Fashion) ที่เรียกว่า ไฮต์ กูร์ตู (Haute Couture)

พ.ศ. 2551 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ในงาน ELLE Fashion Week 2008 Spring & Summer ณ ศูนย์การค้า Central World

พ.ศ. 2552 : จัดแสดงแฟชั่นผ้าไทย ในงาน Charm of Thai Textiles – เส้นผ้าทอเส้นผ้าไทย โดยมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ จัดขึ้นที่มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพอาคารหอระฆังภาครณพิพัฒน์ ในพระบรมมหาราชวัง

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Bangkok International Fashion Fair & Bangkok International Leather Fair 2009 (BIFF & BIL 2009), The Great of Asean จัดขึ้นโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศที่ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ชุด Kai Celebrates 40 Years in Fashion ในงาน ELLE Fashion Week 2009 ณ ศูนย์การค้า Central World เป็นแฟชั่นโชว์ที่บอกเล่าเรื่องราวของแบรนด์ Kai

นับตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง 40 ปี โดยเล่าเรื่อง ผ่านเสื้อผ้าหลากหลายสไตล์ ด้วยเทคนิคการตัดเย็บที่ประณีต บรรจงแบบ High Fashion

พ.ศ. 2553 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ ชุด Kai's 40th Fabulous February, Exclusive ณ ศูนย์การค้า Central World เนื่องในโอกาสครบรอบ 50 ปี Kai Boutique

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Bangkok International Fashion Fair & Bangkok International Leather Fair 2010 (BIFF & BIL 2010), Look East ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพค เมืองทองธานี

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน ELLE Fashion Week 2010, Autumn/Winter ณ ศูนย์การค้า Central World : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Autumn Winter 2010 (Brida) เป็นการจัดแสดงแฟชั่นโชว์ชุดเจ้าสาว

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Bangkok International Fashion Week 2010, Secret in the Garden ณ ศูนย์การค้า Siam Paragon

พ.ศ. 2554 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Bangkok International Fashion Week 2011 Spring/ Summer, Summer Night ณ ศูนย์การค้า Siam Paragon

: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Grey Goose 2011, "Journeys to Runway Couture Episode 1 The Classic by Kai Boutique" ณ อาคาร Column Tower: จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน ELLE Fashion Week 2011, Autumn/Winter ณ ศูนย์การค้า Central World : ร่วมจัดงาน Fashion with Passion to Give ณ ศูนย์การค้า Central World เพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิ รามาธิบดี เพื่อจัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์ อาคารสมเด็จพระเทพรัตนฯ โรงพยาบาลรามาธิบดี

พ.ศ. 2558 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Siam Paragon Bangkok International Fashion Week 2015 (BIFW2015) ณ ศูนย์การค้า Siam Paragon

การแสดงผลงานกลุ่มในประเทศ

พ.ศ. 2549 : ได้รับเลือกเป็น 1 ใน 5 ดีไซน์เนอร์ชั้นนำระดับประเทศ ให้ร่วมจัดแสดงแฟชั่นโชว์ ผ้าไทยในงาน Pha - Thai by OTOP : The Heavenly Hand Woven Material โดยกระทรวงมหาดไทย ที่ศูนย์การค้า Siam Paragon โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะผลักดันให้ผ้าไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับในวงการแฟชั่นระดับนานาชาติ

พ.ศ. 2554 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Bangkok International Couture Fashion Week 2011 (BICFW 2011) ณ The River Promenade ซึ่งการแสดงแฟชั่นครั้งนี้เป็นการจัด

แสดงผลงานการออกแบบของนักออกแบบระดับสูง หรือกูตูริเย่ (Couturier) ของเมืองไทย นับเป็นครั้งแรกของวงการแฟชั่น เมืองไทยที่จะได้รับชมความมหัศจรรย์ของการออกแบบที่มีความละเอียดวิจิตรในแบบ High Fashion

พ.ศ. 2555 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน “นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา บรมราชินีนาถ สิริแห่งแผ่นดิน” ณ ศูนย์การค้า Central World

การแสดงผลงานเดี่ยวในต่างประเทศ

พ.ศ. 2556 : ได้รับเชิญให้ไปจัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Singapore Apparel Expo ณ ประเทศสิงคโปร์ และได้รับเชิญให้จัดแสดงแฟชั่นโชว์ในงาน Moscow Fashion Week Spring/Summer 2013 ที่ Manege, Manezhnaya Square ประเทศรัสเซีย โดยได้รับการยกย่องจากสื่อมวลชนว่าเป็น The Best Show ประจำปี 2013

พ.ศ. 2557 : จัดแสดงแฟชั่นโชว์ผ้าไหมไทยในงาน “Experience Thailand นิวยอร์ก” ประเทศสหรัฐอเมริกา

การแสดงผลงานกลุ่มในต่างประเทศ

พ.ศ. 2514 - 2521 : ได้รับเชิญจากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้เข้าร่วมจัดทำแฟชั่นโชว์ ชุด “Beautiful Thai” จัดทำแฟชั่นโชว์ทั่วยุโรป 10 ประเทศ รวมทั้งเป็นตัวแทนนักออกแบบไทยไปแสดงผลงานในกลุ่มประเทศอาเซียน 8 ปี ติดต่อกัน

พ.ศ. 2515 - 2525 : ได้รับเลือกให้เป็น Top Designer of Thailand และเป็นตัวแทน นักออกแบบจากประเทศไทยไปจัดทำแฟชั่นโชว์ร่วมกับนักออกแบบ ในกลุ่มประเทศอาเซียน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศฟิลิปปินส์ ร่วมกัน จัดทำแฟชั่นโชว์เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก จัดทำโชว์ในประเทศกลุ่มยุโรปและประเทศสหรัฐอเมริกา ประมาณปีละ 2 - 4 ครั้ง

พ.ศ. 2521 : ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนนักออกแบบจากประเทศไทยไปจัดแสดงแฟชั่นโชว์รวมกลุ่มกับประเทศอาเซียน ที่กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้

พ.ศ. 2525 : ได้รับเลือกเป็นตัวแทนนักออกแบบจากประเทศไทยให้ไปจัดแฟชั่นโชว์ชุด The Sound From Asian ที่ Nagoya ประเทศญี่ปุ่น

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

พ.ศ. 2513 : รางวัล Top Young Designer of Thailand โดยการโหวตจากหนังสือ Bangkok Reader

พ.ศ. 2523 : รางวัล Asian Award for Hi Fashion จากประเทศสิงคโปร์

พ.ศ. 2525 : ได้รับประกาศเกียรติคุณจากสถาบัน Paris American Academy ประเทศฝรั่งเศส ในการเข้าร่วมโครงการ STAGE DE MODE

พ.ศ. 2533 : รางวัล Asian Top Senior Designer จากประเทศอินโดนีเซีย

พ.ศ. 2543 : รางวัล Road Show for ready to wear

พ.ศ. 2546 : ได้รับการยกย่องจากนิตยสาร Elle Thailand Magazine ให้เป็น Icon Designer of Thailand

พ.ศ.2551 : ได้รับเหรียญเกียรติคุณศิลป์ พีระศรี (The Silpa Bhirasri Honorary Medal)

พ.ศ. 2552 : ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ออกแบบแฟชั่น และ ศิลปะสิ่งทอ) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

พ.ศ. 2553 : รางวัลออกแบบเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยม รางวัลนาฏราช ครั้งที่ 2 จากละครโทรทัศน์เรื่อง มาลัยสามชาย

พ.ศ.2560 : ได้รับรางวัล VOGUE X F.A.C.E Lifetime Achievement Award

การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม

1. ได้จัดทำแฟชั่นโชว์การกุศล เพื่อหารายได้ช่วยสภากาชาดไทย ตั้งแต่ พ.ศ. 2513 - ปัจจุบัน

2. ได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรและอาจารย์พิเศษให้กับนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ ตลอดจนสมาชิกสมาคมและองค์กรต่าง ๆ ระหว่าง พ.ศ. 2521 - 2531

3. เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานของที่ระลึกจากสมเด็จพระราชินีแห่งมาเลเซีย เมื่อครั้งที่ได้รับเชิญเป็นตัวแทนนักออกแบบจากกลุ่มประเทศในอาเซียน 5 ประเทศ ไปจัดแฟชั่นโชว์การกุศล ณ ประเทศมาเลเซีย

4. เข้าเฝ้าฯรับพระราชทานของที่ระลึกจากสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อครั้งที่ได้ร่วมออกแบบเครื่องแต่งกายการแสดงละครเพื่อการกุศล ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

5. รับนักศึกษาฝึกงานและสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ

6. ร่วมจัดทำโครงการ Fashion with Passion to Give จัดหารายได้สมทบทุนมูลนิธิรามาริบัติ เพื่อจัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์ อาคารสมเด็จพระเทพรัตน์ โรงพยาบาลรามาริบัติ พ.ศ. 2554

7. มอบทุนอาจารย์ และทุนการศึกษาให้กับวิทยาลัยเพาะช่าง พ.ศ. 2556

8. ออกแบบเสื้อ Pray for Ecuador & Pray for Kumamoto โดยมอบรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย ช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ Ecuador และ Kumamoto พ.ศ. 2559

ชีวิตปัจจุบัน

ปัจจุบันนายสมชาย แก้วทอง ยังคงสร้างสรรค์ผลงานออกแบบเสื้อผ้าในนาม Kai Boutique อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังนำเอาประสบการณ์ในการทำงานวงการแฟชั่น เมืองไทยกว่า 48 ปี มาถ่ายทอดให้กับนักศึกษาฝึกงาน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญ ไปเป็นวิทยากร

นอกจากนี้ ยังมีโครงการที่จะนำเอาผ้าลูกไม้หายากจากประเทศฝรั่งเศส อิตาลี และประเทศต่าง ๆ ที่ได้เก็บสะสมไว้ รวมถึงผลงานการออกแบบของนายปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) ช่างออกแบบเสื้อผ้าชาวฝรั่งเศสผู้ดูแลตัดเย็บฉลองพระองค์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ มาศึกษาถึงขั้นตอนการรังสรรค์ และเทคนิคการตัดเย็บขั้นสูงที่มีความประณีตละเอียดซับซ้อน รวมถึงคิดค้นวิธีการ ที่จะนำเอาเทคนิคต่าง ๆ นั้นมาประยุกต์สร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับผ้าไทยซึ่งจะก่อให้เกิด เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ทรงคุณค่าต่อวงการออกแบบแฟชั่นไทยในอนาคต

ที่อยู่ทำงาน Kai Boutique เลขที่ 147/1 ตึก Bangkok Cable ถนนราชดำริ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 022510728-9 โทรสาร 022536073 E-mail :KaiBoutique@gmail.com (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2560a)

ปรากฏการณ์ทางการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่นไทย

1. แฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคสังคมนิยม

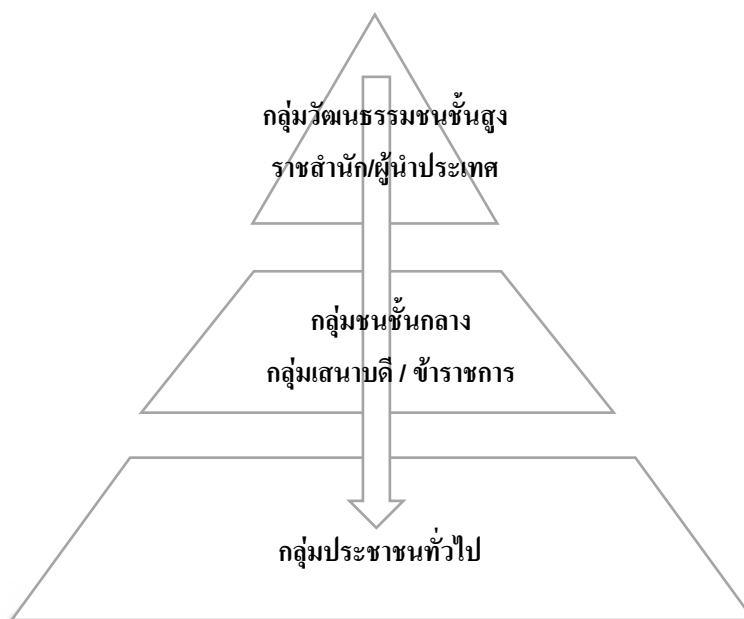
เริ่มต้นจากการที่ในอดีตของประเทศไทย ประเทศไทยได้รับเอาแฟชั่น และวัฒนธรรมระดับสูงของตะวันตกเข้ามาโดยตรง ในครั้งแรกนั้น คือ การแต่งกายไทยช่วงรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ เป็นช่วงระยะเวลาของสังคมไทยสมัยปฏิรูป สังคมไทยสมัยปฏิรูป เป็นผลมาจากการเกิดของชนชั้น

กลางในสังคมไทยเพิ่มขึ้น ชนชั้นกลางในสังคมไทย พยายามแสดงสัญลักษณ์ของความเป็นสมัยใหม่ ให้เกิด การยอมรับในหมู่ปัญญาชนคนรุ่นใหม่ในแนวคิด เรื่องของความก้าวหน้าของสังคม ว่า การที่จะนำประเทศไปสู่ความ “ศิวิไลซ์” ทัดเทียมนาอารยประเทศควรมีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสังคมไทยในด้านต่างๆ โดยมีความเจริญก้าวหน้าของประเทศ ตะวันตกเป็นแบบอย่างที่สำคัญ แต่การเผยแพร่แนวคิดเป็นไปในกลุ่มชนชั้นสูงที่อยู่ มีระบบอำนาจของการปกครองประเทศ ซึ่งก็คือราชสำนัก ผ่านมากระทั่งถึงยุคสมัย การเปลี่ยนแปลงการปกครองสังคมไทยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีการ เปลี่ยนแปลงประเพณีวัฒนธรรมการแต่งกายให้สอดคล้องกับการปกครองระบอบใหม่ ตามนโยบายหลักของผู้นำประเทศในขณะนั้น จอมพล ป. พิบูลสงคราม ท่านทำให้การเปลี่ยนแปลงแนวคิดทางสังคม และแนวคิดทางด้านภาพลักษณ์ของความทันสมัยจากชนชั้นผู้นำ ดังนั้นผู้มีอิทธิพลด้านการเปลี่ยนการแต่งกายของไทยยังคงเป็น ที่มาจากชนชั้นสูงเช่นเดิม เพียงแต่เปลี่ยนจากศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลงจากราชสำนัก มาเป็นอำนาจรัฐ โดยมีความต้องการให้การปรับปรุงวัฒนธรรมให้ เท้าเทียมกับชาวโลกตะวันตก

ช่วงเวลาสมัยรัตนโกสินทร์สมัยใหม่จนถึงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองกระบวนการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นของไทยเป็นไปในลักษณะกระบวนการ ของการแพร่กระจายแฟชั่น ที่เป็นลักษณะการยอมรับแฟชั่นในรูปแบบตามประเพณี (Traditional-Fashion-Adoption) หรือการเกิดขึ้นจากการแพร่กระจายเพราะอิทธิพลในแนวตั้ง (Trickle - down Theory) ที่เป็นลักษณะแพร่กระจายแนวตั้งจากบนลง ได้แก่ กลุ่มชนชั้นสูง จากราชสำนักและ รัฐ

ในทฤษฎีและแนวคิดจาก โซโลมอน และ โรบอท์ (Solomon and Robolt) กล่าวอีกมุมมองหนึ่ง ได้แก่ สิ่งผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นได้ อาจจะเป็น กลุ่มชนชั้นสองรองลงมา เพราะชนชั้นกลางที่มีสถานภาพเป็นรองของสังคม ผู้คนเหล่านั้นมีความต้องการจะมีวรรณะทางสังคมเดียวกันกับผู้คนในสังคมชั้นสูง คนในกลุ่มนี้มักจะสร้างภาพลักษณ์ใหม่ขึ้นมาเพื่อปรับปรุงภาพลักษณ์สถานะของตนให้ทัดเทียม ซึ่งการเกิดของชนชั้นกลางในสังคมไทย ก็สร้างอิทธิพลและแนวคิดให้เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลา นั้นไปพร้อมกับชนชั้นสูงเช่นเดียวกัน

การรับแฟชั่นหรือวัฒนธรรมของตะวันตกในช่วงเวลานี้ในระดับกลางที่รับอิทธิพลได้จากมหาภาคซึ่งเป็นดังปรากฏการณ์ทางด้านสังคมโดยผ่านผู้มีอิทธิพลทางการชี้้นำทางการเปลี่ยนแปลง คือ ผู้นำประเทศโดยการควบคุมสั่งการจากรางนโยบาย หรือด้านกฎหมาย จากกลุ่มชนชั้นสอง หรือชนชั้นกลางที่อยู่ในสังคมไทย ดังแผนภาพ

ภาพประกอบ 2 แผนภาพ การแพร่กระจายอิทธิพลแฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคสังคมนิยม

ที่มา: รวิเทพ มุสิกะปาน (2559)

2. แฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคโลกาภิวัตน์

ประเทศไทยอย่างเข้าสู่สมัยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตราทางเศรษฐกิจของฝ่ายโลกเสรีในช่วงหลังสงครามโลก บวกกับแนวคิดแบบศูนย์รวม เริ่มต้นมาตั้งแต่สมัยปฏิรูปประเทศ เน้นการพัฒนาพื้นที่ในเมือง หลวงให้เป็นศูนย์กลางความเจริญ แนวคิดนี้ทำให้คนไทยในภูมิภาคต่าง ยึดแบบ แผนการดำเนินชีวิตของคนในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพฯ เป็นมาตรฐาน ส่งผลทำให้รูปแบบ เครื่อง แต่งกายของคนไทยทั่วไปเป็นไปในรูปแบบสากลมากขึ้น ส่งผลไปตามภูมิภาค โดยยึดตาม แบบศูนย์กลางของการเผยแพร่ความทันสมัย การเกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรมมากขึ้น การเติบโตทางอุตสาหกรรมของประเทศเป็นไปตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ทำให้ผู้หญิงไทยจาก สังคมระดับล่างหลังไหลเข้ามาเป็นแรงงานใน โรงงานอุตสาหกรรมในระดับกลาง กลายเป็นสังคม อุตสาหกรรม และสังคมไทยก็เริ่ม ให้ความเปิดกว้างรับผู้หญิงจากชนชั้นสูงและชั้นกลางออกมา ทำงานนอกบ้านมากขึ้น ทำให้เกิด กระแสการแต่งกายมากขึ้นด้วย เพราะผู้หญิงมีโอกาสที่จะแต่ง กายหลายวาระและทำงานนอกบ้านมากขึ้น โดยทั้งนี้เครื่องแต่งกายส่วนมากจะได้รับ อิทธิพลจาก รูปแบบเสื้อผ้าใหม่ๆ เรียกทับศัพท์ ว่า “แฟชั่น” โดยมีแนวโน้มนิยมมาจากทั้งของตะวันตกและ ญี่ปุ่น ผ่านสื่อใหม่ในอุตสาหกรรมบันเทิง รูปแบบต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ หนังสือ วิทยู แม็กกาซีน

โทรทัศน์ อีกยังเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ความเจริญ จากกรุงเทพฯ ให้ได้รับรู้อีกด้วย นี่ถือนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการกำเนิดค่านิยมแฟชั่นร่วมสมัยของไทย โดยได้รับอิทธิพลจากโลกตะวันตก เป็นสำคัญ กรุงเทพฯ เป็นศูนย์กลางของการเผยแพร่ ส่งผลทำให้พัฒนาการของแฟชั่นไทยในเกิดขึ้นใน เวลาต่อมา โดยการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัยนั้น มีผู้ทรงอิทธิพลแฟชั่นไทย ร่วมสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ ตามลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

1. จุดกำเนิดนักร้องแบบแฟชั่นไทยร่วมสมัย

เริ่มต้นจาก วงการแฟชั่นของประเทศไทย มีความเป็นแฟชั่นที่ร่วมสมัยมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงจากร้านห้องเสื้อที่มีเจ้าของกิจการ เป็นผู้ดูแลทั้งการปรับเปลี่ยนรูปแบบเสื้อผ้า ออกแบบ เขียนแพทเทิร์น ตัดเย็บเองตามคำสั่งของลูกค้า ที่เรียกว่าช่างเสื้อ กลายมาเป็นห้องเสื้อที่รับ ตัดเสื้อและแนะนำรูปแบบเสื้อผ้า ที่รับรองทักษะความสามารถจาก โรงเรียนสอนตัดเสื้อใน กรุงเทพฯ เช่น โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี และโรงเรียนสอนการตัดเสื้อระพี เป็นต้น การออกแบบยุค นั้นโดยมากจะนิยมการเปิดแบบเสื้อลอกเลียนแบบรูปแบบเสื้อผ้า แนะนำมาตัดเย็บใหม่ให้ลูกค้า เรียกเจ้าของธุรกิจห้องเสื้อแบบนี้ ว่าเป็น “ช่างเสื้อกึ่งนักร้องแบบ” จนกระทั่งต่อมาเริ่มมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่ถือเป็นผู้ปฏิวัติวงการแฟชั่นไทยในยุค 70 ก็คือในช่วงเวลา ปี พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ.2520 เป็นช่วงเวลาโดดเด่นที่สุด คือ ภัทราวดี มีชูธน เป็นนักร้องแบบเสื้อผ้าหัวก้าวหน้ารุ่นแรกของ วงการแฟชั่นไทยร่วมสมัย สั่งสมประสบการณ์จากการเป็นนางแบบ และเรียนมาจากต่างประเทศ โดยการ นำเสนอรูปแบบที่นอกกรอบแบบแผนเดิมของการช่างตัดเสื้อไทยที่มีอยู่เดิม ได้แก่การเป็น นักร้องแบบเสื้อผ้าสำเร็จรูป ที่มีการตกแต่งร้านที่ความโดดเด่นแตกต่างทั้งรูปลักษณ์ การตกแต่ง และเป็นฟรีเซ็นเตอร์ในฐานะเป็นนางแบบด้วยตัวเอง

ชนชั้นตอนในการสร้างสรรค์ตัวตนของนักร้องแบบท่ามกลางวงการแฟชั่นที่แตกต่างจากเดิม จากที่ในอดีตช่างเสื้อหรือช่างเสื้อกึ่งนักร้องแบบใช้ชื่อเสียง สถาบัน คือโรงเรียน สอนตัดเสื้อเป็นตัวกำหนดที่มาความหมายของความทันสมัย มาเป็น การสร้างสรรค์ตัวตนที่เป็น ลักษณะเฉพาะตนเป็นสัญลักษณ์ ในความหมายของ ความทันสมัย เริ่มตั้งแต่ใน พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา ในยุคสมัยของการกำเนิด นักร้องแบบแฟชั่นไทยร่วมสมัย ภัทราวดี มีชูธน เป็น ผู้นำแฟชั่น (Fashion Leader) ซึ่งเปรียบเป็นตัวแทนของเหล่าคนที่ต้องการเสื้อผ้าในรูปแบบใหม่ๆ มาสวมใส่ ก่อนผู้อื่น เป็นผู้นำแฟชั่นจะเป็นคนที่มีความมั่นใจในเรื่องของรสนิยมของตัวเอง ที่แตกต่าง มั่นใจ ในสิ่งที่ตัวเองนำเสนอ ภัทราวดี มีชูธน เลือกรูปลักษณะเฉพาะในสิ่งที่ตัวเองมี พัฒนาตนเองจน กลายเป็น ผู้ริเริ่มแฟชั่น (Fashion -Innovator) เป็นนักร้องแบบ ที่สามารถแสดงสไตล์ที่เป็นแบบฉบับของตนเองออกมา ผ่านลงไปบนผลงานการออกแบบของตัวเอง ช่วงเวลานี้ รูปคือ ภัทราวดี

มีชูธน คือนักออกแบบแฟชั่นคนแรกของวงการแฟชั่นไทย เป็นจุดเริ่มต้นของ นักออกแบบแฟชั่นไทยร่วมสมัย ที่เป็นหัวหน้ากลุ่มของผู้นำแฟชั่น (Fashion-Leader) ที่ท่านเลือกใช้กระบวนการในการแสดงตัวตน (Self Express) โดยอิงความเป็นโลกตะวันตก และสร้างความแตกต่างกับบุคคลทั่วไปในขณะนั้น

2. จุดกำเนิดวงการแฟชั่นไทย

ในขณะที่ยังวงการแฟชั่นของไทยเริ่มมีนักออกแบบแฟชั่นรุ่นใหม่เกิดขึ้น การเกิดขึ้นพร้อมกัน ทั้งนักออกแบบความคิดก้าวหน้าที่แตกต่างกันมา นางแบบที่แหกกฎเกณฑ์มาตรฐานของประเทศไทยในอดีต และการนำเสนอรูปแบบแฟชั่นโชว์ที่น่าตื่นตาตื่นใจ วงการแฟชั่นของประเทศไทยก็พร้อมเปิดรับการกำเนิดรูปแบบสื่อทางด้านแฟชั่นอีกหนึ่งรูปแบบ คือ นิตยสาร ในปี พ.ศ. 2516 นั้นลลนากำเนิดขึ้น มีความโดดเด่น มีเนื้อหาทั้งแฟชั่นไทยและต่างประเทศ เน้นเนื้อหา และภาพถ่ายแฟชั่น ที่นำแนวทางนิตยสารตะวันตกมาประยุกต์และนำเสนอ แตกต่างจากนิตยสารที่มีอยู่ในขณะนั้น นิตยสารลลนาคือหนึ่งในส่วนสำคัญของวงการแฟชั่นไทยในยุคนั้น คือเป็นพื้นที่หนึ่งสำหรับเด็กรุ่นใหม่ที่ยากนำเสนอสิ่ง สร้างสรรค์แปลกใหม่ให้กับวงการแฟชั่นของไทย เริ่มต้นจากเมนาท นันทขว้าง และกลุ่มเพื่อนสนิท ร่วมกันนำเสนองานแฟชั่นผ่านพื้นที่ของนิตยสารลลนา ทำให้เกิดวงการของคนแฟชั่นในยุคแรกๆ ของประเทศไทย เพื่อให้ตอบสนองพื้นที่การนำเสนอผลงานแฟชั่นที่เปิดพื้นที่กว้างในนิตยสารลลนา จนนิตยสารลลนากลายเป็นภาพจำของคนรุ่นใหม่ และเป็นแรงบันดาลใจจากรุ่นสู่รุ่น เกิดจากการสร้างสัญลักษณ์และความทันสมัยได้ใกล้เคียงตะวันตกที่สุดในพื้นที่ของนิตยสาร

เป็นแรงบันดาลใจให้กับวงการแฟชั่น (Fashion-Muse) ท่ามกลางยุคถัดมาอีกด้วย โดยนิตยสารลลนายังเป็นลักษณะสัญลักษณ์ ในรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ที่ทำให้เกิดการ โหยหาจากสิ่งที่หลงเหลือ ผนึกอยู่ในความทรงจำ (Existing-Idolater) โดยนิตยสารลลนา มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ฟริงส์ (Frings) ที่ว่า การสร้างอัตลักษณ์ทางแฟชั่นนั้นเกิดขึ้นได้จากการมีผู้ส่งเสริมการเกิดแฟชั่นหรือเป็นแบบอย่างแฟชั่น (Fashion Motivation or Role Models) ลลนาคงนับว่าเป็นกลุ่มคนที่ไม่ได้เป็นผู้สร้างสรรค์สไตล์ใหม่ๆ โดยตรง แต่เป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อคนหมู่มากในสังคมที่ส่งเสริมและเร่งสไตล์ให้เป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้น จนตนเอง กลายเป็นผู้ส่งเสริมการเกิดแฟชั่นหรือแบบอย่างแฟชั่น (Fashion Motivation or Role Models)

3. พื้นที่กำเนิดแฟชั่นไทยร่วมสมัย

ในสายงานอุตสาหกรรมแฟชั่น การทำการตลาดอย่างหนึ่งก็ ต้องอาศัยคนกลางเป็นผู้สื่อสารระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยประเภทของตัวกลางที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งคือ พ่อค้าปลีก ซึ่งในยุคปัจจุบันตัวธุรกิจค้าปลีกนั้นทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมประสานทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายโคจรมา

พบกัน โดยหนึ่งในธุรกิจของการค้าปลีกที่มีบทบาทสำคัญในโครงสร้างการตลาดโลก ก็คือ “ศูนย์การค้า” เป็นใจกลางของแฟชั่นในประเทศไทยที่สำคัญ อีกทั้งศูนย์การค้าก็ยังมีความสำคัญทางด้านประวัติศาสตร์ในกระบวนการวิวัฒนาการและด้านบทบาทในฐานะความเป็นจุดศูนย์กลาง แฟชั่นและการจับจ่ายของประเทศไทย

ศูนย์การค้าสยามเซ็นเตอร์ จากการเริ่มต้นของ ชฎาทิพ จุตระกูล ผู้บริหารรุ่นที่สอง ต่อจาก พลเอก เฉลิมชัย จารุวัตร ผู้เป็นบิดา ชฎาทิพ จุตระกูล เธอเป็นผู้บุกเบิก สยามเซ็นเตอร์ ฝ่าวิกฤติในเหตุการณ์ต่างๆ ร่วมกับผู้เช่าศูนย์การค้า สยามเซ็นเตอร์มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 อาทิ เหตุการณ์การลดค่าเงินบาทเมื่อปี พ.ศ.2529 เกิดเหตุเพลิงไหม้ในบริเวณศูนย์การค้าในปี พ.ศ. 2538 และวิกฤติการทางการเงินในปี พ.ศ. 2540 พร้อมกับการอนุมัติการสร้างริเริ่มโครงการ รถไฟฟ้าบีทีเอส ที่ทำให้ธุรกิจบริเวณนั้น หยุดพักไปถึง 3 ปี จนจนกลายเป็นสยามเซ็นเตอร์ ที่ปรับเปลี่ยนหลายครั้งตามยุค สมัย จนถึงในทุกวันนี้ และ ศูนย์การค้าสยามเซ็นเตอร์เป็นพื้นที่ของ วงการแฟชั่น ไทยในนามพื้นที่ของ นักออกแบบไทย หรือที่เรียกกันว่า ไทยดีไซเนอร์ (Thai Designer) ที่มีประวัติต่อเนื่องและยาวนานจนปัจจุบัน

พื้นที่ สยามเซ็นเตอร์เป็นพื้นที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบการค้าขายในระบบอุตสาหกรรมแฟชั่นในเมืองไทย ท่ามกลางบรรยากาศของการแข่งขันการประกวดประชัน เพื่อการนำเสนอผลงานทางด้านการออกแบบ การเริ่มต้นของพื้นที่ที่นักออกแบบมั่นใจว่ามีพื้นที่ในการนำเสนอตัวตนของตัวเองเป็นที่แรกๆ แห่งยุค จนกำเนิดเกิดเป็นสังคมของผู้คนที่มีความร่วมสมัย สยามเซ็นเตอร์ยังเป็นพื้นที่ที่ศูนย์รวมนักออกแบบแฟชั่นไทย ในนาม ไทยดีไซเนอร์ (Thai-Designer) อย่างยิ่ง และเป็นตำนานในพื้นที่แหล่งกำเนิดนักออกแบบแฟชั่นไทยมากที่สุดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สยามเซ็นเตอร์นั้นมีอิทธิพลทางด้านแฟชั่น ผลพวงจากกลุ่มคนร่วมสมัยที่ผ่านมา ในหลายๆรุ่นได้ให้ความหมายทางสัญลักษณ์ที่ซ้ำๆกันของความหมายในความทันสมัยและความร่วมสมัย ของสยามเซ็นเตอร์ จนเปรียบเสมือนดังเป็นแรงบันดาลใจอย่างหนึ่งให้กับนักออกแบบจากรุ่นต่อรุ่น สยามเซ็นเตอร์ในความหมายของอิทธิพลของแฟชั่นไทย สยามเซ็นเตอร์ ก็คือ พื้นที่ (Space) ที่เป็นพื้นที่ของการเป็นตัวแทนจิตนาการ ให้แก่คนรุ่นใหม่ของยุค ที่มีการมอบคุณสมบัติส่งเสริม พื้นที่แห่งการแสดงผลและการสร้างประสบการณ์ การสร้างตัวตนที่มีให้แตกต่างและมีความร่วมสมัยมากกว่า พื้นที่อื่น และสยามเซ็นเตอร์ก็เป็นหนึ่งพื้นที่ ที่วงการแฟชั่นได้เลือกใช้มาอย่าง ต่อเนื่องและยาวนาน

4. จุดเริ่มต้นความเป็นสากลของแฟชั่นไทยร่วมสมัย

เริ่มในปี พ.ศ.2537 ในเหตุการณ์ของการ ริเริ่มที่มีการนำเข้านิตยสาร แฟชั่นหัว สากลฉบับแรก ในประเทศไทยนั้นคือ “นิตยสารแอล” (Elle) ประเทศไทย นิตยสารแอลนั้นได้ สร้างสรรค์วัฒนธรรมของการดำเนินธุรกิจแฟชั่นของไทยในรูปแบบสากล ในปี พ.ศ.2542 การ เริ่มต้นการจัดงานแฟชั่นครั้งแรกของ งานแอลแฟชั่นวีค (ELLE Bangkok Fashion Week) โดยมี กุลวิทย์ เลาสุขศรี ขณะนั้นดำรงตำแหน่งบรรณาธิการบริหาร นิตยสารแอล และเป็นหนึ่งในทีมงาน ของแอลที่ริเริ่มงาน แฟชั่นวีค โดยเป็นการจัดงานแฟชั่นโชว์ที่เป็นการรวมตัวผลงานการออกแบบ ของนักออกแบบไทย ในรูปแบบมาตรฐานสากลร่วมสมัยและเป็นพื้นที่อีกหนึ่งพื้นที่ของการ เริ่มต้นขับเคลื่อนและพัฒนาแฟชั่นไทยสู่สากล

แอลแฟชั่นวีค ทำให้วงการแฟชั่นไทยกลายเป็นสนใจ กลายเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจ อื่นๆ งานแอลแฟชั่นวีคนั้นไม่ได้ทำให้เปลี่ยนแปลงเฉพาะความสนใจของผู้คนที่ให้ความสนใจ แฟชั่นเท่านั้น อีกทั้งยังเปลี่ยนแปลงไปยังวงการนางแบบ ช่างภาพ สไตลิสต์ ช่างหน้า ช่างผมหรือ วงการแฟชั่นอีกด้วย รวมถึงการนำเสนอรูปแบบแฟชั่นโชว์ของนักออกแบบ ปรับเปลี่ยนให้ดู โดดเด่นเทียบเท่ามาตรฐานสากลจากทางโลกตะวันตกมากที่สุด งานแอลแฟชั่น , ยังเป็นการ ริเริ่มการแจ้งเกิดของนักออกแบบรุ่นใหม่ของไทยในนามนักออกแบบรุ่นใหม่ (Young Designer) เป็นการสร้างนักออกแบบที่ประสบความสำเร็จในระดับสากล งานแอลแฟชั่นวีค กลายเป็นพื้นที่ ที่เป็นภาพจำของคุณภาพของผลงานนักออกแบบรุ่นใหม่ของไทยในมาตรฐานที่เป็นสากล ที่มีก้าว แรกที่สำคัญในการจุดไฟสร้างกระแสแฟชั่น ของไทย อันเป็นข้อสรุปได้ว่างานแอลแฟชั่นวีค จาก การก่อร่างสร้างตัวและการบริหารของ กุลวิทย์ เลาสุขศรี ผู้เป็นบรรณาธิการบริหาร นิตยสารแอล เป็นผู้มีอิทธิพลที่เป็นส่วนสำเร็จใน การสร้างพื้นฐานที่สำคัญให้กับอุตสาหกรรมแฟชั่นไทย ที่ กลายเป็นต้นแบบและวิถีคิดของ นักออกแบบในรูปแบบธุรกิจสากลขึ้นในประเทศไทย

แอลแฟชั่นวีค นับเป็นกิจกรรมทางแฟชั่น ที่สอดคล้องทางแนวคิดกับที่ กูรูริน (Guerin) เคยกล่าวไว้ว่า แฟชั่นโชว์เป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่เป็น เครื่องมือที่เป็นสุดยอดการ สื่อสารการตลาดแฟชั่น และเป็นพื้นที่การสร้าง ความหมายขององค์ประกอบทางการขับเคลื่อน แฟชั่นอีกด้วย แอลแฟชั่นวีค หาก นำมาวิเคราะห์หันมามองกับทฤษฎีและอิทธิพลและตัวแปรสำคัญกับ การเปลี่ยนแปลงด้าน รูปแบบของแฟชั่น ของ ยูนิยะ คาวามูระ (Yuniya Kawamura) จะเห็นได้ ว่า การเกิดปรากฏการณ์ งานแอลแฟชั่นวีค สร้างจุดเริ่มต้นความเป็นสากลของแฟชั่นไทยร่วมสมัย เป็นปรากฏการณ์ที่ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงแฟชั่น และมีองค์ประกอบที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงมากที่สุด ดังนี้

ทฤษฎี ของอิทธิพลและตัวแปรสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบ ของแฟชั่น ของ ยูนิยะ คาวามูระ (Yuniya Kawamura) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. นักเขียน หรือผู้สื่อข่าวแฟชั่น (Fashion Journalists)
2. บรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น (Fashion Magazine Editors)
3. นางแบบ และ แฟชั่นโชว์ (Fashion Doll to Fashion Show)
4. เทคโนโลยีการผลิตและ ความก้าวหน้าทางการผลิต (Technological

Influences on Fashion)

5. การ สื่อสารสื่อโฆษณาแฟชั่น (Fashion Advertising)

ซึ่งปรากฏการณ์ แอลแฟชั่นวีค ส่วนประกอบประกอบที่สอดคล้องกับทฤษฎีของ ยูนิยะ คาวามูระ อยู่ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. นักเขียน หรือผู้สื่อข่าวแฟชั่น (Fashion Journalists) แอลแฟชั่นวีค เกิดการ ดำเนินงาน โดยนิตยสารแอล ประเทศไทยมีนักเขียนในสังกัด ทำการเขียนบทวิเคราะห์ เหล่า ผลงานที่แสดงในแฟชั่นโชว์ในแต่ละครั้ง

2. ผู้เป็นบรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น (Fashion Magazine Editors) นิตยสาร แอลแฟชั่นวีค เกิดขึ้นจากแนวความคิดของบรรณาธิการบริหารของนิตยสารแอลแห่งประเทศไทย และการสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการ คัดเลือกนักออกแบบและแบรนด์ที่จะนำเสนอแฟชั่นโชว์

3. นางแบบ และแฟชั่น โชว์ (Fashion-Doll to Fashion-Show) งานแอลแฟชั่น วีค เป็นผู้นำเสนอรูปแบบ แฟชั่นโชว์ที่ทัดเทียมมาตรฐานทางสากล โดยเป็นคนดำเนินงานเอง ทั้งหมด

4. การสื่อสาร สื่อโฆษณาแฟชั่น (Fashion Advertising) งานแอลแฟชั่นวีค มี การสื่อสารสื่อโฆษณาจากนิตยสารแอล ประเทศไทย ที่เป็นผู้ริเริ่มงานเป็นหลัก ขาดส่วนประกอบ ด้านเทคโนโลยีการผลิตและในเรื่องความก้าวหน้าทางการผลิต หรือ Technological Influences on Fashion ที่มีปรากฏการณ์ งานแอลแฟชั่นวีค อีกทั้งยังเป็นการใช้นวัตกรรมการผลิตและความ พัฒนาทางการผลิตที่มีอยู่แล้ว ในรูปแบบนำมาใช้ในรูปแบบการผสมผสานกัน จึงเชื่อได้ว่า ผู้ทรง อิทธิพลแฟชั่นไทยที่มีความร่วมสมัย ในยุคโลกาภิวัตน์ มีปรากฏการณ์ของงานแอลแฟชั่นวีค เป็น เหตุการณ์ที่สร้างอิทธิพล ทางการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัยมากที่สุด(รวีเทพ มุสิกะปาน, 2559)

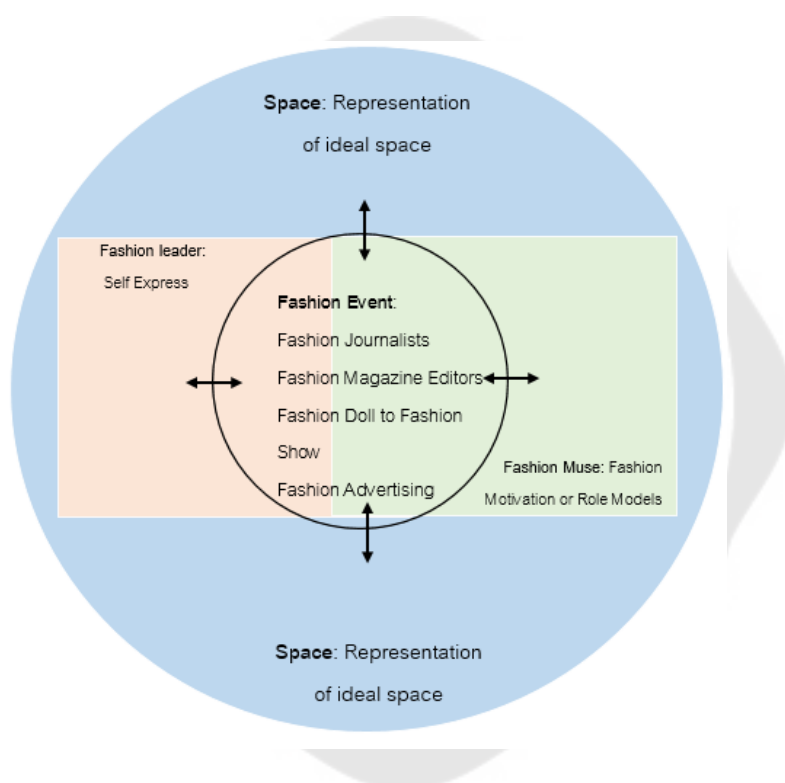

ภาพประกอบ 3 แผนภาพอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย

ที่มา: รวิเทพ มุสิกะปาน (2559)

จากปรากฏการณ์ที่เป็นอิทธิพลทางการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย ในยุค ผู้ทรงอิทธิพลแฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ สรุปได้ว่า ผู้ทรงอิทธิพล แฟชั่นไทยร่วมสมัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย โดยไม่ได้เป็นลักษณะบุคคล หรือว่ากลุ่มคนใดกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นเหตุการณ์ที่เป็นปรากฏการณ์ โดยมี รูปแบบและกระบวนการ การสร้างอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย ได้แก่ 1.กลุ่มของผู้นำ แฟชั่น (Fashion Leader) กระบวนการของการแสดงตัวตนหรือ “Self-Express” 2.แรงบันดาลใจแฟชั่น (Fashion Muse) ในผู้ส่งเสริมการเกิดแฟชั่นหรือผู้ที่เป็น แบบอย่างแฟชั่น หรือเรียกว่า Fashion Motivation or Role Models 3. พื้นที่ (Space) พื้นที่ของการเป็นตัวแทนจิตนาการ หรือ “Representation of ideal space” 4.

กิจกรรมทางแฟชั่น (Fashion Event) 4 องค์ประกอบส่วนเสริม อันได้แก่ นักเขียน และผู้สื่อข่าวแฟชั่น (Fashion Journalists) ผู้เป็นบรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น (Fashion Magazine Editors), นางแบบ และแฟชั่นโชว์ (Fashion Doll to Fashion Show), การสื่อสารสื่อโฆษณาแฟชั่น (Fashion Advertising) กระบวนการและรูปแบบการสร้างอิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัยที่มีความ สอดคล้องกับปรากฏการณ์ของ แอลแฟชั่นวีคที่สุด โดยผู้เขียนทำสรุปให้ได้เป็นองค์ความรู้ใหม่ในด้านการสร้างอิทธิพลเพื่อการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทย ร่วมสมัย ที่มีลักษณะเฉพาะในรูปแบบของแฟชั่นของไทย ได้วางแผนภาพดังนี้

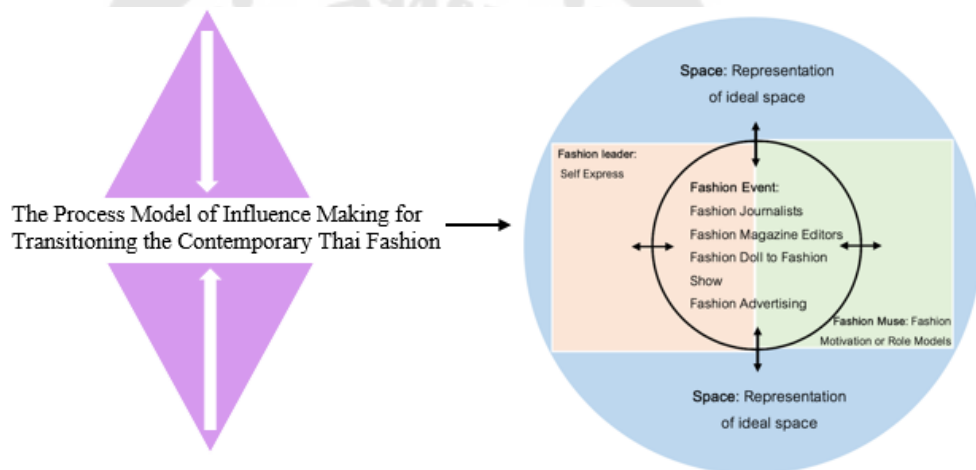
ภาพประกอบ 4 แผนภาพการสร้างอิทธิพลเพื่อการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย

ที่มา: รวิเทพ มุสิกะปาน (2559)

จากเหตุผลข้างต้น สามารถ สรุปได้เป็น รูปแบบกระบวนการสร้าง อิทธิพลที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัย ที่มีกระบวนการ ดังนี้

ประกอบด้วยกระบวนการสร้างพื้นที่ (Space) ที่เป็นพื้นที่ของการเป็นตัวแทน จิตนาการ หรือ Representation of ideal space ในหมู่คนรุ่นใหม่ของยุคในการแสดงออกด้านความคิดสร้างสรรค์ทางแฟชั่น มีการปรากฏตัวตนของเหล่าผู้นำ แฟชั่น (Fashion Leader) ปรากฏขึ้นตอน

วิธีของการแสดงตัวตน หรือ Self-Express ที่เป็นลักษณะเฉพาะ มีต้นแบบแรงบันดาลใจในแฟชั่น (Fashion Muse) เป็นต้นแบบการส่งเสริมการเกิดแฟชั่นหรือแบบอย่างแฟชั่น ที่เรียกว่า Fashion Motivation or Role Models ที่ชัดเจนในช่วงเวลาใดช่วงเวลาหนึ่งเพื่อกระตุ้นให้เกิด แรงบันดาลใจ โดยใน 3 รูปแบบที่จำเป็น เป็นการสร้างรูปแบบอิทธิพลที่ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทยร่วมสมัยแล้วนั้น จะสมบูรณ์ได้เมื่อรูปแบบทั้งหมด เข้ามา อยู่ในพื้นที่ของ กิจกรรมทางแฟชั่น (Fashion Event) ของกลุ่มสนับสนุนได้แก่ 1.นักเขียน หรือผู้สื่อข่าวแฟชั่น (Fashion Journalists) 2. บรรณาธิการนิตยสารแฟชั่น (Fashion Magazine Editors) 3.นางแบบ และแฟชั่นโชว์ (Fashion Doll to Fashion Show) 4. การสื่อสารโฆษณาแฟชั่น (Fashion Advertising) โดยรูปแบบทั้งหมด จะส่งเสริมซึ่งกันและกันในเชิงไปกลับ

ภาพประกอบ 5 แผนภาพกระบวนการแพร่กระจายแฟชั่นไทยในแฟชั่นไทยร่วมสมัย
ในยุคโลกาภิวัตน์

ที่มา: รวิเทพ มุสิกะปาน (2559)

การแพร่กระจายแฟชั่นไทย ในแฟชั่นไทยร่วมสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ - เป็นไปในลักษณะรูปแบบที่เป็นการแพร่กระจายของแฟชั่นในแนวตั้ง (Trickle - down Theory) อันเป็นลักษณะในการแพร่กระจายจากบนลงล่าง ผนวกกับการตอบรับการแพร่กระจายทางแฟชั่นแบบย้อนกลับ หรือ Reverse Adoption ที่เป็นลักษณะ ในการแพร่กระจายจากล่างสู่บน แบบ Trickle - up อันมีจุดศูนย์กลางของทั้งสองลักษณะ คือ การแพร่กระจายในระดับแนวนอน ที่มีรูปแบบของกระบวนการสร้างอิทธิพล ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแฟชั่นไทย ในรูปแบบแพร่กระจายแบบทุก

ทิศทาง ซึ่งสอดคล้องกับการแพร่กระจายแฟชั่นแบบคนหมู่มาก (Mass Dissemination) ทั้งจากกลุ่มผู้คนชั้นสูงลงมาสู่มวลชนหรือมาจากกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมกลุ่มเล็กๆในสังคมไทย อันได้แก่กลุ่มของผู้นำแฟชั่น Fashion Leader , กลุ่มของแรงบันดาลใจแฟชั่น Fashion Muse, พื้นที่ Space และ กลุ่มจัดกิจกรรมทางแฟชั่น Fashion Event นั้นต่างก็มี อิทธิพลกัน โดยอิทธิพลเหล่านั้นจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับสื่อที่จะเป็นศูนย์กลาง ในการแพร่กระจายแฟชั่นด้วยเช่นกัน (ผศ.ดร. วิเทพ มุสิกะปาน, 2559)

ทฤษฎีและแนวความคิดทางด้านการออกแบบแฟชั่น

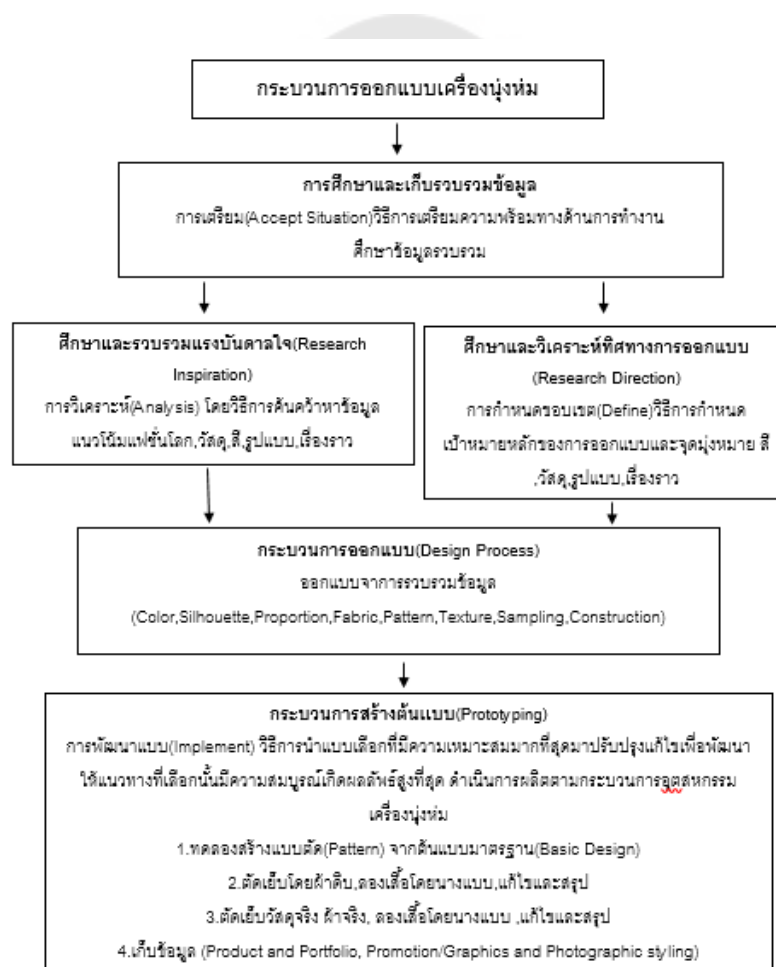
การออกแบบแฟชั่น หมายถึง การออกแบบเครื่องแต่งกายเครื่องนุ่งห่มเชิงพาณิชย์ โดยใช้ศาสตร์ทางด้านศิลปะและทัศนศิลป์เป็นเครื่องมือในการออกแบบสร้างสรรค์ การออกแบบเครื่องแต่งกายนั้นมีความคล้ายคลึงกับการออกแบบประติมากรรมแบบลอยตัว เนื่องจากเป็นการรังสรรค์ผลงานทางความคิดสู่สิ่งที่จับต้องได้ในรูปแบบ 3มิติ สามารถเห็น สัมผัส และรับรู้ได้จากรอบด้าน อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้คน เนื่องจากเครื่องนุ่งห่มเป็น 1 ในปัจจัย 4 ของมนุษย์ การออกแบบแฟชั่นจึงมีความสำคัญและเติบโตจนเป็นระบบอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และเป็นอุตสาหกรรมที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ

ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศอันดับ 1 ที่ประเทศไทยมีการส่งออกเครื่องนุ่งห่ม การส่งออกเครื่องนุ่งห่มประเทศสหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องรู้พฤติกรรมผู้บริโภคเป็นหลัก นอกเหนือจากการออกแบบ สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญต่อเครื่องหมายการค้าของสินค้าและมีทัศนคติที่ว่าเครื่องหมายการค้า คุณภาพของสินค้า และราคาของสินค้ามีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และมีความซื่อสัตย์ต่อเครื่องหมายการค้าที่ตนได้เลือกแล้ว เป็นอย่างมาก รองลงมานิยมสินค้าที่มีคุณสมบัติที่จะเอื้ออำนวยความสะดวกสบายในชีวิตประจำวันที่จะสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้รวดเร็วกว่าเดิม

กลุ่มประเทศในยุโรป ประเทศอิตาลี ถือเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญ ในประเทศอิตาลีและแบรินต์ในยุโรปมักขายกันอยู่สามที่หลักๆ คือ ห้างสรรพสินค้า ร้าน Multibrand store และร้านของแบรนด์เอง เรียกว่า Concept store การส่งออกเครื่องนุ่งห่มของไทยไปอิตาลีจำเป็นต้องมีการนำเสนอสินค้าเข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่างๆในต่างประเทศเป็นหลัก และต้องให้ความสำคัญกับตัวแทนจำหน่าย โดยทำงานร่วมกับนักออกแบบของแต่ละแบรนด์ และประเทศอิตาลียังมองถึงการออกแบบ คุณภาพสินค้าและกระบวนการผลิตเป็นสำคัญ

ประเทศญี่ปุ่นได้รับการยอมรับว่าเป็นประเทศแห่งการออกแบบสร้างสรรค์ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและกลมกลืนกับวัฒนธรรมของตัวเองมากที่สุด โดยโดดเด่นในด้านการออกแบบเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ บรรจุกฎภัณฑ์ และสินค้าแฟชั่น การจะนำสินค้าส่งออกโดยเฉพาะเครื่องนุ่งห่มหรือสินค้าแฟชั่นไปตลาดญี่ปุ่นจะต้องให้ความสำคัญเรื่องการออกแบบและการควบคุมการผลิต สินค้าเน้นเข้าตลาดกลาง (Middle Class) และระดับสูง (High-end)

และควรปรับปรุงสินค้าให้เข้ากับรสนิยมผู้บริโภคเพื่อพัฒนาเข้าตลาดญี่ปุ่น (วิเวท มุสิกะปาน, 2548)

ภาพประกอบ 6 แผนภาพแสดงกระบวนการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม

ที่มา: วิเวท มุสิกะปาน (2548)

งานด้านการออกแบบแฟชั่นเป็นงานลักษณะการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ต้อง ผสมผสานศาสตร์และศิลป์เข้าด้วยกันเป็นผลรวมของงานซึ่งขึ้นอยู่กับผลงานจะแสดงเรื่องใดเป็นตัวนำ และอยู่วงการอุตสาหกรรมที่ต้องแข่งขันและเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา มีกระแสของเศรษฐกิจ สร้างสรรค์เป็นตัวสนับสนุน ซึ่งจัดอยู่ในยุคแบบหลังอุตสาหกรรม(Post Industrial age) กลุ่ม ประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี ที่ประสบความสำเร็จอย่าง งดงามด้วยการนำรูปแบบวัฒนธรรมต่างๆมาเป็นนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ(ใจภักดี บุรพ เจตนา,2557)

5 ช่วงระยะของวัฏจักรของแฟชั่น

5 stage of fashion cycle (texthour.com, 2019)

ในวงการอุตสาหกรรมแฟชั่นนั้น มีทฤษฎีที่อธิบายการเกิดและช่วงอายุของแบรนด์ หรือกระแสนิยมที่เกิดขึ้นในแต่ละวาระ เพื่อแสดงถึงสถานะและโอกาส เป็นประโยชน์ต่อเจ้าของแบรนด์หรือผู้วิเคราะห์ทางการตลาดในการพัฒนาและคงอยู่ของแบรนด์หรือกระแสนิยมเพื่อให้ท่วง ท้นต่อการแข่งขันในอุตสาหกรรม เรียกว่า วัฏจักรของแฟชั่น(Fashion Cycle) โดยมี 5 ช่วงระยะ ดังนี้

1. ช่วงริเริ่ม (Introduction)

ในช่วงแรกของการริเริ่มเปรียบเสมือนการทำควมรู้จักกับตลาด ของกระแสนิยมหรือ งานออกแบบนั้นๆ ในแง่ของการดำเนินธุรกิจในช่วงระยะแรกนี้การตั้งราคาจะยังไม่สามารถตั้งตาม คู่แข่งหรือราคาท้องตลาดได้เนื่องจาก กระบวนการผลิตที่มีขั้นต่ำ ทำให้ราคาสินค้าจำเป็นที่จะต้อง ตั้งสูงไว้ก่อน เนื่องจากยังไม่มีกระแสนิยมและความต้องการในตัวสินค้าเยอะ จึงไม่สามารถที่จะ เริ่มกระบวนการผลิตมากกว่าจำนวนขั้นต่ำได้ กระบวนการผลิตเช่นนี้ ยิ่งสั่งผลิตเยอะต้นทุนยิ่งถูกลง และเช่นเดียวกับการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ในระยะแรกของการริเริ่มจำเป็นต้องลงทุนลง แรงเป็นอย่างมากเพื่อให้แบรนด์หรืองานออกแบบเป็นที่นิยม เช่น วิธีการทำสัญญาเพื่อการ ประชาสัมพันธ์กับนักแสดงหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง(celebrity endorsement) การทำแฟชั่นโชว์ การ ทำสื่อโฆษณา แม้ในช่วงริเริ่มนี้สินจะยังขายได้น้อยก็ตาม

2. ช่วงเพิ่มพูน (Increase)

ในช่วงแห่งการเพิ่มพูน เปรียบเสมือนขาขึ้นของการทำธุรกิจเป็นที่รู้จักมากขึ้น ยอดขายและความต้องการสินค้าเพิ่มมากขึ้น ราคาตัวสินค้าสามารถปรับเปลี่ยนได้ง่ายมากขึ้น เนื่องจากการสั่งผลิตจำนวนเยอะขึ้น แต่ข้อเสียของช่วงแห่งการเพิ่มพูนก็คือเมื่อสินค้าได้รับความ

นิยมและเข้าสู่กระบวนการผลิตยิ่งมากขึ้นเท่าไร ความเสี่ยงที่จะถูกถูกลอกเลียนแบบก็มากขึ้นเท่านั้นและเป็นสินค้าที่มีราคาถูกกว่าและคุณภาพด้อยกว่า

3. ช่วงจุดสูงสุด (Peak)

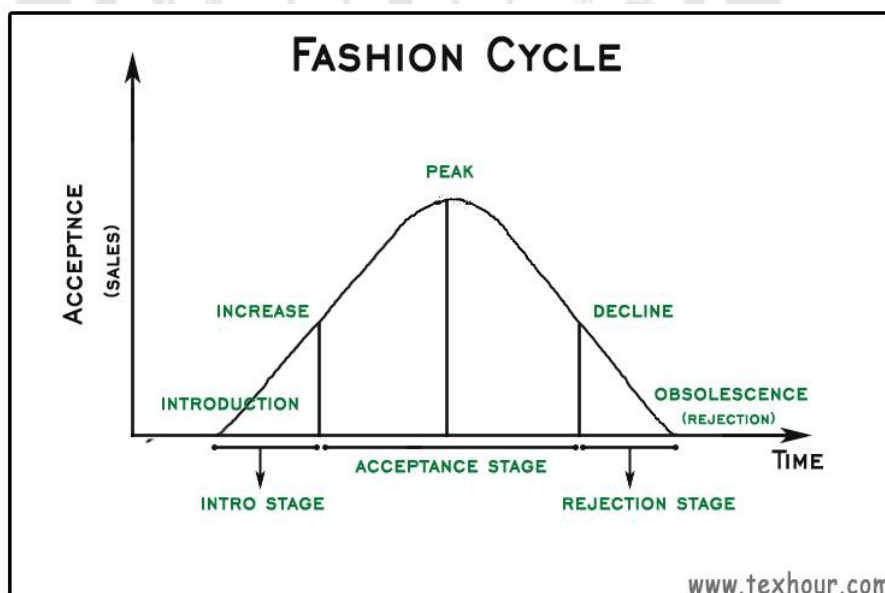
เมื่อความนิยมของกระแสแฟชั่นนี้ได้ความนิยมจากคนหมู่มากจะถูกพิจารณาให้อยู่ในจุดสูงสุดของวัฏจักรแฟชั่นนี้ การตั้งราคาจะสามารถตั้งตามราคาท้องตลาดหรือราคาตามคู่แข่งได้เพื่อความคล่องตัวในการซื้อขาย

4. ช่วงซาลง (Decline)

หลังจากสัมผัสจุดสูงสุดของวัฏจักรได้แล้วต้องเผชิญกับช่วงซาลงของกระแสความนิยมและความต้องการของสินค้า เนื่องจากกลุ่มผู้บริโภคเริ่มเบื่อหน่ายและพยายามมองหาอะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ การลดราคาคือทางออกที่ดีที่สุดของสินค้าในช่วงซาลง และเป็นการนำไปสู่การหาสินค้าอื่นๆ หรือกระแสนิยมอื่นๆ ให้ขึ้นมาแทนที่ โดยเริ่มจากการกลับไปสู่ช่วงระยะริเริ่มอีกครั้ง

5. ช่วงล้าสมัย (Obsolescence)

เป็นช่วงอายุขัยสุดท้ายของกระแสนิยมและความต้องการสินค้า ไม่มียอดขายที่เพิ่มขึ้น ไม่มีความต้องการของผู้บริโภค และจะถูกแทนที่ด้วยกระแสนิยมใหม่

ภาพประกอบ 7 แผนภาพ 5 ช่วงระยะของวัฏจักรของแฟชั่น

ที่มา: 5 stage of fashion cycle (texthour.com, 2019)

การสร้างคุณค่าตราสินค้า

การสร้างคุณค่าตราสินค้า (Brand Value) เป็นแนวคิดหนึ่งบนอุตสาหกรรมการออกแบบแฟชั่นที่ได้รับการยอมรับ เป็นวิธีการอธิบายการมีอยู่ของแบรนด์สินค้า ด้วยการใช้คำสำคัญในการสื่อสารไปยังกลุ่มผู้บริโภค อีกทั้งยังเป็นการคงเอกลักษณ์และแนวทางของแบรนด์เพื่อสร้างภาพจำที่ตอบสนองต่อการรับรู้ของกลุ่มผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี สร้างความกระชับ ความเข้าใจ ง่ายต่ออธิบายและการต่อเนื่องของภาพลักษณ์องค์กร และการประชาสัมพันธ์สินค้า สร้างความเข้าใจที่ดีของวัฒนธรรมองค์กร เปรียบเสมือนกรอบความเสี่ยงที่คอยพุดถึงเอกลักษณ์ของแบรนด์

ตาราง 1 ตารางแสดงคำสำคัญ(keyword)ของการสร้างคุณค่าตราสินค้า

ผจญภัย	มั่นใจ	มีพลัง	มีเสน่ห์	ธรรมชาติ	ย้อนยุค
ซื้อง่าย	ร่วมสมัย	กระตือรือร้น	งดงาม	ทั่วไป	พัฒนาการ
ก้าวร้าว	ถูกควบคุม	อายุสั้น	อ่อนช้อย	ปลอดภัย	ชวนฝัน
ประหลาดใจ	โต้แย้ง	ชาติพันธุ์	ความสุข	แบบฉบับ	ยั่วยวน
สองเพศ	สะดวก	ยอดเยี่ยม	ประวัติศาสตร์	ลึกซึ้ง	ตรัสรู้
ไม่เจาะจง	เท่	ตื่นเต้น	มรดก	ปลุกใจ	ควบคุมตน
เข้าถึงง่าย	กล้าหาญ	พิเศษ	ชัดเจน	สมบูรณ์	จิตวิญญาณ
นักกีฬา	เล่นเหลี่ยม	ต่างถิ่น	ถ่อมตัว	บุกเบิก	อ่อนไหว
เสียง	สร้างสรรค์	การทดลอง	การปรับปรุง	ซีไลน์	หมกมุ่น
อวองต์การ์ด	หัตถศิลป์	แสดงออก	พึ่งพาตนเอง	แสบวอก	ปลอดภัย
แจ่ม	แปลกตา	ฟุ่มเฟือย	สิ่งใหม่	มีอำนาจ	วาทะวิ
สมดุล	น่ารัก	เปิดเผย	บันดาลใจ	กะทัดรัด	เรียบง่าย
สวยงาม	ตัดคม	สำรวจ	สัญชาตญาณ	ปกป้อง	ซับซ้อน
ส่วนบุคคล	เป็นที่รัก	ดีเลิศ	ฉลาดล้ำ	แม่นยำ	ปราดเปรียว
โดดเด่น	เสียมโทรม	ยุติธรรม	ภักดี	ยั่วเยว	แข็งแกร่ง
โก้เก๋	มุ่มมัน	ไม่กลัว	หยิ่งรู้	แสดงออก	ยังยืน

ตาราง 1 (ต่อ)

สงบ	แตกต่าง	เป็นหญิง	เสรีนิยม	เก่าแก่	เหนือกาลเวลา
ล้าลอง	หลากหลาย	ดูร้าย	ซีอัสตีย์	คุณภาพ	ขนบธรรมเนียม
ดั้งเดิม	ทนทาน	ปรับตัว	ฟูฟ่า	แปลก แต่เจ๋ง	ทันสมัย
เปลี่ยนแปลง	ชีวิตชีวา	อิสระ	หรูหรา	รากฐาน	ความจริง
สดชื่น	ประหลาด	สดใหม่	เป็นผู้ชาย	มีเหตุผล	เอกลักษณ์
ดั้งเดิม	คัดสรร	สนุก	เป็นผู้ใหญ่	กบฏ	ทุกเพศ
สะอาด	รักโลก	การใช้งาน	พิถีพิถัน	ขัดเกลา	สากล
ชัดเจน	สง่า	อนาคต	น้อยที่สุด	เชื่อถือได้	อเนกประสงค์
เห็นใจ	อารมณ์	ใจกว้าง	ทันสมัย	รับผิดชอบ	อ่อนวัย

ที่มา:(Fashionary International Ltd, 2018)

ทฤษฎีและแนวความคิดทางทัศนศิลป์

ในการสร้างสรรค์ รับชม วิเคราะห์ ผลงานทางศิลปะผู้รับชมควรเข้าใจถึงความหมายและแนวคิดของงานศิลปะนั้นๆ เพื่อที่จะสามารถสัมผัสอารมณ์ความรู้สึก แนวคิด หรือสารที่ศิลปินผู้ออกแบบต้องการจะสื่อ โดยใช้หลักการ องค์ความรู้ และแนวคิดทางทัศนศิลป์ เป็นเครื่องมือ เพราะการสร้างสรรค์เชิงทัศนศิลป์นั้นเป็นการสร้างหรือจัดทำสิ่งที่แปลกใหม่ในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ให้ปรากฏเป็นรูปลักษณะผลงานทัศนศิลป์ โดยไม่ได้มีความจำเป็นที่จะต้องเป็นสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เพราะงานทัศนศิลป์เป็นการสร้างสิ่งใหม่ขึ้นโดยอาศัยรูปทรง ที่มีอยู่จริงตามธรรมชาติแวดล้อมที่เป็นจุดบันไดใจ หรือเกิดจากจินตนาการ ความคิด ความรู้สึกของศิลปินเอง หรืออีกทั้งยังเป็นการรวมกันของทั้งสองอย่าง สิ่งที่มีอยู่จริงรวมกับความคิดและจินตนาการของศิลปินเพื่อก่อให้เกิดผลงานทั้งรูปธรรมและนามธรรม เพื่อมุ่งเน้นไปที่ความสวยงามหรือไม่สวยงามแต่สามารถตอบสนองความพึงพอใจต่อศิลปินหรือผู้รับชมเป็นหลักสำคัญได้(ชัยยุทธ รัตตานุกูล, 2540)

ทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทางตา ศิลปะที่มองเห็น เมื่อพิจารณาความหมายที่มีผู้นิยามไว้ จะพบว่าการรับรู้เรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึกของงานทัศนศิลป์นั้น

จะต้องอาศัยประสาทตาเป็นสำคัญ นั่นคือตาจะรับรู้เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาประกอบเป็นงานทัศนศิลป์ได้แก่ เส้น รูปร่าง รูปทรง สี แสงเงา และพื้นผิว เป็นต้น โดยศิลปะจะนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการเขียนภาพ ระบายสีบ้าง ปั้นและสลักบ้างหรืองานโครงสร้างเป็นต้น และผลงานทางทัศนศิลป์นั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบของสิ่งที่เรียกว่า ทัศนธาตุ

ทัศนธาตุ (Visual Element Of Form) คือ ส่วนประกอบทางศิลปะที่ก่อให้เกิด ภาพ ทั้ง 2 มิติและ 3 มิติ เปรียบเสมือนเครื่องมือสำหรับศิลปินผู้ออกแบบเพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้สามารถสื่อสารกับผู้รับชม สามารถแสดงออกถึง อารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการของศิลปินไปสู่ผู้รับชมได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางตัวผลงานที่เสมือนเป็นตัวแทนของศิลปินที่สามารถพูดหรือสื่อสารแทนได้ผ่านการรับรู้ของผู้ชม โดยมีส่วนประกอบดังนี้

1. จุด (Point) หมายถึง วงกลมขนาดเล็กที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถวัดขนาดได้และปรากฏบนระนาบใดๆ มีผลต่อสายตาและการรับรู้ ในทาง 3 มิติ จุดอาจหมายถึง วัตถุวงกลมที่มีปริมาตร ไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือใหญ่ก็สามารถสื่อถึงจุดได้ เมื่อนำจุดหลายๆจุดมาจัดเรียงก็จะสามารถทำให้มีผลต่อการมอง การรับรู้ และความรู้สึกของทิศทาง ความแน่นอน

2. เส้น (Line) หมายถึง จุดที่เรียงตัวกันอย่างต่อเนื่องและมีทิศทางที่เด่นชัด ไม่กระจาย กระจาย วิ่งไปในทิศทางที่ตรงหรือโค้ง และเส้นอาจเกิดจากการประกบกันของระนาบสองสิ่ง เช่น ท้องฟ้ากับผืนดิน สมุดสองเล่มที่ประกบกัน หรือมือที่ประกบกันก็เกิดเป็นเส้นตรงกลาง ในความหมายทาง 3 มิติ นั้นเส้น คือขอบของวัตถุกับพื้นที่ว่างในอากาศมาประกบกัน เช่นเราสามารถมองเห็นขอบของกล่องดินสอและรับรู้ว่าเป็นเส้นตรง เพราะเป็นการประกบกันของกล่องดินสอและพื้นที่ว่าง หรือเราสามารถแยกแยะประติมากรรมได้ว่างานชิ้นไหนแข็งที่อ พลิวไหว โดยดูจากขอบของงานประติมากรรมนั้นๆ

3. ระนาบ (Planes/Surfaces) หมายถึง หน้าตัดของวัตถุต่างๆ ที่คุณสมบัติและพื้นผิวที่ต่างกันออกไปหลายรูปแบบ มีลักษณะ กว้าง x ยาว และมีขอบเขต

4. น้ำหนัก (Value/Tone) หมายถึง ค่าความเข้ม-อ่อน หรือ อ่อน-เข้ม ของระนาบบนวัตถุที่แสงกระทบ จะแสดงถึงระดับของน้ำหนักที่ต่างกัน โดยวัตถุจะเป็นพื้นผิวเรียบหรือขรุขระก็ได้ ในทาง 3 มิติ นั้น น้ำหนักอาจเกิดขึ้นบนพื้นผิวที่ขรุขระ หนุนสูง อย่างเช่นหนังของจระเข้ ที่เกิดคูนูนเรียงจากเล็กไปใหญ่ และเมื่อแสงมากระทบทำให้เห็นแสงและเงา เป็นไปตามจังหวะจากเล็กไปใหญ่ เกิดเป็นส่วนเข้มและส่วนอ่อนเรียกว่า น้ำหนัก

5.สี (Color) หมายถึง แสงที่ตกกระทบลงบนระนาบหรือวัตถุและสะท้อนออกมาเป็นคลื่นความถี่ต่างกัน ส่งผลต่อการรับรู้ทางการมองเห็นของผู้รับชม เกิดเป็นสี ความเข้ม ความอ่อน และน้ำหนัก บางครั้งการมองเห็นสี อาจจะไม่ได้เกิดจากระนาบและวัตถุ อาจเกิดจาก ทัศนมิติต่างๆ หรือมวลอากาศ ของเหลว น้ำ ผง แท่ง ผลึก ฯลฯ ยกตัวอย่างเช่น แสงสีทองของพระอาทิตย์ หรือ สีต่างๆของรุ้งกินน้ำ

6.พื้นผิว (Texture) หมายถึง คุณสมบัติทางโครงสร้างของวัตถุตามแนวระนาบของสิ่งนั้นๆ ในทาง3มิติ ให้ผลผ่านการรับรู้ทางการมองเห็นและสัมผัส พื้นผิวเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความเฉพาะตัวของสิ่งนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี

7.มิติ (Dimension) หมายถึง ลักษณะและความต่างของแผ่นระนาบของวัตถุ อันประกอบไปด้วย

7.1 ส่วนยาว (Length) หมายถึง ระยะห่างของวัตถุจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุด โดยมีระยะทางมากที่สุด ของวัตถุนั้นๆ

7.2 ส่วนกว้าง (Width) หมายถึง ระยะห่างของวัตถุจากด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่งในระนาบเดียวกัน

7.3 ส่วนลึก (Depth) หมายถึง ระยะห่างของวัตถุจากจุดเริ่มต้นไปยังจุดสิ้นสุดตามแนวตั้งหรือแนวสูงชันหรือแนวที่ต่ำลงของวัตถุ

8.รูปทรง (Form) หมายถึง รูปที่มีลักษณะที่ทรงไว้ ของสิ่งต่างๆ ซึ่งสามารถมองเห็นและสัมผัสได้ ในทาง 2มิติ เป็นรูปทรงที่อยู่บนพื้นผิวระนาบไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปริมาตรหรือทิศทางของแสง เช่น ภาพเงาของวัตถุ (Silhouette) เพื่อแสดงถึงเส้นขอบ ในทาง 3มิติ เป็นรูปทรงที่สามารถจับต้องและเปลี่ยนแปลงตามทิศทางของแสง เช่น เงาที่ทอดลงบนพื้นของงานประติมากรรม ประโยชน์ของรูปทรงสามารถแสดงได้ถึง ทิศทางและความมั่นคง ได้ดังนี้

8.1 ทิศทาง (Direction) หมายถึง การกำหนดสิ่งหนึ่งสิ่ง หรือหลายๆสิ่งให้เคลื่อนที่ไปตามทิศทางที่กำหนดโดยรับรู้ได้ผ่านความรู้สึกและการมองเห็น ผ่านจุดนำสายตาที่เกิดขึ้นจากน้ำหนักของผู้ออกแบบที่ต้องการให้เป็นไปตามทิศทางนั้นๆ เป็นการจัดระเบียบผลงานที่ทำให้พบว่ามีผลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้รับชม

8.2 ความมั่นคง (Visual Stability) หมายถึงความมั่นคงหนักแน่น ของสิ่งต่างๆ โดยมีสัญลักษณ์หรือรูปทรงมาแทนค่าในความหมาย

9.สัดส่วน (Proportion) หมายถึง การเปรียบเทียบขนาด (Size) จำนวน (Quantity) ของอัตราส่วน (Ratios) ของการอยู่ร่วมกันของภาพรวมรูปร่างและรูปทรงทั้งหมด เพื่อเป็นการกำหนดตำแหน่งที่แน่ชัดของผลงานว่าจะสิ่งใดควรอยู่ที่ตำแหน่งใด ห่างกันเท่าไร

10.เวลา (Time) หมายถึง สัญลักษณ์การเปลี่ยนแปลงของรูปธรรมหรือนามธรรมของผลงานทางทัศนศิลป์ ยกตัวอย่างสัญลักษณ์เหล่านั้น เช่น กลางวันกลางคืน การเกิดการตาย วัยหนุ่มสาววัยแก่ โดยผู้ออกแบบเป็นผู้สื่อความหมายของเวลาผ่านผลงานเพื่อแสดงถึงบรรยากาศอารมณ์ และความรู้สึกไปยังผู้รับชม

11.ความสมดุล (Balance) หมายถึง เกิดจากการจัดวางของสิ่งหนึ่งสิ่ง ไม่ว่าจะ 2 มิติ หรือ 3 มิติ ให้เกิดความรู้สึกสมดุล อึดอัด ไม่นั่งไปข้างใดข้างหนึ่ง แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

11.1 ความสมดุลแบบสมมาตร (Symmetrical) หมายถึง การถ่วงน้ำหนักที่เท่ากันทั้งสองด้านของสิ่งๆหนึ่ง และพื้นที่ว่างอย่างเท่ากัน

11.2 ความสมดุลแบบไม่สมมาตร (Asymmetrical) หมายถึง สิ่งตรงข้ามของความสมมาตร เป็นการไม่เท่ากันของสิ่งๆหนึ่งและพื้นที่ ให้ความรู้สึกไม่สมดุล ผ่อนคลาย (พิทักษ์ สง่า, 2561)

การออกแบบแฟชั่นเป็นศาสตร์หนึ่งที่ใช้องค์ประกอบและหลักการทางทัศนศิลป์

งานด้านการออกแบบแฟชั่นเป็นงานลักษณะการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ที่ต้องผนวกศาสตร์และศิลป์เข้าด้วยกันเป็นผลรวมของงานซึ่งขึ้นอยู่กับผลงานจะแสดงเรื่องใดเป็นตัวนำ การใช้หลักการ แนวคิด วิธีการทางทัศนศิลป์ เปรียบเสมือนเครื่องมือในการรังสรรค์ผลงานด้านแฟชั่นให้เป็นที่ปรากฏ โดยในวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการยกตัวอย่างแต่ละขั้นตอนของการออกแบบแฟชั่นพร้อมเปรียบเทียบหลักการในเชิงทัศนธาตุ เพื่ออธิบายและชี้ชัดถึงทุกองค์ประกอบทุกขั้นตอนของการออกแบบแฟชั่นนั้นคือศาสตร์เดียวกันกับทัศนศิลป์ ดังนี้

1.จุด (Point) และ เส้น (Line)

ในการออกแบบแฟชั่นต้องใช้จุดและเส้นเป็นส่วนประกอบตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนเริ่มต้นตั้งแต่วาดแบบสเก็ทซ์ การออกแบบลายพิมพ์ผ้า การวางตะเข็บหรือเกล็ด ล้วนแล้วแต่ใช้องค์ประกอบของจุดและเส้นเป็นตัวถ่ายทอดสุนทรียภาพสู่ผู้รับชม

2.ระนาบ (Planes/Surfaces) และ มิติ (Dimension)

การทำงานออกแบบแฟชั่นกับระนาบและพื้นผิวนั้น เกิดขึ้นในขั้นตอนการสร้างโครงร่างของชุดแต่ละชุด การออกแบบและสร้างแพทเทินคือการวาดภาพชิ้นส่วนของผ้าในแนวระนาบบนกระดาษ ที่ต้องใช้ความชำนาญทางตรรกศาสตร์เพื่อวิเคราะห์และคำนวณความเป็นจริงที่จะ

เกิดขึ้นเมื่อยกขึ้นไปประกอบบนตัวหุ่น อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาพ 2 มิติ ให้กลายเป็น 3 มิติ อีกด้วย และจะต้องคำนึงถึง ความกว้าง ความยาว ความลึกของชิ้นแพทเทินเมื่อขึ้นประกอบ

การวางผ้า คือการคำนวณพื้นที่ระนาบเพื่อที่จะวางแพทเทินลงบนผ้าและตัดผ้าเพื่อเตรียมนำผลิต โดยจะต้องใช้ความชำนาญในการดูเกรนผ้า เพื่อจัดวางชิ้นแพทเทินให้ได้ลงตัวบนพื้นที่ที่จำกัดของผ้า

4. น้ำหนัก (Value/Tone) และ สี (Color)

น้ำหนักและสีเป็นส่วนสำคัญของการออกแบบแฟชั่น การให้ความรู้สึก วาระและเวลา การพลางสายตาเพื่อซ่อนรูปร่างของผู้สวมใส่ ล้วนแล้วแต่ใช้ความสำคัญของน้ำหนักและสีเป็นตัวกำหนด การใช้สียังเป็นการกำหนดกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด ฤดูกาลของแต่ละชุดเครื่องแต่งกาย(Collection) และแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของงานออกแบบ

5. พื้นผิว (Texture)

การวิเคราะห์พื้นผิวของเนื้อผ้าก่อนนำมาผลิต เป็นส่วนสำคัญที่ต้องคำนึง ผ้าแต่ละชนิดหนบางไม่เท่ากัน เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับฤดูกาลสภาพอากาศ ผ้าบางชนิดมีพื้นผิวที่ขรุขระ ผ้าบางชนิดมีความเรียบมันเงา และต้องคำนึงถึงพื้นผิวเมื่อนำไปตัดเย็บอีกด้วยว่าสามารถสร้างตะเข็บและเกล็ดที่สวยงามและคงทนได้หรือไม่ ในการออกแบบแฟชั่นนั้นเทคนิคที่นำมาใช้จะเป็นตัวสร้างความโดดเด่นให้กับผลงานการออกแบบ การสร้างพื้นผิวด้วยการปัก การทำให้ขน ฯลฯ จะสังเกตเห็นได้ง่ายที่สุดและเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลงาน

6. รูปทรง (Form)

การคำนึงถึงรูปทรงของผลงานการออกแบบทางแฟชั่นนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่การสเก็ตช์และการวิจัยทางแฟชั่น รูปทรงถูกใช้เป็นแรงบันดาลใจให้กับศิลปินและดีไซเนอร์ รวมถึงการสร้างโครงชุดให้น่าสนใจและวิเคราะห์แนวทางของกระแสแฟชั่นแต่ละยุคสมัยก็มักใช้รูปทรงเป็นตัวกำหนดถึงความแตกต่าง และนอกจากรูปทรงแล้วการใช้ภาพเงาของวัตถุ (Silhouette) ในการออกแบบก็ให้ผลลัพธ์ที่คล้ายกันกับการใช้รูปทรง

7. สัดส่วน (Proportion)

การคำนึงถึงสัดส่วนของผลงานการออกแบบทางแฟชั่นนั้น เป็นส่วนสำคัญที่ต้องคำนึงถึงตั้งแต่การร่างแบบสเก็ตช์ การวาดหุ่นนางแบบ สัดส่วนของท่อนบน(Tops) และท่อนล่าง(Bottoms) ในการออกแบบนั้นจะส่งผลต่อรูปร่างของผู้สวมใส่โดยตรง

8. เวลา (Time)

วาระและโอกาส มีผลต่อการออกแบบแฟชั่นโดยตรง ชุดงานกลางวัน ชุดงานกลางคืน หรือการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายที่ต้องเปลี่ยนไปตามฤดูกาล

9. ความสมดุล (Balance)

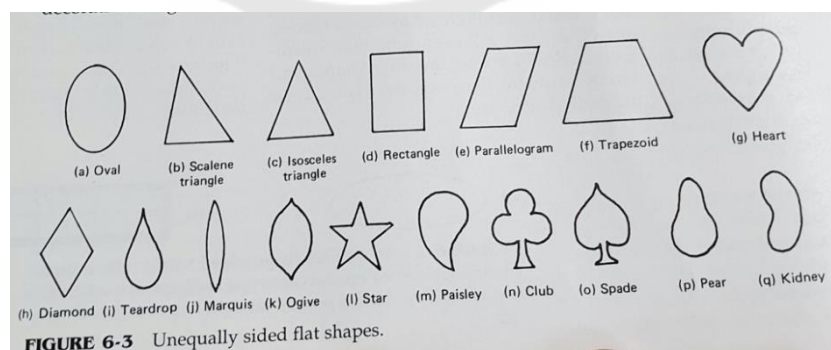
เกิดขึ้นในผลงานการออกแบบแฟชั่น ความเท่ากันหรือไม่เท่ากันของชายกระโปรง ชายเสื้อ ต่างส่งผลให้อารมณ์และรูปทรงของชิ้นงานเปลี่ยนไป หรือในแง่ของการจัดแต่งเครื่องแต่งกาย ความไม่สมดุลที่มากเกินไปจะส่งผลให้เรือนร่างของผู้สวมใส่ไม่สมส่วน

ความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงสองมิติและสามมิติ

การทำงานร่วมกันของรูปทรงสองมิติและสามมิตินั้นเปรียบเสมือนความสนุกในการออกแบบของ สถาปนิก ช่างแกะสลักจิตรกรรม หรือแม้กระทั่งนักออกแบบแฟชั่นที่สามารถนำรูปทรงสองมิติและสามมิติมาทำงานร่วมกันได้อย่างอิสระ แต่เมื่อก้าวถึงศิลปะป๊อปแล้วการทำงานบนพื้นที่ระนาบดูจะเป็นเรื่องยากที่จะผสมผสานรูปทรงสามมิติลงไป ผลงานลักษณะเฉพาะตัวของงานออกแบบเสื้อผ้านั้นคือการผสมผสานรูปทรงและรูปร่างสองมิติให้เกิดเป็นสามมิติ

ถึงแม้ว่ารูปทรงของกระเป๋าเสื้อ แพทเทินเครื่องแต่งกายที่นำมาวางบนผ้าเพื่อเตรียมการตัดจะเป็นรูปทรงสองมิติแต่เมื่อทำการตัดเย็บขึ้นสู่นร่างกายแล้วจะปฏิสัมพันธ์เป็นการทำงานกับรูปทรงสามมิติที่ให้รูปทรงและรูปร่างที่แตกต่างออกไปจากตอนทำงานในพื้นที่ระนาบ

อย่างไรก็ตาม Rudolf Arnheim นักเขียนและนักวิชาการทางศิลปะและภาพยนตร์ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Art and Visual Perception 1954 ไว้ว่า รูปร่าง คือส่วนภายนอกที่บ่งชี้ถึงแรงกระทำจากภายในของกระบวนการผลิตสิ่งของนั้นๆ อีกทั้งยังกล่าวอีกว่าลักษณะเฉพาะของรูปร่างสองมิติคือการที่รูปร่างนั้นไม่สามารถแปลเปลี่ยนไปเป็นเส้นอิสระได้ แต่รูปทรงสามมิติสามารถถูกแปลเปลี่ยนได้ตามลักษณะโครงภายในของสิ่งนั้นๆ (Marian L. Davis, 1996)

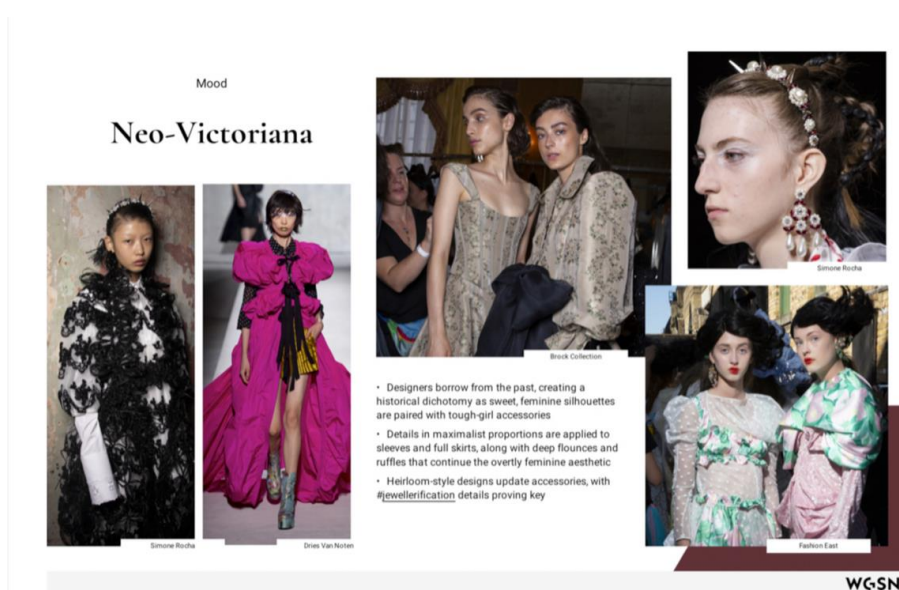

ภาพประกอบ 8 รูปร่างของแฟชั่น

ที่มา: Visual Design in dress (Marian L. Davis, 1996)

แนวโน้มกระแสนิยมประจำปี ค.ศ. 2020 ช่วงฤดูร้อน

แนวโน้มการออกแบบแฟชั่นประจำภาคฤดูร้อน ปีค.ศ.2020 ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ มีชื่อว่า Neo-Victoriana เป็นชื่อเฉพาะที่ใช้เรียกแนวโน้มทางแฟชั่นที่แสดงถึงการออกแบบแฟชั่นที่หยิบยืมคติความงามความอ่อนช้อยมาจากผู้หญิงในอดีตกวีตอเรียนที่มีความอ่อนหวานนุ่มนวลแต่ยังคงไว้ด้วยภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่ง การแต่งกายแบบลัทธิสุดโต่งที่ปรับเข้ากับเสื้อแขนยาวและกระโปรงทรงยาวควบคู่กับการจับจีบและระบาย (Graham Krag,2019)

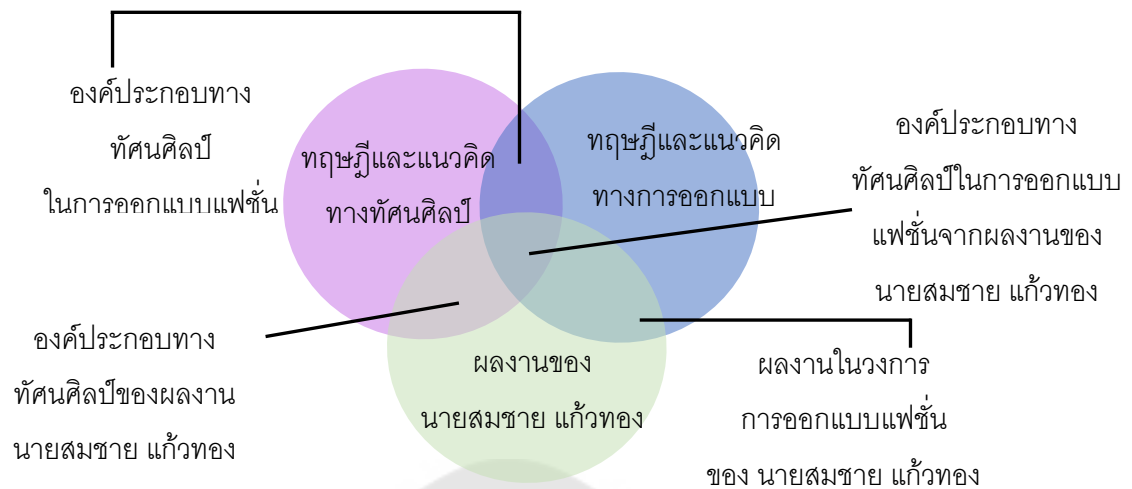

ภาพประกอบ 9 แนวโน้มกระแสนิยมประจำปี ค.ศ.2020 ช่วงฤดูร้อน

ที่มา : #Neovictoriana: Catwalks Prints & Graphics Capsule S/S 20 (Graham Krag,2019)

จากการศึกษาประวัติ ผลงาน ของ นายสมชาย แก้วทองและทฤษฎีแนวคิดทางด้านกรออกแบบแฟชั่นและทัศนศิลป์ สามารถสรุปองค์ความรู้ทั้งหมด ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 10 แผนผังสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพสามารถอธิบายได้ว่าจากการศึกษาทั้งหมดพบว่าองค์ความรู้ที่ได้ ประกอบจากองค์ความรู้จาก 3 แขนง ได้แก่ องค์ประกอบทางทฤษฎีทัศนศิลป์ องค์ประกอบทางการออกแบบแพชชั่น และผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง โดยสรุปสิ่งที่ได้แต่ละแขนงดังนี้ ด้านทัศนศิลป์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับทัศนธาตุ 11 อย่าง อันได้แก่ จุด เส้น ระนาบ น้ำหนัก สี พื้นผิว มิติ รูปทรง สัดส่วน เวลา และความสมดุล ด้านการออกแบบแพชชั่น ได้องค์ความรู้ ได้แก่ ปรากฏการณ์ทางการเปลี่ยนแปลงของแพชชั่นไทย ทฤษฎี Trickle up, Trickle Down, Trickle Across การสร้างอิทธิพลเพื่อการเปลี่ยนแปลงแพชชั่นไทยร่วมสมัย กระบวนการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม 5 ช่วงระยะของวัฏจักรของแพชชั่น และการสร้างคุณค่าตราสินค้า และสุดท้ายประวัติชีวิต ประวัติการทำงานและผลงานของ นายสมชาย แก้วทอง

โดยทั้งหมดนี้ผู้วิจัยจะนำองค์ความรู้ทั้งหมดไปวิเคราะห์โดยสร้างตารางเปรียบเทียบระหว่างองค์ประกอบทัศนศิลป์เชิงการออกแบบแพชชั่นในผลงานของนายสมชาย แก้วทองในขั้นต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเทพ มุสิกปาน, 2548 ได้กล่าวในวิจัย เรื่อง การศึกษาการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม (ผ้าไทย) เพื่อการส่งออก ไว้ว่า การออกแบบสินค้าสำหรับอุตสาหกรรมแพชชั่นส่งออกนั้นควรคำนึง

กระแสนิยม กลุ่มเป้าหมายและความต้องการที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศ กระบวนการออกแบบเครื่องนุ่งห่มควรเริ่มจากการศึกษารวบรวมข้อมูล แรงบันดาลใจและทิศทางการออกแบบ และจึงเริ่มต้นกระบวนการขึ้นต้นแบบที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ก่อนเข้าสู่กระบวนการผลิต

รวีเทพ มุสิกะปาน, 2554 ได้กล่าวในวิจัยเรื่อง ผู้ทรงอิทธิพลแฟชั่นไทยร่วมสมัย เกี่ยวกับไว้ว่า สมชาย แก้วทองเป็นผู้เริ่มต้นการทำแฟชั่นเชิงธุรกิจ ตามแบบฉบับสากล และเป็นบุคคลที่ได้รับการยกย่องจากสื่อต่างๆ และในวงการแฟชั่นว่าเป็นบรมครูของวงการแฟชั่นไทย และได้อธิบายเกี่ยวปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางแฟชั่นไทยไว้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบทฤษฎีแนวคิด หมายถึงเป็นการแพร่กระจายจากชนชั้นสูงสู่กลุ่มประชาชนทั่วไป และเนื่องสังคมในสมัยนั้นยังไม่มีวงการแพร่หลายของสื่อแฟชั่นการที่มีพื้นที่อย่าง สื่อนิตยสาร หรือแฟชั่นโชว์นั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมแฟชั่นไทยให้เท่ากันระดับสากล

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ที่ทำการวิจัยซึ่งอัตลักษณ์ผลงานการออกแบบของศิลปินแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2560 เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบและข้อกำหนดทางการออกแบบอันเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของนายสมชาย แก้วทอง และนำเอกลักษณ์นั้นมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการออกแบบแฟชั่น แนวโน้มการออกแบบแฟชั่นในปัจจุบันเพื่อทำการออกแบบชุดเครื่องแต่งกาย (Collection) เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป จำนวน 15 ชุด โดยใช้ระเบียบวิจัยแบบคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์อัตลักษณ์ผลงานของนายสมชาย แก้วทอง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาผลงานของศิลปินแห่งชาติ สมชาย แก้วทอง และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ทำการศึกษาศิลปะผลงานของสมชาย แก้วทอง และเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนหลักๆ ได้ 2 ลำดับ คือ การศึกษารวบรวมข้อมูล และการทำผังเทียบผลงานการออกแบบตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980-2013 ได้แก่

1.1. การศึกษา รวบรวมข้อมูล ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1.1. ประวัติของศิลปินแห่งชาติ นายสมชาย แก้วทอง

1.1.2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.1.3. ผลงานของนายสมชาย แก้วทอง ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1980-2013

1.1.4. ทฤษฎี องค์ประกอบทางทัศนศิลป์

1.1.5. ทฤษฎีทางแฟชั่นและการออกแบบ

1.1.6. ฐานข้อมูลกระแสความนิยมของโลก ประจำปี 2020 จาก WGSN

1.2. การทำผังเทียบผลงานการออกแบบตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980-2013 เพื่อหาแนวทาง และวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการออกแบบของสมชาย แก้วทอง เพื่อนำมาออกแบบผลงานในขั้นถัดไป

1.3. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการการออกแบบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของวิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์หาอัตลักษณ์

2. การวิเคราะห์ผลงานการออกแบบของ สมชาย แก้วทอง โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์

ทำการวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลง พัฒนาการ ขององค์ประกอบต่างๆ ในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้วทอง โดยสร้างตารางวิเคราะห์ลักษณะทั้งหมด โดยแบ่งตารางออกเป็น 2 แขนง ได้แก่

แขนง X เป็นการระบุองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญในการออกแบบแฟชั่นและจากทฤษฎีทางทัศนศิลป์ อันประกอบด้วย จุด เส้น ระนาบ สี องค์ประกอบ รูปร่าง รูปทรง และองค์ประกอบที่เหลือจนครบทั้ง 11 องค์ประกอบ

แขนง Y เป็นการระบุปีในระหว่าง ค.ศ.1980-2013 โดยจากที่ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลมาเบื้องต้นทั้งหมด สามารถแบ่งแผนผังระยะเวลาออกได้เป็น 18 ช่วงเวลา อันได้แก่

- 2.1. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1980
- 2.2. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1981
- 2.3. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1987
- 2.4. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2001
- 2.5. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2003
- 2.6. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2006
- 2.7. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2007 (Spring/Summer RTW)
- 2.8. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2007 (Spring/Summer Couture)
- 2.9. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2007 (Autumn/Winter)
- 2.10. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ. 2007
- 2.11. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ. 2007
- 2.12. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2008 (Spring/Summer)
- 2.13. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2009
- 2.14. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2010
- 2.15. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2010
- 2.16. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2011
- 2.17. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2011
- 2.18. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2013

และทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการการออกแบบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของวิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์หาอัตลักษณ์

3. นำสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์จากตารางในขั้นตอนที่ 2 มาทำการสร้างข้อกำหนดในการออกแบบ

โดยทำการสรุปจากองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ทั้ง 11 องค์ประกอบ และ ผลงานการออกแบบทั้งหมด เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

3.1. สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดแฟชั่นถึงแนวโน้มและกระแสนิยมแฟชั่นในปัจจุบัน

3.2. การออกแบบสร้างสรรค์และพัฒนาแบบขั้นต้น

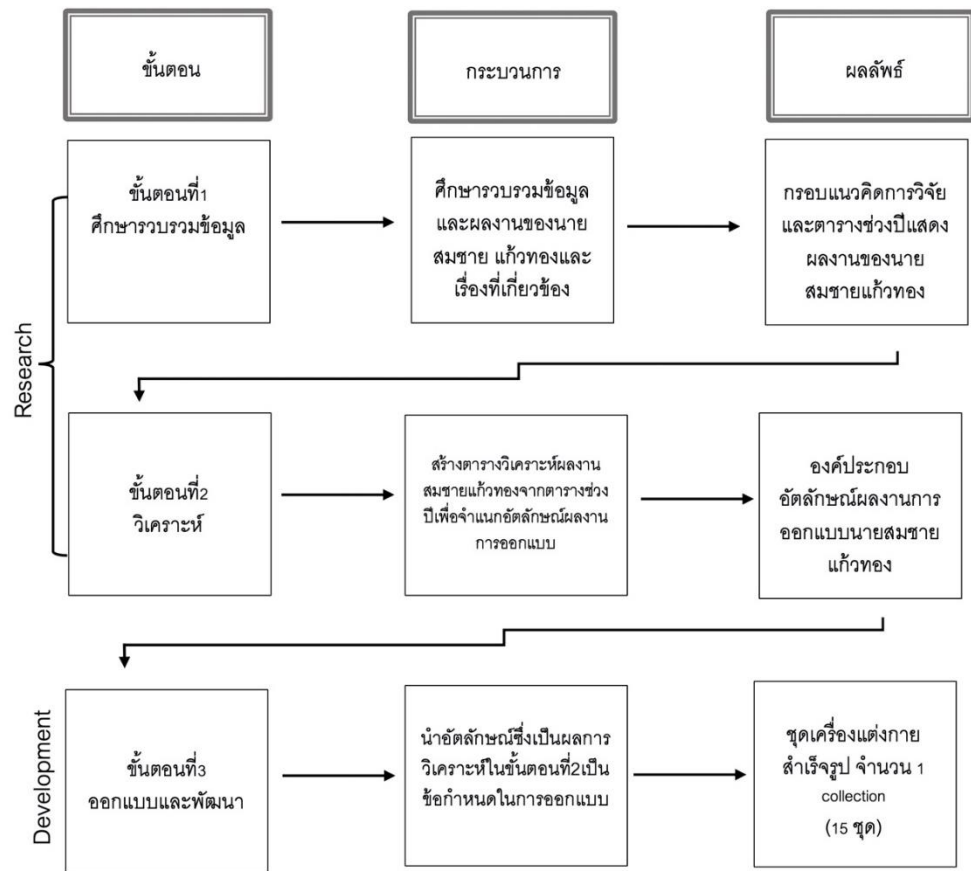
โดยผลงานการออกแบบจะประกอบไปด้วย เครื่องแต่งกายสำเร็จรูป 1 คอลเลกชัน อันประกอบด้วยเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปทั้งหมด 15 ชุด

3.3. การสร้างชิ้นงานตัดเย็บเพื่อทดสอบคุณภาพ

3.4. การตัดเย็บเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปขั้นสุดท้าย

3.5. การประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านอัตลักษณ์ของนายสมชาย แก้วทอง

โดยแบบประเมินจะประกอบไปด้วยคำถามด้านการดึงอัตลักษณ์ผลงานของศิลปินแห่งชาติ สมชาย แก้วทอง มาใช้ในผลงานการออกแบบ ที่จำแนกด้วยทฤษฎีการออกแบบทัศนศิลป์ องค์ประกอบของทัศนศิลป์

ภาพประกอบ 11 ภาพกระบวนการวิจัย

ที่มา : ผู้วิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปะปิ่นแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป มีความมุ่งหมายของงานวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลงานที่เกี่ยวข้องในวงการแฟชั่นไทยของ นายสมชาย แก้วทอง เพื่อให้ได้ซึ่งอัตลักษณ์ทางการออกแบบ 2) เพื่อออกแบบชุดเครื่องแต่งกายแฟชั่นสตรีร่วมสมัย ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ผลงานของ นายสมชาย แก้วทอง จำนวน 15 ชุด โดยแบ่งออกเป็นสองส่วนหลัก ได้แก่ ภาคการวิจัย (Research) และ ภาคการออกแบบพัฒนา (Development) โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยข้อมูลดังนี้

ภาคการวิจัย (Research)

ในภาคการวิจัยผู้วิจัยได้ศึกษา รวบรวมข้อมูล ทบทวนวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับนายสมชาย แก้วทอง และ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยการใช้ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ร่วมกับทฤษฎีทางการออกแบบแฟชั่น เป็นเครื่องมือในการศึกษา วิเคราะห์ องค์ประกอบทางการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง โดยมี 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลงานของศิลปินแห่งชาติ สมชาย แก้วทอง และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ทำการศึกษาชุดผลงานของสมชาย แก้วทอง และเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอนหลักๆ ได้ 2 ลำดับ คือ การศึกษารวบรวมข้อมูล และการทำผังเทียบผลงานการออกแบบตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1980-2013

1.1. การศึกษา รวบรวมข้อมูล ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1.1. ประวัติของศิลปินแห่งชาติ นายสมชาย แก้วทอง

การศึกษาประวัติของศิลปินแห่งชาติ นายสมชาย แก้วทอง ในวิจัยครั้งนี้ นอกจากผู้วิจัยได้ทำการศึกษาผ่านวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังได้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นายสมชาย แก้วทองโดยตรง โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในส่วนของประวัติ นายสมชาย แก้วทองได้กล่าวไว้ว่า

“...เกิดเมื่อปีค.ศ 1947 ตำบลตรัง อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี เป็นบุตรคนสุดท้องของนางเจิม โดยเดิมทีนั้นอยู่ในครอบครัวที่ร่ำรวย แต่เพราะภัยทางการเมืองทำให้ครอบครัว ล้มละลาย ทำให้นางเจิมต้องประกอบอาชีพตัดเย็บเสื้อผ้า และนั่นเป็นสิ่งที่จุดประกาย

พรสวรรค์ให้แก่ชายสมชาย แก้วทอง เนื่องจากนายสมชาย แก้วทองมีความหลงใหลในงานศิลปะ ชอบเห็นผู้คนแต่งตัวสวยชอบความงามติดตามสิ่งที่ชอบเพราะนางเจิม...”

ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สอดคล้องกับ การศึกษาเอกสารและวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องทำให้ได้ทราบถึงประวัติความเป็นและแนวคิดมุมมองต่องานศิลปะของนายสมชาย แก้วทองมาส่วนหนึ่ง

1.1.2. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนายสมชาย แก้วทอง

การศึกษาและรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือของกระทรวงวัฒนธรรมที่รวบรวมประวัติของศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2560 และทำการศึกษาทบทวนวรรณกรรม ของ ผศ.ดร. รวิเทพ มุสิกะปาน ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับบริบทวัฒนธรรม วัฏจักรของวงการแฟชั่นไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งยังมีบทสัมภาษณ์ของนายสมชาย แก้วทอง ที่กล่าวถึงประวัติโดยย่อของตนเอง และ การดำเนินธุรกิจในการแฟชั่นของไทย ในช่วงเวลา ค.ศ.1970 – ค.ศ. 1980

1.1.3. รวบรวมผลงานของนายสมชาย แก้วทอง ในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1980-2013

การรวบรวมผลงานของนายสมชาย แก้วทอง ผู้วิจัยได้เริ่มจากการรวบรวมสื่ออัลบั้มรูปภาพส่วนตัวของนายสมชาย แก้วทอง ซึ่งเป็นอัลบั้มที่รวบรวมผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทองไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังทำการรวบรวมผลงานที่อยู่ในม้วนวีดีโอเก่าเก็บผ่านการแปลงไฟล์เป็นรูปภาพ โดยทำการรวบรวมมาได้ทั้งหมด 12 ปี เป็นจำนวน 18 collections

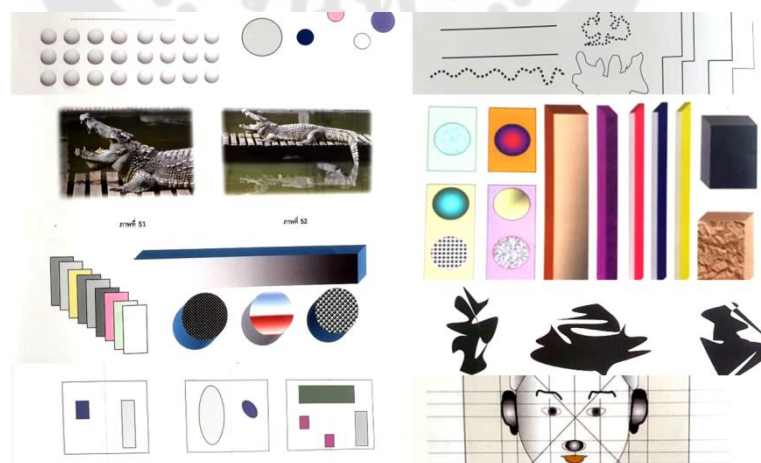

ภาพประกอบ 12 สื่อที่ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานเพื่อศึกษาของนายสมชาย แก้วทอง

ที่มา: ผู้วิจัย

1.1.4. ทฤษฎี องค์ประกอบทางทัศนศิลป์

เนื่องจากนายสมชาย แก้วทอง ได้รับการแต่งตั้งให้เป็น ศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2560 สาขาการออกแบบทัศนศิลป์ สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่น ผู้วิจัยจึง ทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีทางทัศนศิลป์ จึงได้พบกับ ทฤษฎีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ 11 อย่าง ได้แก่ จุด, เส้น, ระนาบ, น้ำหนัก, สี, พื้นผิว, มิติ, รูปทรง, สัดส่วน, เวลา, ความสมดุล

ภาพประกอบ 13 ภาพแสดงถึงองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ 11 อย่าง

ที่มา: ตรรกะศิลปะ = Logic in arts (พิทักษ์ สง่า, 2561)

1.1.5. ทฤษฎีทางแฟชั่นและการออกแบบ

การศึกษาทฤษฎีทางด้านแฟชั่นและการออกแบบ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1.1.5.1. วัฏจักรของแฟชั่น(Fashion Cycle)

การศึกษาวัฏจักรของแฟชั่นนั้นเพื่อให้เข้าใจบริบทของสังคมการทำธุรกิจการออกแบบแฟชั่นเครื่องแต่งกาย ได้รับรู้ถึงข้อมูลที่เป็นทฤษฎีระดับสากล ที่ว่าด้วยวงจรการกำเนิดแบรนด์แฟชั่นนั้นมีช่วงเวลาอย่างไร และสอดคล้องกับวงการแฟชั่นไทยที่แบรนด์ไทยในยุคเริ่มบางแบรนด์ยังคงอยู่บางแบรนด์ได้ปิดตัวไป ซึ่งแบรนด์ของนายสมชาย แก้วทองนั้น ถือเป็นนักออกแบบในยุคบุกเบิกที่ยังคงมีแบรนด์อยู่ในปัจจุบัน

1.1.5.2. การสร้างคุณค่าตราสินค้า(Brand Value)

การสร้างคุณค่าตราสินค้า(Brand Value) เป็นแนวคิดหนึ่งบนอุตสาหกรรมการออกแบบแฟชั่นที่ได้รับการยอมรับ เป็นวิธีการอธิบายการมีอยู่ของแบรนด์สินค้าด้วยการใช้คำสำคัญในการสื่อสารไปยังกลุ่มผู้บริโภค อีกทั้งยังเป็นการคงเอกลักษณ์และแนวทางของแบรนด์เพื่อสร้างภาพจำที่ตอบสนองต่อการรับรู้ของกลุ่มผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี สร้างความกระชับ ความเข้าใจ ง่ายต่ออธิบายและการต่อเนื่องของภาพลักษณ์องค์กร และการประชาสัมพันธ์สินค้า สร้างความเข้าใจที่ดีของวัฒนธรรมองค์กร เปรียบเสมือนกระบอกเสียงที่คอยพูดถึงเอกลักษณ์ของแบรนด์ ซึ่งคำสำคัญของเอกลักษณ์ในการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง ที่ได้จากการสัมภาษณ์ คือ เป็นผู้หญิง,โดดเด่น,ปลอดภัย

1.1.5.3. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปทรงสองมิติและสามมิติ

Rudolf Arnheim นักเขียนและนักวิชาการทางศิลปะและภาพยนตร์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Art and Visual Perception 1954 ไว้ว่า รูปทรง คือส่วนภายนอกที่บ่งชี้ถึงแรงกระทำจากภายในของกระบวนการผลิตสิ่งของนั้นๆ อีกทั้งยังกล่าวอีกว่า ลักษณะเฉพาะของรูปทรงสองมิติคือการที่รูปทรงนั้นไม่สามารถแปลเปลี่ยนไปเป็นเส้นอิสระได้แต่รูปทรงสามมิติสามารถถูกแปลเปลี่ยนได้ตามลักษณะโครงภายในของสิ่งนั้นๆ (Marian L. Davis, 1996) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ในเรื่องของรูปทรง คือ รูปทรง (Form) หมายถึง รูปที่มีลักษณะที่ทรงไว้ ของสิ่งต่างๆ ซึ่งสามารถมองเห็นและสัมผัสได้ ในทาง 2 มิติ เป็นรูปทรงที่อยู่บนพื้นผิวระนาบไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามปริมาตรหรือทิศทางของแสง เช่น ภาพเงาของวัตถุ (Silhouette) เพื่อแสดงถึงเส้นขอบ ในทาง 3 มิติ เป็นรูปทรงที่สามารถจับต้องและเปลี่ยนแปลงตามทิศทางของแสง เช่น เงาที่ทอดลงบนพื้นของงานประติมากรรม ประโยชน์ของรูปทรงสามารถแสดงได้ถึงทิศทางและความมั่นคง(พิทักษ์ สง่า, 2561)

ทิศทาง (Direction) หมายถึง การกำหนดสิ่งหนึ่งสิ่ง หรือหลายๆสิ่งให้เคลื่อนที่ไปตามทิศทางที่กำหนดโดยรับรู้ได้ผ่านความรู้สึกและการมองเห็น ผ่านจุดนำสายตาที่เกิดขึ้นจากน้ำหนักของผู้ออกแบบที่ต้องการให้เป็นไปตามทิศทางนั้นๆ เป็นการจัดระเบียบผลงานที่ทำให้พบว่ามีผลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้รับชม

ความมั่นคง (Visual Stability) หมายถึงความมั่นคง หนักแน่น ของสิ่งต่างๆ โดยมีสัญลักษณ์หรือรูปทรงมาแทนค่าในความหมาย(พิทักษ์ สง่า,2561)

1.1.6.ฐานข้อมูลกระแสความนิยมแนวโน้มของโลก ประจำปี 2020 จาก WGSN

แนวโน้มการออกแบบแฟชั่นประจำภาคฤดูร้อน ปีค.ศ.2020 ที่ผู้วิจัยเลือกใช้มีชื่อว่า Neo-Victoriana เป็นชื่อเฉพาะที่ใช้เรียกแนวโน้มทางแฟชั่นที่แสดงถึงการออกแบบแฟชั่นที่หยิบยืมคตินิยมความงามความอ่อนช้อยมาจากผู้หญิงในอดีตกวีคตอเรียนที่มีความอ่อนหวาน นุ่มนวลแต่ยังคงไว้ด้วยภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่ง การแต่งกายแบบลัทธิสุดโต่งที่ปรับเข้ากับเสื้อแขนยาวและกระโปรงทรงยาวควบคู่กับการจับจีบและระบาย (Graham Krag,2019)

1.2. การทำผังเทียบผลงานการออกแบบตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1980-2013 เพื่อหาแนวทาง และวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางการออกแบบของสมชาย แก้วทอง เพื่อนำมาออกแบบผลงานในขั้นถัดไป

ภาพประกอบ 14 ผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทองตามระยะเวลา ตั้งแต่ปี ค.ศ.1980-2013

ที่มา: ผู้วิจัย

2.การวิเคราะห์ผลงานการออกแบบของ สมชาย แก้วทอง โดยใช้ทฤษฎีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์

การศึกษารวบรวมผลงาน ของนายสมชาย แก้วทอง ผู้วิจัยได้เริ่มจากการรวบรวมสื่ออัลบั้มรูปภาพส่วนตัวของนายสมชาย แก้วทอง ซึ่งเป็นอัลบั้มที่รวบรวมผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทองไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังทำการรวบรวมผลงานที่อยู่ในม้วนวีดิโอเก่าเก็บผ่านการแปลงไฟล์เป็นรูปภาพ ซึ่งอัลบั้มต่างๆและม้วนวีดิโอนั้นถูกเก็บรักษาเป็นอย่างดีในพื้นที่ส่วนตัวของนายสมชาย แก้วทอง รวมถึงระบุปี โดยทำการรวบรวมมาได้ทั้งหมด 12 ปี เป็นจำนวน 18 collections(ชุดเครื่องแต่งกาย) โดยในแต่ละชุดเครื่องแต่งกายนั้นมีจำนวนเครื่องแต่งกาย 20-50 ชุด เพื่อทำให้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้น นายสมชาย แก้วทอง ทำการเลือกเฉพาะเจาะจงชุดหลัก(key looks) จำนวน 1 ชุด ต่อ 1ชุดเครื่องแต่งกาย เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการวิเคราะห์ โดยเกณฑ์การเลือกนั้นขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของนายสมชาย แก้วทอง เจ้าของผลงาน โดยนายสมชาย แก้วทอง ให้เหตุผลว่า เป็นชุดประเภทที่แสดงถึงเอกลักษณ์ ความงาม เทคนิคที่เป็นตัวตนของตนเองมากที่สุด 1 ชุด จากแต่ละชุดเครื่องแต่งกายในแต่ละปี

การตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้วทองครั้งที่1 โดยสร้างตารางวิเคราะห์ลักษณะทั้งหมด โดยแบ่งตารางออกเป็น 2 แถว ได้แก่

แถว X เป็นการระบุองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญในการออกแบบแฟชั่นและจากทฤษฎีทางทัศนศิลป์

แถว Y เป็นการระบุปีในระหว่าง ค.ศ.1980-2013 โดยจากที่ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลมาเบื้องต้นทั้งหมด สามารถแบ่งแผนผังระยะเวลาออกได้เป็น 18 ช่วงเวลา อันได้แก่

- 2.1. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1980
- 2.2. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1981
- 2.3. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.1987
- 2.4. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2001
- 2.5. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2003
- 2.6. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2006
- 2.7. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ. 2007
- 2.8. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2008
- 2.9. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2009
- 2.10. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2010
- 2.11. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2011

2.12. ผลงานการออกแบบแฟชั่นช่วงปี ค.ศ.2013

year	Design	Silhouette	Fabric	Technique	Color	Balance
1980		 I-line / Shift	Lace Chiffon	Embellishment	● Silver ○ White	Asymmetrical
1981		 X-line	Satin Chiffon	Drape	○ White	Symmetrical
1987		 X-line	Cotton Polyester	Print	○ White ● Beige ● Black	Symmetrical
2001		 V-line	Silk Organza Lace Silk	Embellishment	○ White ● Gold	Symmetrical
2003		 X-line	Silk	Hand Stitches	○ White ● Black	Symmetrical
2006		 A-line	Lace Crêpe Tulle	Embellishment	● Beige ● Black	Symmetrical
2007		 Sheath	Silk Organza Satin	Print Drape Embellishment	● Red	Asymmetrical
2008		 A-line	Silk	Print Drape Embellishment	● Blue	Symmetrical
2009		 Sheath	Lace Crêpe	Embellishment	○ White ● Black	Symmetrical

ภาพประกอบ 15 ตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 1

ที่มา: ผู้วิจัย

2010		 A-line	Silk Satin	Print	 Black	Symmetrical
2011		 I-line /Shift	Silk Organza Sequin	Print	 Red Blue	Symmetrical
2013		 Sheath	Silk Tulle	Hand Stitches Embellishment Embroidery	 Mint	Asymmetrical

ภาพประกอบ 16 ตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 1

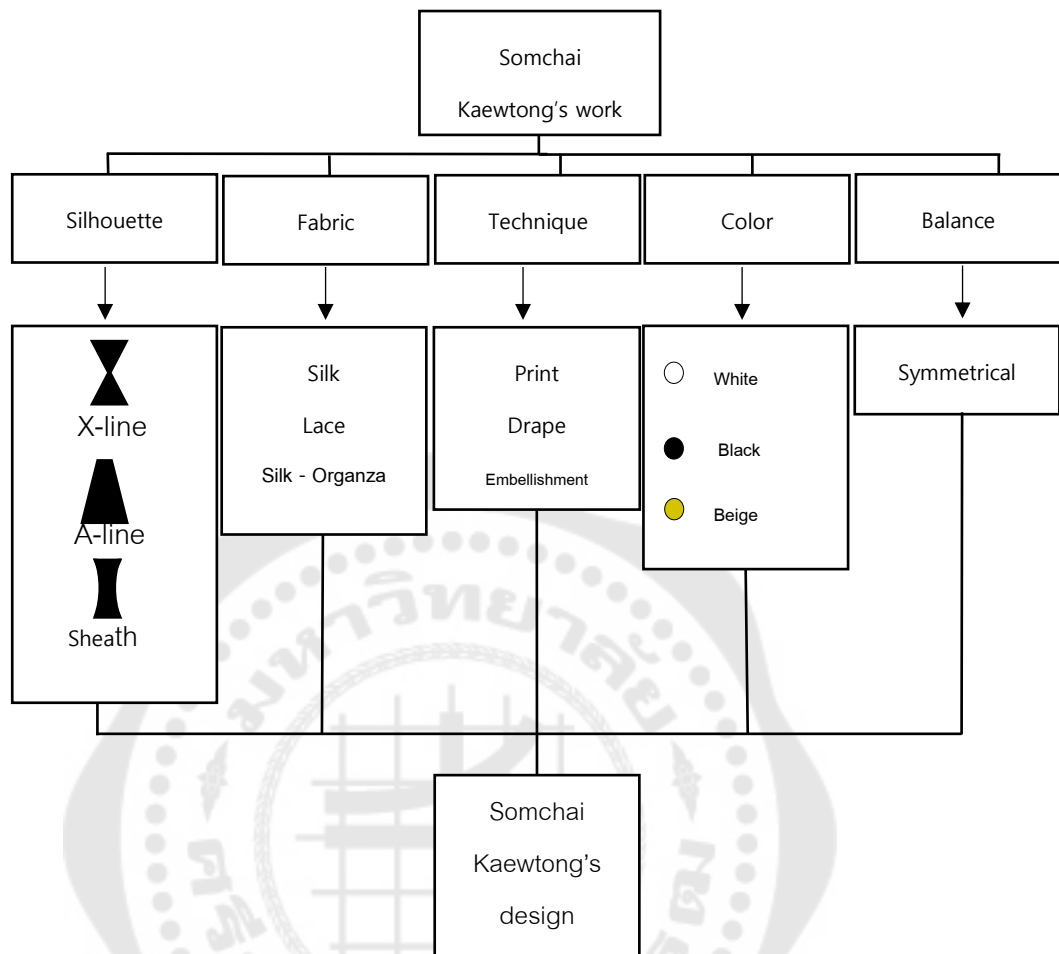
ที่มา: ผู้วิจัย

จากตารางการวิเคราะห์ ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการนำองค์ประกอบทางทัศนศิลป์มาใช้เป็นเครื่องมือในการจำแนกผลงานของนายสมชาย แก้วทอง สามารถอธิบายได้ดังนี้ จากตารางการวิเคราะห์อัตลักษณ์ที่จำแนกองค์ประกอบตามทฤษฎีทัศนศิลป์ แนวแกน X แสดงถึง ปี ดีไซน์ รูปร่าง ชนิดผ้า เทคนิค สี และสมดุล แนวแกน Y ระบุช่วงเวลาปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1980-2013 ตามช่วงเวลาของผลงานที่ศึกษาที่ถูกเผยแพร่ในปีนั้นๆ แสดงถึงผลการวิเคราะห์ ดังนี้ ปี ค.ศ. 1980 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบทรงตรง(I-line/Shift) ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ ผ้าลูกไม้และผ้าชีฟองเป็นวัสดุ เทคนิคเป็นการตกแต่งจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีเทาและสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 1981 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบนาฬิกาทราย(X-line) ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินและผ้าชีฟองเป็นวัสดุ เทคนิคเป็นการเดรปปิ้ง สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 1987 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบนาฬิกาทราย(X-line) ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าฝ้ายและผ้าใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ภาพ สีที่ใช้เป็นสีขาว สีเบจ และสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2001 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงสามเหลี่ยมกลับหัว(V-line) ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าไหม ผ้าไหมแก้ว และผ้าลูกไม้ เทคนิคเป็นการตกแต่งจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีขาว สีทองและสีขาวและสมดุลแบบสมมาตร ปี

ค.ศ. 2003 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงรูปทรงแบบ นาฬิกาทราย(X-line) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหม เทคนิคเป็นการสานฝ้ายด้วยมือ สีที่ใช้ เป็นสีขาว และสีดำและสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2006 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตาม องค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบสามเหลี่ยม(A-line) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าเครป ผ้าลูกไม้และผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีขาว และสีเบจและสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2007 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงเข้ารูป(Sheath) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหม ผ้าแก้ว ผ้าซาติน เทคนิคเป็นการตกแต่ง จากภายนอก การเดรปปิ้งและการพิมพ์ลาย สีที่ใช้เป็นสีแดง และสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2008 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบสามเหลี่ยม(A-line) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหม เทคนิคเป็นการตกแต่งจากภายนอก การเดรปปิ้งและการ พิมพ์ลาย สีที่ใช้เป็นสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร อสมมาตร ปี ค.ศ. 2009 จากผลงานที่เลือก ศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงเข้ารูป(Sheath) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ ผ้าลูกไม้และผ้าเครปเทคนิคเป็นการตกแต่งจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2010 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบ สามเหลี่ยม(A-line) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมและผ้าซาติน เทคนิคเป็นการพิมพ์ภาพ สีที่ ใช้เป็นสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2011 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตาม องค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงแบบทรงตรง(I-line/Shift) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าเลื่อม ผ้าไหมและผ้าแก้ว เทคนิคเป็นการพิมพ์ภาพ สีที่ใช้เป็นสีแดงและสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร ปี ค.ศ. 2013 จากผลงานที่เลือกศึกษา จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ เป็น รูปทรงเข้ารูป (Sheath) ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมและผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการสานฝ้ายด้วยมือ การตกแต่งจากภายนอกด้วยการปักลูกบิด สีที่ใช้เป็นสีเขียวมรกต และสมดุลงแบบสมมาตร

หลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบออกมาในลักษณะการจำแนกของตารางวิเคราะห์ ข้อมูลที่แบ่งแยกองค์ประกอบ รูปแบบ รูปทรง เนื้อผ้า เทคนิค สี สมดุล เพื่อให้ได้มาซึ่งสถิติการใช้ องค์ประกอบของสิ่งต่างๆที่ศิลปินแห่งชาติใช้มากที่สุดสามอันดับ อันได้แก่ รูปทรง - รูปทรงแบบ นาฬิกาทราย(X-line),รูปทรงแบบสามเหลี่ยม(A-line),รูปทรงเข้ารูป(Sheath) ชนิดผ้า - ผ้าไหม,ผ้า ไหมแก้ว,ผ้าลูกไม้ เทคนิค - การพิมพ์ลาย,การเดรปปิ้ง,การตกแต่ง สี - สีขาว,สีดำ,สีเบจ และ สมดุลงแบบสมมาตร

โดยสามารถสรุปในรูปแบบแผนภูมิภาพได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 17 แผนภาพสรุปผลการวิจัยแสดงถึงอัตลักษณ์ของศิลปิน
อาจารย์ สมชาย แก้วทองครั้งที่ 1

ที่มา: ผู้วิจัย

หลังจากทำการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้ทำการ Focus group ร่วมกับนายสมชาย แก้วทองและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแฟชั่น ศาสตราจารย์ ดร.พัชรา อุทิศวรรณกุล อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขานฤมิตรศิลป์พร้อมทั้งแสดงขั้นตอนและตารางแสดงการวิเคราะห์ โดยได้ข้อสรุป คือ การจะศึกษาอัตลักษณ์ของนายสมชาย แก้วทองนั้น ให้เริ่มจากศึกษาประวัติของท่าน เพื่อให้ทราบถึงบริบทและอิทธิพลของการออกแบบในคลอเลคชั่นนั้นๆ โดยเริ่มจากการสัมภาษณ์ข้อมูลและเหตุการณ์ ในช่วงก่อน ค.ศ. 1980 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เก่าที่สุดที่สามารถรวบรวมเป็นคลอเลคชั่นได้ในปัจจุบัน หลังจากนั้นจึงนำมาเรียงในรูปแบบแผนผังเวลา (Timeline) เพื่อทำการเปรียบเทียบข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาจากแต่ละปี ระหว่าง ค.ศ. 1980-2013 จากนั้นจึงนำมาทำตาราง

วิเคราะห์ โดยจากตารางแสดงการวิเคราะห์นั้นยังมีข้อมูลที่ไม่เพียงพอต่อการสร้างองค์ความรู้หรือข้อกำหนดทางการออกแบบ ควรเริ่มการวิเคราะห์ผลงานทีละปี การเขียนในตารางควรลงรายละเอียดมากกว่านี้ เช่น การเขียนว่านายสมชาย แก้วทอง ใช้ ผ้าSilk ควรเขียนระบุว่าเป็นผ้า Silkแบบไหน ชื่อเรียกว่าอะไร หรือ การเขียนในตารางว่านายสมชาย แก้วทอง ใช้เทคนิคเป็นการ Print ควรเขียนให้ละเอียดว่าเป็น การPrintแบบใด ลวดลายจากอะไร แรงบันดาลใจมาจากอะไร และในคอลเลคชั่นของแต่ละปีนั้น นายสมชาย แก้วทอง ได้รับแรงบันดาลใจการออกแบบมาจากอะไร อะไรมีอิทธิพลในการออกแบบในแต่ละคอลเลคชั่น และการเลือกชุดเครื่องแต่งกายหลัก (Keylook)ไม่ควรนำมาแค่ 1ชุดจากแต่ละคอลเลคชั่นควรเลือกมาศึกษาอย่างน้อย 5 ชุด เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวคิดทางการออกแบบของคอลเลคชั่นนั้น

ข้อมูลที่ได้จากการFocus group นั้นมีความสอดคล้องบางส่วนกับขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยได้วิจัยไปแล้วบางส่วน ได้แก่ เรื่องของการศึกษาประวัติของนายสมชาย แก้วทอง การทำแผนผังเวลา(Timeline) ผู้วิจัยจึงนำผลการสัมภาษณ์มาปรับใช้กับการตารางการวิเคราะห์อีกครั้ง

หลังจากได้ข้อมูลและแนวทางในการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์แบบFocus group ผู้วิจัยจึงได้เริ่มออกแบบตารางการวิเคราะห์ใหม่ ในขั้นต่อไป

ภาพประกอบ 18 แผนภาพสรุปผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแฟชั่น

ที่มา: ผู้วิจัย

หลังจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เป็นครั้งที่ 2 ให้ผลดังต่อไปนี้

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
1980		 Trapezoid	White smock blouse turtle neck with back keyhole	-Antique floral lace -Chiffon -Tulle	Lace decoration on hem and sleeves	W	Sym	-Spanish -Gasby -Rama 5
		 Rectangle	White muumuu with long bell sleeves	-Antique floral lace -Chiffon -Tulle lace	Lace decoration on hem and sleeves	W	Sym	
		 Trapezoid	Top : Layered pleats tent with long bell sleeves Bot: Maxi flared suits	-Silk Organza -Chiffon -Tulle lace -Indian Chiffon metallic jacquard	golden metallic floral lace decorate on top along seam line	W G	Sym	
		 Triangle	Spaghetti strap maxi and flared dress with lace tier	-Pleated Chiffon -Tulle lace	pleat tier and enfold 18 meters of hem of lace	W	Sym	
		 Rectangle	Midi shift dress with cape straps	-Antique floral lace -Crepe	hem of lace decoration	BL	Sym	

ภาพประกอบ 19 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1980

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
1981		 Oval	Wrap tier ruffles cocktail dress high hip skirt	- Silk Organza - Tulle	Silk Organza Rose decorate and Ruffles	W	Asym	All White Concept
		 Rectangle	Shirt-waist with chiffon nehru neckline	- Silk Organza - Satin	Tiers Ribbon strips 1by1 along hemline	W	Sym	
		 Rectangle	Shirt-waist midly dress with chelsea neckline	- Silk Organza - Satin	Tiers Ribbon strips 1by1 along hemline	W	Sym	
		 Triangle	Shirt-waist midly dress with turtle neckline	- Silk Organza - Silk Satin - Tulle	Tiers Ribbon strips 1by1 along hemline and drop down ribbons decorated	W	Sym	

ภาพประกอบ 20 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1981

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
1987		 Sheath	Top: White floral lace box jacket Bot: Black pleated sarong wrap skirt	-Sequin and beads floral lace -Synthetic cotton pleated	Draping	W B	Sym	
		 Rectangle	Top: Multi-color box jacket Bot: Long fitted wrap skirt	-Indonesian batik silk -Taffa Slik	Draping	W BL Pu	Asym	The Last Emperor
		 Sheath	One shoulder body con with long ombre fringe	-Indonesian metallic Jacquard	Fringe Decorated	G Org	Asym	

ภาพประกอบ 21 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.1987

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2003		 Rectangle	Long shiftdress with thai silk stripe decoration	-Thai Silk -Tulle	On top decoration piece by piece with hand sewing	R Gr Go	Sym	None
		 Triangle	A-line long vest dress with U neckline	-Thai Silk -Silk Organza	-Hand made silk rose -Silk fringe decoration	B	Sym	
		 Hourglass	Top: Gathered Vest Shirt Bot: Hand-stitch sewing fitted skirt with fringe and silk organza lining	-Thai Silk -Silk Organza	-Hand made silk rose -Hand stitch sewing -Smocking	B Org	Sym	
		 Triangle	Top: Hand-stitch sewing vest Bot: Thai silk stripe girded straight fitted skirt with silk organza lining	-Thai Silk -Silk Organza	-Hand stitch sewing	B BL	Asym	

ภาพประกอบ 22 วิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2003

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2003		 Trapezoid	Top: Thai silk stripe girded strapless and Hand stitch sewing stole Bot: Hand stitch sewing fitted long pants	-Thai Silk -Silk Organza	-Hand stitch sewing		BL Sym	Materials
		 Triangle	A-line long vest dress with U neckline tiered gathered skirt	-Kai Original Jacquard	-Gathered		B Sym	

ภาพประกอบ 23 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2003 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2006		 Sheath	Maxi fitted evening dress with halter	-Tulle -Beads embroidered lace	-Lace collage decoration		W Sym	Materials
		 Invert Triangle	Top: Enormous draped puff sleeves shirt Bot: Maxi trumpet skirt	-Silk Organza -Crep -Lace	-Lace collage decoration -Draping Sleeves		B Bg Sym	
		 Triangle	A-line cocktail dress with lace on top	-Silk Satin -Embroidered Lace	-Lace collage decoration		B Bg Sym	

ภาพประกอบ 24 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2006 รูปที่ 1

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2006		 Oval	-Burrel shape mini dress	-Traditional Japanese Kimono	-Regenerate and deconstruct Kimono -Hand made bows decorated	R Gn Go	Sym	Materials
		 Pear	-Puffed mini dress with lace on top	-Silk Satin -Embroidered lace	-Lace collage decoration	B W	Sym	

ภาพประกอบ 25 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2006 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2007RTW		 Diamond	Top: Tiered lace ruffle blouse with ruff and bow Bot: Straight loose-hip ankle pants	- Lace -Tulle -Cotton	- Lace collage -Hand stitch sewing decoration	B W	Sym	Nature and resort vacation
		 Diamond	Top: A-line Ruffle lace with ribbon Bot: Straight loose-hip ankle pants	- Silk Organza -Cotton	-Bow and ribbon decoration	B W	Sym	
		 Rectangle	Straight midi summer coat-over	- Silk Organza	-Hand stitch sewing decoration -Bow and ribbon decoration	B W	Sym	
		 Rectangle	Low-waist vest dress	- Linen	-Bow decoration - Draping	Bg R	Sym	

ภาพประกอบ 26 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2007/RTW		 Triangle	Shirt waist wing collar with rope	-Printed linen	-Hand stitch sewing		W Sym	Nature and resort vacation
		 Triangle	Collage vest dress	Linen	-Fabric piece collage -Fabric rose hand made		W Asym	
		 Rectangle	Top: Tiered ruffle blouse with ruff and bow Bot: Flared ankle pants	-Silk organza -Chiffon -Linen	-Hand stitch sewing decoration		W Sym	

ภาพประกอบ 27 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2007/RTW		 Rectangle	Top: Long sleeves tiered ruffle blouse with bow Bot: Wide straight pants	-Silk organza -Cotton	- Lace hem decorated -Ribbon decoration	W	Sym	
		 Rectangle	Outer: Sailor jacket with flip-ed hem Inner: linen vest Bot: Low waist knee length boy pants	-Linen -Cotton	- Deconstruction -Ribbon decoration	W B	Sym	Nature and resort vacation
		 Triangle	Wide U vest dress with flip-ed hem	-Linen	- Deconstruction -Ribbon decoration	W B	Sym	

ภาพประกอบ 28 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 3

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2007/RTW		 Triangle	Sailor A-line shirt dress	-Linen	-Ribbon decoration	W	Sym	
		 Rectangle	Top: Sailor U neckline vest shirt with flared hem Bot: Low waist mini pants	-Linen	- Deconstruction -Ribbon decoration	W	Sym	Nature and resort vacation
		 Triangle	Gathered wide neck hoodie	-Linen	-Ribbon decoration -Gathered hoodie	W	Sym	

ภาพประกอบ 29 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 4

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2007RTW								
		 Hourglass	Top: Tiered ruffle blouse with ruff and bow Bot: wide hip-curve ankle lenght pants	-Chiffon -Lace -Linen	-Lace decoration	W	Sym	Nature and resort vacation

ภาพประกอบ 30 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
 ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2007 รูปที่ 5

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2008SS		 Triangle	Strapless draped A-line dress	Tafta Silk	drape and moulage	Gn	Asym	Materials
		 Pear	Strapless draped balloon dress	Tafta Silk	drape and moulage	Cr	Asym	

ภาพประกอบ 31 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2008

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2009		 Rectangle	Empire printed dress with silk organza flower decorated	-synthetic satin -silk organza	-Digital printed of Thai retro most famous actress portrait "Petchara Chaowarat" -hand made silk organza flower with beads embroidered	B W	Sym	
		 Hourglass	Surplice dress with printed flared skirt	-synthetic satin -silk satin	-Digital printed of Thai retro most famous actress portrait "Petchara Chaowarat" -Draping	B W	Sym	Thai retro drama and Thai actress
		 Triangle	A-line shirt dress with puff long sleeves	-silk satin	-beads embroidered on top of collar	B	Sym	

ภาพประกอบ 32 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2009

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2009		 Hourglass	Top: Wide scoop neckline lace blouse with portrait collar Bot: Flared skirt	-Tafta Silk -Lace -Silk organza	- Silk organza collar ontop decoration	B W	Sym	
		 Hourglass	Decollete neckline fit and flare dress	-synthetic satin -silk satin	- Floral lace printed -Embroidery ontop the print with gold thread	W BL Go	Sym	
		 Hourglass	Wide and deep V neckline dress with lace fringe	-Silk satin -Tulle -Lace	- Lace draping on satin dress -Bow decorated ontop	B R	Sym	Thai retro drama and Thai actress
		 Triangle	A-line gathered dress	-Dot tulle lace -Tulle -Silk satin	- Gathered enfold -Hand made Silk Rose	W	Sym	

ภาพประกอบ 33 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2009 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2010SS		 Hourglass	Top: Pleated chiffon blouse Bot: North-Thai Tribe fabric pleated mini skirt	-Chiffon -North-Thai Tribe fabric	- Pleated -Gathered waist line	W Bg	Sym	
		 Hourglass	Top: Tiered ruff silk organza blouse with tiered hem Bot: North-Thai Tribe fabric pleated mini skirt	-Silk Organza -North-Thai Tribe fabric	-Enfold gathered pattern	Bg	Sym	
		 Trapezoid	Outer: logo monogram synthetic organza shirt Top: Strapless jersey Bot: Pleated flared mini skirt	-Organza -Jersey -Synthetic cotton	-Smoke printed -Logo printed -Boned hem line in pleat to make a volume	W B	Sym	New Thai-style
		 Trapezoid	Tent dress with wide square	-Synthetic satin	-Thai Traditional painting motif printed	B	Sym	

ภาพประกอบ 34 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2010SS		 Diamond	Top: Wide boat neckline tulle shirt on top with pleated chiffon silk organza organic form Bot: Pegged right-angle printed maxi skirt	-Tulle -Chiffon -Synthetic satin	-Pleated chiffon hand sewing decoration -Traditional Thai temple walls printed	Bn	Sym	
		 Triangle	Tab neckline A-line dress with Chinese ink print	-Synthetic cotton	- Printed	W B	Sym	New Thai-style
		 Hourglass	Top: long fitted vest shirt with ruff and decoration on top Bot: North-Thai Tribe fabric pleated mini skirt	-Silk organza -Thai silk -North-Thai Tribe fabric	-Silk organza pieces composite material consisting and bound with starch on mannequin	B Bg	Sym	

ภาพประกอบ 35 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2010SS		 Rectangle	Top: U neckline handkerchief vest Bot: Maxi Sarong	-Chiffon -Crepe satin	-Thai traditional silk printed -Beads embroidery	P	Sym	
		 Hourglass	Top: Wide wing collar lace shirt Bot: Pleated flared mini skirt	-Lace -Synthetic cotton	-Butterfly wing printed -Boned hem line in pleat to make a volume	W Y	Sym	New Thai-style
		 Triangle	Shirt waist big collar wing with A-line back dress	-Synthetic satin	- A Thai cock Printed	W	Sym	

ภาพประกอบ 36 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2010 รูปที่3

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2011AW		 Rectangle	Top: wide wing collar organza shirt Bot: North-Thai Tribe fabric pattern printed on lace pencil skirt	-Organza -Lace	North-Thai Tribe fabric pattern printed on lace	Pp	Sym	
		 Rectangle	North-Thai Tribe fabric pattern printed on silk organza with scoop neckline tunic dress	-synthetic silk organza	-North-Thai Tribe fabric pattern printed on silk organza -Draping shoulder puff details	B R	Sym	North-Thai Tribe
		 Rectangle	North-Thai Tribe fabric pattern printed on organza with scoop neckline strapless tunic dress	-synthetic silk organza	-North-Thai Tribe fabric pattern printed on silk organza -Bows decorated	BL R	Sym	

ภาพประกอบ 37 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2011

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2011 AW		 Invert Triangle	midi bell sleeves maxi tunic dress	-synthetic silk organza -sequin fabric	- North-Thai Tribe fabric pattern printed on synthetic organza	R BL	Sym	North-Thai Tribe
		 Invert Triangle	Top: midi bell sleeves blouse with collaged lace on top Bot: North-Thai Tribe fabric pattern printed pencil skirt	-synthetic silk satin -silk organza -lace	- North-Thai Tribe fabric pattern printed on synthetic silk satin - Lace collage	B R	Sym	
		 Invert Triangle	Top: midi bell sleeves blouse with collaged lace on top Bot: North-Thai Tribe fabric pattern printed pencil skirt	-synthetic silk satin -silk organza -lace	- North-Thai Tribe fabric pattern printed on synthetic silk satin - Lace collage	B Pp	Sym	

ภาพประกอบ 38 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2011 รูปที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2012								
		 Hourglass	<ul style="list-style-type: none"> - mini cocktail dress with metallic lace and chiffon decoration 	<ul style="list-style-type: none"> - Silk organza - Metallic thread - floral lace - Tulle 	<ul style="list-style-type: none"> - Lace collage on top decoration - Silk organza shoulder and hem decoration 	W	Sym	White goose

ภาพประกอบ 39 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2012

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2013		 Sheath	Sheath dress knee length with funnel neckline	-Tulle -Thai silk	-Hand sewing Thai silk strips piece by piece	PP	Sym	Materials
		 Sheath	Sheath dress knee length with round neckline	-Tulle -Thai silk -Sequin lace	-Hand sewing Thai silk strips piece by piece - Sequin lace collage -Feather attachment	Mt	Sym	
		 Sheath	Top: Feather on tulle vest boat neckline Bot: Tiered pencil skirt	-Tulle -Synthetic satin	-Tiered printed fabric strips -Feather attachment -Beads embroidery on top	Or BL	Sym	

ภาพประกอบ 40 การวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2013

ที่มา: ผู้วิจัย

	Design	Silhouette	Shape	Fabric	Technique	C	Balance	Inspiration
2013		 Pear	Butterfly wing wide boat neckline mini cocktail dress with puffed skirt	- Synthetic satin - Tulle	- Butterfly wing printed - Lace collage - Soft tulle puffed and draping on top - Beads embroidery	B Y	Sym	Materials
		 Sheath	Sheath maxi lace dress with shoulder pad	- Tulle - Lace	- Lace collage	W	Sym	

ภาพประกอบ 41 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่น
ของสมชาย แก้วทองครั้งที่ 2 ปี ค.ศ.2013 ครั้งที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่นของนายสมชาย แก้วทอง ครั้งที่ 2 นั้นสามารถสรุปทั้งหมดได้ดังนี้

ปี ค.ศ. 1980 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 5 ชุด ชุดที่ 1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoid) รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูและจุดเปิดแบบรูปกุญแจด้านหลัง ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้โบราณ, ผ้าชีฟองและผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชิ้นส่วนของผ้าลูกไม้ตามชายขอบและแขนจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงชุดมูมูสีขาวยาวแขนกระดิ่งยาว ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้โบราณ, ผ้าชีฟองและลูกไม้ผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชิ้นส่วนของผ้าลูกไม้ตามชายขอบและแขนจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoid) รูปทรงท่อนบนเสื้อที่ทับซ้อนด้วยชิ้นผ้าอัดพลีทชายกว้างและแขนกระดิ่ง ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออกแกนซ่า, ผ้าชีฟอง, ลูกไม้ผ้าโปร่งและผ้าชีฟองแจคาร์ดจากประเทศอินเดีย เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชิ้นส่วนของผ้าลูกไม้ตามชายขอบและแขนจากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีทอง และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดยาวสายเดี่ยวกระโปรงบานซ้อนทับชิ้นผ้าลูกไม้ ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าชีฟองอัดพลีทและผ้าลูกไม้โปร่ง เทคนิคเรียงชิ้นของผ้าพลีทและชายผ้าลูกไม้ยาว 18 เมตร โอบรอบ สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 5 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวครึ่งน่องกับสายผ้าคลุมไหล่ ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้โบราณและผ้าเครป เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชิ้นส่วนของชายผ้าลูกไม้จากภายนอก สีที่ใช้เป็นสีฟ้า และสมดุลแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัฒนธรรมเครื่องแต่งกายชาวสเปนและสไตล์การแต่งกายแบบแกสปีผสมผสานกับการแต่งกายแบบไทยในรัชกาลที่ 5

ปี ค.ศ. 1981 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 4 ชุด ชุดที่ 1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบรูปไข่ (Oval) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นแบบป้ายข้างระบายรอบตัวยาวระดับสะโพกบน ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออกแกนซ่าและผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยดอกไม้ทำมือจากผ้าไหมออกแกนซ่าจากภายนอกและระบาย สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงทรงเข้ตผูกเอวคอเสื้อแบบคอตั้งเปิดคอ ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออกแกนซ่าและผ้าซาติน เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยช่อนทับแถบริบบิ้นที่ละชิ้นตามแนวชายขอบ สีที่

ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงทรงเขี้ยวหมูเอวคอเสื้อแบบคอเหลี่ยม ชนิดของผ้า ศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมอแกนซ่าและผ้าซาติน เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยซอันทับแถบริบบิ้นที่ละชั้นตามแนวชายขอบ สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงทรงเขี้ยวหมูเอวคอเต่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมอแกนซ่า,ผ้าไหมซาตินและผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยซอันทับแถบริบบิ้นที่ละชั้นตามแนวชายขอบและปล่อยทิ้งดิ่งบางเส้น สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีขาว

ปี ค.ศ. 1987 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 3 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงท่อนบนเสื้อตัวนอกผ้าลูกไม้ขาวเสริมไหล่ ท่อนล่างใส่ร่องผ้าพลีท ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้ปักจากลูกบิดและเลื่อมและผ้าฝ้ายผสมใยสังเคราะห์อัดพลีท เทคนิคเป็นการเดรปปิ้ง สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(rectangle) รูปทรงท่อนบนเสื้อตัวนอกผ้าหลากสีเสริมไหล่ ท่อนล่างกระโปรงยาวเข้ารูปป้ายด้านหลัง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมบาติคจากประเทศอินโดนีเซียและผ้าไหมทาท้า เทคนิคเป็นการเดรปปิ้ง สีที่ใช้เป็นสีขาว สีฟ้า และสีม่วง และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงชุดกระโปรงยาวไหล่เดียวกับพู่ไล่สี ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าแจคาร์ดเหลืองบแสงจากประเทศอินโดนีเซีย เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยพู่ไล่สี สีที่ใช้เป็นสีทอง และสีส้ม และสมดุลแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากภาพยนตร์เรื่อง “The Last Emperor”

ปี ค.ศ. 2003 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 6 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวตกแต่งด้วยแถบผ้าไหมไทย ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมไทยและผ้าโปร่ง เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยแถบชั้นผ้าไหมสอยปักด้วยมือที่ละชั้น สีที่ใช้เป็นสีแดง สีเขียว และสีทอง และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวแขนงูดคอเสื้อตัวยู ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมไทยและผ้าไหมอแกนซ่า เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยดอกกุหลาบทำมือจากผ้าไหมและพู่จากผ้าไหม สีที่ใช้เป็นสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื้อแขนงูรูครอบตัว ท่อนล่างกระโปรงเข้ารูปกับพู่ผ้าไหมซับในด้วยผ้าไหมออก

แกนชำ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมไทยและผ้าไหมอแกนชำ เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วย ดอกกุหลาบทำมือจากผ้าไหมและพู่จากผ้าไหม สีที่ใช้เป็นสีดำและสีส้ม และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงท่อนบน เส้นเอียงขนานผ้าไหมสอยมือ ท่อนล่างกระโปรงทรงตรงผ้าไหมสอยมือซับบนผ้าไหมอแกนชำ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมไทยและผ้าไหมอแกนชำ เทคนิคเป็นการใช้แถบผ้าไหมสอยก้างปลา ตามโครงแพทเทิน สีที่ใช้เป็นสีดำและสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่5 จำแนกตาม องค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู(Trapezoid) รูปทรงท่อนบนเส้นเอียงเอียง และผ้าคลุมไหล่ผ้าไหมสอยมือ ท่อนล่างกางเกงขายาวทรงเข้ารูปผ้าไหมสอยมือซับบนผ้าไหมอแกนชำ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมไทยและผ้าไหมอแกนชำ เทคนิคเป็นการใช้แถบผ้าไหม สอยก้างปลาตามโครงแพทเทิน สีที่ใช้เป็นสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่6 จำแนกตาม องค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวบานเอวต่ำ ขนงุดคอตัวยู ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าแจคาร์ดลายโลโก้ไข่มุก เทคนิคเป็นการรูดขึ้น กระโปรงเป็นแถบๆ สีที่ใช้เป็นสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัสดุ ที่ใช้ในคอลเลคชันนี้

ปี ค.ศ. 2006 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 5 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบ ทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงชุดราตรีกระโปรงยาวขนงุด ชนิดของผ้า ศิลปินเลือกใช้ผ้าโปร่งและผ้าลูกไม้ปักลูกบิด เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชั้นผ้าลูกไม้ปักตัดต่อลง บนชุด สีที่ใช้เป็นขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบกรวย(Invert Triangle) รูปทรงท่อนบนเส้นเอียงขนงุดใหญ่ ท่อนล่างกระโปรงยาวทรง ทรัมเบ็ต ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมอแกนชำ ผ้าเครปและผ้าลูกไม้ เทคนิคเป็นการตกแต่ง ด้วยชั้นผ้าลูกไม้ปักตัดต่อลงบนชุดและการเดรปปิ้งส่วนขนงุดเส้น สีที่ใช้เป็นสีดำและสีเบจ และ สมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวเหนือเข้าทรงบานทับด้วยลูกไม้ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้า ไหมซาตินและผ้าลูกไม้แบบปัก เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชั้นผ้าลูกไม้ปักตัดต่อลงบนชุด ที่ใช้เป็น สีดำและสีเบจ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่าง แบบรูปไข่(Oval) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเหนือเข้าทรงถึงวอีน ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าจากชุด กีโมนะของประเทศญี่ปุ่น เทคนิคเป็นการถอดประกอบชุดกีโมนะของญี่ปุ่นและการสอยมือติดโอบตบ แต่ง ที่ใช้เป็นสีแดง สีเขียวและสีทอง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่5 จำแนกตามองค์ประกอบ ทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างลูกแพร์(Pear) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเหนือเข้าทรงลูกแพร์ทับด้วยลูกไม้

ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมซาตินและลูกไม้แบบปัก เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชั้นผ้าลูกไม้ปักตัดต่อลงบนชุด สีที่ใช้เป็นสีดำและสีเบจ และสมดุลแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากวัสดุที่ใช้ในคอลเลคชันนี้

ปี ค.ศ. 2007 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 14 ชุด ชุดที่ 1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างทรงข้าวหลามตัด (Diamond) รูปทรงท่อนบนเสื้อแขนกระดิ่งประดับชั้นระบายกับแผงปกและโบว์ ท่อนล่างกางเกงขายาวทรงตรงสะโพกหลวม ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปร่ง, ผ้าลูกไม้และผ้าฝ้าย เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชั้นผ้าลูกไม้ปักตัดต่อลงบนชุดและการตกแต่งเดินด้ายเนาด้วยมือ สีที่ใช้เป็นขาวและสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างทรงข้าวหลามตัด (Diamond) รูปทรงท่อนบนเสื้อแขนกุดทรงบานพร้อมระบายคอและริบบิ้น ท่อนล่างกางเกงขายาวทรงตรงสะโพกหลวม ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออคแกนซ่าและผ้าฝ้าย เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยริบบิ้นและโบว์ สีที่ใช้เป็นขาวและสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงเสื้อนอกสำหรับฤดูร้อนยาวเหนือเข่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออคแกนซ่า เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยริบบิ้นและโบว์และการตกแต่งเดินด้ายเนาด้วยมือ สีที่ใช้เป็นขาวและสีดำ และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงผูกเอวต่ำทรงหลวมตรงสั้นเหนือเข่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยริบบิ้นและโบว์และการเดรปปิ้ง สีที่ใช้เป็นสีเบจและสีแดง และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 5 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงผูกเชือกเอวต่ำทรงบานสั้นเหนือเข่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินินพิมพ์ลาย เทคนิคเป็นการสอยก้างปลาด้วยมือตามชั้นผ้า สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 6 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงจากชั้นผ้าปะต่อทรงบานสั้นเหนือเข่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการสอยปะต่อชั้นผ้าและตกแต่งดอกกุหลาบผ้าทำมือ สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 7 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงท่อนบนเสื้อแขนยาวประดับชั้นระบายกับแผงปกและโบว์ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออคแกนซ่า, ผ้าชีฟองและผ้าลินิน เทคนิคเป็นการตกแต่งเดินด้ายเนาด้วยมือ สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 8 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปทรงท่อนบนเสื้อแขนยาวประดับชั้นระบายคอตั้งและโบว์ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออคแกนซ่าและผ้าฝ้าย เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยชายลูกไม้

และริบบิ้น สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่9 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงท่อนบนบนเส้นโค้งนอกปกกะลาสีพลิกกลับ ชายเสื้อ เส้นตัวในเสื้อแขนงูดคอกว้างผ้าลินิน ท่อนล่างกางเกงเอวต่ำขาดตรงทรงผู้ชายยาวปิดเข้า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินินและผ้าฝ้าย เทคนิคเป็นการปรับโครงสร้างของเสื้อและการตกแต่งด้วยริบบิ้น สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่10 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงท่อนบนบนเส้นแขนงูดคอกอยู่พลิกกลับ ชายเสื้อ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการปรับโครงสร้างของเสื้อและการตกแต่งด้วยริบบิ้น สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่11 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นปกกะลาสี ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยริบบิ้น สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่12 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงท่อนบนบนเส้นตัวยาวปกกะลาสีพลิกกลับชายเสื้อ ท่อนล่างกางเกงขาสั้นเอวต่ำ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการปรับโครงสร้างของเสื้อและการตกแต่งด้วยริบบิ้น สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่13 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงเสื้อติดหมวกชุดตัวยาว ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลินิน เทคนิคเป็นการตกแต่งด้วยริบบิ้นและการรูดหมวก สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่14 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) รูปทรงท่อนบนบนเส้นตัวบานตกแต่งระบายแผงคอและโบว์ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าชีฟอง,ผ้าลูกไม้และผ้าลินิน เทคนิคเป็นการตกแต่งลูกไม้ สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติและการพักผ่อนในฤดูร้อน

ปี ค.ศ. 2008 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 2 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงเกาะอกทรงบาน ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมทาทัด้า เทคนิคเป็นการเดรปปิ้งและมูลาจ สีที่ใช้เป็นสีเขียว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบลูกแพร์(Pear) รูปทรงชุดกระโปรงเกาะอกทรงพองกลม ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมทาทัด้า เทคนิคเป็นการเดรปปิ้งและมูลาจ สีที่ใช้เป็นสีครีม และสมดุลงแบบสมมาตร

ปี ค.ศ. 2009 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 7 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเหนือเข้ารูปได้ ออกประดับด้วยดอกไม้ผ้าไหมออกแกนซ่า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินใยสังเคราะห์และผ้า

ใหม่ออกแกนชำ เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าดิจิตอลภาพถ่ายของคุณเพชรรา เชาวราชฎ์และตบแต่งดอกไม้ผ้าใหม่ออกแกนชำทำมือพร้อมตบแต่งการปักลูกปัด สีที่ใช้เป็นสีดำและสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงชุดกระโปรงเอวเข้ารูปกระโปรงบานพิมพ์ลายคอกว้างป้ายหน้า ชนิดของผ้า ศิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินใยสังเคราะห์และไหมซาติน เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าดิจิตอลภาพถ่ายของคุณเพชรรา เชาวราชฎ์และการเดรปปิ้ง สีที่ใช้เป็นสีดำและสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงบานแขนยาวไหล่พอง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมซาติน เทคนิคเป็นการปักลูกปัดตบแต่งบนชิ้นปัก สีที่ใช้เป็นสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื้อลูกไม้เอวสูงคอกลมกว้าง และปกบานรอบ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมทาท่าผ้า, ผ้าลูกไม้และผ้าไหมออกแกนชำ เทคนิคเป็นการตบแต่งด้วยชิ้นปักผ้าใหม่ออกแกนชำ สีที่ใช้เป็นสีดำและสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 5 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงชุดกระโปรงเอวเข้ารูปบานยาวปิดเข้าคอกว้าง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินใยสังเคราะห์และผ้าไหมซาติน เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าด้วยลายลูกไม้จริงและการปักดินทองตบแต่งทับลงบนลายพิมพ์ สีที่ใช้เป็นสีขาว สีฟ้าและสีทอง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 6 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงชุดกระโปรงเอวเข้ารูปบานยาวปิดเข้าคอวีลึกถึงเอว และผ้าลูกไม้ห้อยระยง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมซาติน ผ้าโปร่งและผ้าลูกไม้ เทคนิคเป็นการเดรปปิ้งผ้าลูกไม้ลงบนชุดและการตกแต่งด้วยโบว์ สีที่ใช้เป็นสีดำและสีแดง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 7 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงชุดออกตรงบาน ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้ลายจุด, ผ้าโปร่งและผ้าไหมซาติน เทคนิคเป็นการรูตรอบตัวและตบแต่งด้วยดอกกุหลาบผ้าไหมทำมือ สีที่ใช้เป็นสีขาวและสมดุลงแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากละครไทยและนางเอกไทยในอดีต

ปี ค.ศ. 2010 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 10 ชุด ชุดที่ 1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื้อผ้าพลีทชีฟองคอวีปกหลอก ท่อนล่างผ้าซาไทยภูเขาอัฒพลีทกระโปรงสั้นขอบระบาย ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าชีฟองและผ้าไทยขาวเขา เทคนิคเป็นการอัฒพลีทและการรูตรอบเอว สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีเบจ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย (Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื้อผ้าใหม่ออกแกนชำคอและชายประดับชั้นระบายพอง ท่อนล่างผ้า

ชาวไทยภูเขาอัตพลีทกระโปรงสั้น ชนิดของผ้าไหมออกแกนซ่าและผ้าไทยชาวเขา เทคนิคเป็นการ รูดรอบตัว สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีเบจ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบ ทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู(Trapezoid) รูปทรงท่อนบนบนเสื่อนอกกลายพิมพ์โลโก้ ปกแข็งт เสื่อตัวในเกาะอกเข้ารูปผ้าเจอร์ซี ท่อนล่างกระโปรงสั้นอัตพลีทพิมพ์ลาย ชนิดของผ้าคิลปิน เลือกใช้ผ้าออกแกนซ่า,ผ้าเจอร์ซีและผ้าฝ้ายใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายคว้นและโลโก้แบบ วนต์ไซบูติก การเสริมกระดุกงูรอบชายกระโปรงเพื่อสร้างความนูนต่ำ สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีดำ และ สมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่4 จำแนกตามองค์ประกอบทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoid) รูปทรงชุดกระโปรงบานยาวแขนงุดคอเหลี่ยม ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินใย สังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายจิตกรรมไทยโบราณ สีที่ใช้เป็นสีดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่5 จำแนกตามองค์ประกอบทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบข้าวหลามตัด(Diamond) รูปทรงชุด ท่อนบนเสื่อคอขาดผ้าโปรงตบแต่งทับด้วยชั้นผ้าพลีทซีฟองรูปเถาว์ ท่อนล่างกระโปรงยาวปิด ตาตุ่มจับจีบตั้งฉากรอบสะโพก ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าโปรง,ผ้าซีฟองและผ้าซาตินใย สังเคราะห์ เทคนิคเป็นการตบแต่งทับด้วยชั้นผ้าพลีทซีฟองรูปเถาว์สอยมือและการพิมพ์ลายจิต กรรมไทยวัดโบราณ สีที่ใช้เป็นสีน้ำตาล และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่6 จำแนกตามองค์ประกอบ ทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวคลุมเข้าทรงบานคอ กลมผ่าเปิดกับลายหมึกพู่กันจีน ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าฝ้ายใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการ พิมพ์ลายหมึกพู่กันจีน สีที่ใช้เป็นสีขาวและดำ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่7 จำแนกตามองค์ประกอบ ทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื่อตัวยาวเข้ารูปเอวต่ำ พร้อมแผงคอตั้งและการตบแต่งด้วยผ้าไหมออกแกนซ่าบนชุด ท่อนล่างผ้าชาวไทยภูเขาอัตพลีทกระ โปรงสั้น ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าไหมออกแกนซ่า,ผ้าไหมไทยและผ้าไทยชาวเขา เทคนิคเป็น การทำชั้นผ้าไหมออกแกนซ่าด้วยแป้งเปียกลงบนหุ่นที่ละชั้นรอแห้งแล้วถอดออกเป็นโครงเสื่อสวม ทับเสื่อตัวในและสอยมือติดกัน สีที่ใช้เป็นสีดำและสีเบจ และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่8 จำแนก ตามองค์ประกอบทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงท่อนบนเสื่อแขน งุดคอกอชายมุมย้วย ท่อนล่างโสร่งพิมพ์ลายยาวปิดข้อเท้า ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าซีฟองและ ผ้าเครปซาติน เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าลายผ้าไหมไทยลงบนผ้าเครปซาตินเนื้อมันวาวและการปัก ลูกบิดตบแต่งตามคอเสื่อ สีที่ใช้เป็นสีชมพู และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่9 จำแนกตาม องค์ประกอบทักษะศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) รูปทรงท่อนบนเสื่อซีกปักปีก กว้างผ้าลูกไม้ ท่อนล่างกระโปรงสั้นอัตพลีทพิมพ์ลาย ชนิดของผ้าคิลปินเลือกใช้ผ้าลูกไม้และผ้า ฝ้ายใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการการเสริมกระดุกงูรอบชายกระโปรงเพื่อสร้างความนูนต่ำและการ

พิมพ์ลายปีกผีเสื้อ สีที่ใช้เป็นสีขาวและสีเหลือง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่10 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงบานทรงเขีตปกปีกกว้างขึ้นหลังยาว ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าซาตินใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายไก่ชน สีที่ใช้เป็นสีขาว และสมดุลงแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากการสร้างสรรค์สไตล์ไทยรูปแบบใหม่

ปี ค.ศ. 2011 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 6 ชุด ชุดที่1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงท่อนบนเนื้อเขีตผ้าแก้วอกแกนซ่าปกกว้าง ท่อนล่างกระโปรงทรงสอบยาวผ้าลูกไม้พิมพ์ลาย ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าอแกนซ่าและผ้าลูกไม้ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าลูกไม้ สีที่ใช้เป็นสีม่วงและสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวทรงหลวมคอคว้านประดับไหล่แขนยาวพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าไหมอแกนซ่าใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมแก้วอแกนซ่า สีที่ใช้เป็นสีดำและสีแดง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวเกาะอกทรงหลวมพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมอแกนซ่าใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมแก้วอแกนซ่า สีที่ใช้เป็นสีดำและสีแดง และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบกรวย(Invert Triangle) รูปทรงชุดกระโปรงยาวปิดหน้าเท้าทรงหลวมพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมอแกนซ่าใยสังเคราะห์และผ้าเลื่อม เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมแก้วอแกนซ่า สีที่ใช้เป็นสีแดงและสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่5 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบกรวย(Invert Triangle) รูปทรงท่อนบนเนื้อผ้าไหมแก้วปักผ้าลูกไม้วางลายแขนกระดิ่งพอง ท่อนล่างกระโปรงทรงตรงพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมอแกนซ่าใยสังเคราะห์และผ้าเลื่อม เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมแก้วอแกนซ่า สีที่ใช้เป็นสีแดงและสีฟ้า และสมดุลงแบบสมมาตร ชุดที่6 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบกรวย(Invert Triangle) รูปทรงรูปทรงท่อนบนเนื้อผ้าไหมแก้วปักผ้าลูกไม้วางลายแขนกระดิ่งพอง ท่อนล่างกระโปรงทรงตรงพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมอแกนซ่าใยสังเคราะห์และผ้าเลื่อม เทคนิคเป็นการพิมพ์ลายผ้าไทยขาวเขาลงบนผ้าไหมใยสังเคราะห์ สีที่ใช้เป็นสีดำและสีม่วง และสมดุลงแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับแรงบันดาลใจมาจากชนเผ่าไทยขาวเขา

ปี ค.ศ. 2012 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 1 ชุด จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเข้ารูปเหนือเข้าแขนงุดประดับ ผ้าไหมอแกนซ่าและลูกไม้ ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าอแกนซ่า,ผ้าลูกไม้ด้ายมันวาวและผ้าโปรง เทคนิคเป็นการตัดต่อและตกแต่งขึ้นผ้าลูกไม้ลงบนชุด และการจับจีบและรัดผ้าไหมอแกนซ่าตกแต่งหัวไหล่และชายกระโปรง สีที่ใช้เป็นสีขาวและสมดุลแบบสมมาตร ได้รับแรงบันดาลใจมาจากท่านขาว

ปี ค.ศ. 2013 จากผลงานที่เลือกศึกษาจำนวน 5 ชุด ชุดที่ 1 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงชุดกระโปรงยาวคอกป็นคลุมเข้าเข้ารูปแขนงุด ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปรงและผ้าไหมไทย เทคนิคเป็นการตัดต่อและตกแต่งแถบผ้าไหมไทยลงบนชุดที่ละชิ้นด้วยวิธีการสอยมือ สีที่ใช้เป็นสีม่วงและสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 2 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงชุดกระโปรงยาวคอกกลมคลุมเข้าเข้ารูปแขนงุด ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปรง,ผ้าไหมไทยและผ้าลูกไม้เลื่อม เทคนิคเป็นการตัดต่อและตกแต่งแถบผ้าไหมไทยลงบนชุดที่ละชิ้นด้วยวิธีการสอยมือ,การตกแต่งด้วยการสอยขึ้นผ้าจากลูกไม้เลื่อมและการตกแต่งขนนกกระจอกเทศ สีที่ใช้เป็นสีเขียวมินท์และสมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 3 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงท่อนบนเสื้อผ้าโปรงแขนงุดเข้ารูป ท่อนล่างกระโปรงสอบทรงหลวมขึ้นผ้า ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปรงและผ้าซาตินใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการปะต่อทับซ้อนแถบผ้าพิมพ์ลายลงบนกระโปรงเป็นระดับชั้น,การติดขนนกลงบนเสื้อตามสีข้างและช่วงอกและการปักลูกบิดใสบนขนนกเป็นการตกแต่งทับอีกครั้ง สีที่ใช้เป็นสีส้มและสีน้ำเงิน สมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 4 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างแบบลูกแพร์(Pear) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเหนือเข้าคอกปาดพิมพ์ลายปีกผีเสื้อกระโปรงพอง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปรงและผ้าซาตินใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าด้วยลายปีกผีเสื้อ,การตกแต่งจากพื้นผิวด้านนอกด้วยการสอยขึ้นผ้าลูกไม้ตามตะเข็บและสายเสื้อ,การเดรปปิ้งขึ้นผ้าโปรงนิ่มลงบนส่วนของกระโปรงเพื่อสร้างโครงร่างให้พองสุดท้ายสอยปักลูกบิดทับตามจุดต่างๆเพื่อเพิ่มความแวววาว สีที่ใช้เป็นสีดำและสีเหลือง สมดุลแบบสมมาตร ชุดที่ 5 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปร่างลูกแพร์(Pear) รูปทรงชุดกระโปรงสั้นเหนือเข้าคอกปาดพิมพ์ลายปีกผีเสื้อกระโปรงพอง ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปรงและผ้าซาตินใยสังเคราะห์ เทคนิคเป็นการพิมพ์ผ้าด้วยลายปีกผีเสื้อ,การตกแต่งจากพื้นผิวด้านนอกด้วยการสอยขึ้นผ้าลูกไม้ตามตะเข็บและสายเสื้อ,การเดรปปิ้งขึ้นผ้าโปรงนิ่มลงบนส่วนของกระโปรงเพื่อสร้างโครงร่างให้พองสุดท้ายสอยปักลูกบิดทับตามจุดต่างๆเพื่อเพิ่มความแวววาว สีที่

ใช้เป็นสีด้าและสีเหลือง สมดุลแบบสมมาตร ชุดที่6 จำแนกตามองค์ประกอบทัศนศิลป์ ได้แก่ รูปว่างแบบเข้ารูป (Sheath) รูปทรงชุดกระโปรงผ้าโปร่งยาวปิดหน้าเท้าเสริมไหล่คอขาดตบแต่ง ขึ้นผ้าลูกไม้ตามแนวยาวและเน้นส่วนสะโพก ชนิดของผ้าศิลปินเลือกใช้ผ้าโปร่งและผ้าลูกไม้แบบ ปักด้ายขาวลายดอกและโบ เทคนิคเป็นการปะต่อทับซ้อนแถบขึ้นผ้าลูกไม้วางไหลตามแนวยาว ของชุดและมีขึ้นทับซ้อนหนุนเพิ่มความขอสะโพก สีที่ใช้เป็นสีขาว สมดุลแบบสมมาตร ทั้งหมดได้รับ แรงบันดาลใจมาจากวัสดุที่ใช้ในคลอเลคชั่นนี้นายสมชายต้องการนำเสนอความเป็นไทยในระดับ สากล จึงเลือกใช้ผ้าไทยเป็นวัสดุหลักของคลอเลคชั่นนี้แต่โครงชุดนั้นเป็นแบบสากลประยุกต์ตาม สมัยนิยม

สรุปสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้ว ทองครั้งที่2 นั้นสามารถจำแนกองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ขององค์ประกอบทางการออกแบบของ นายสมชาย แก้วทองได้ ดังนี้

สรุปสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้ว ทองครั้งที่2 นั้นสามารถจำแนกองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ขององค์ประกอบทางการออกแบบของ นายสมชาย แก้วทองได้ ดังนี้

การใช้รูปว่างในงานออกแบบ(Silhouette)

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หพบ 9 รูปว่าง ได้แก่ รูปว่างแบบสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoid), รูปว่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle), รูปว่างแบบสามเหลี่ยม(Triangle), รูปว่างแบบรูปไข่(Oval), รูปว่างแบบเข้ารูป (Sheath), รูปว่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass), รูปว่างแบบลูกแพร์(Pear), รูปว่างแบบกรวย(Invert Triangle) และรูปว่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass) โดย สามารถจับสถิติการใช้ซ้ำกันขององค์ประกอบนี้สูงสุดสามอันดับแรกได้แก่ รูปว่างแบบสามเหลี่ยม (Triangle), รูปว่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) และ รูปว่างแบบนาฬิกาทราย(Hourglass)

การเลือกใช้ผ้าในงานออกแบบ(Fabric)

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หพบ 16 ชนิดผ้า ได้แก่ ผ้าลูกไม้(Lace), ผ้าชีฟอง (Chiffon), ผ้าไหมออลแกนซ่า(Silk Organza), ผ้าไหมซาติน(Silk Satin), ผ้าไหมไทย(Thai Silk), ผ้า ซาตินใยสังเคราะห์(Synthetic Satin), ผ้าไหมออลแกนซ่าใยสังเคราะห์(Synthetic Silk Organza), ผ้าโปร่ง(Tulle), ผ้าแจคการ์ด(Jacquard), ผ้าเครป(Crape), ผ้าฝ้าย(Cotton), ผ้าฝ้ายใยสังเคราะห์ (Synthetic Cotton), ผ้าบาติกอินโดนีเซีย(Indonesian Batik), ผ้าไหมทอพต้า(Taffeta), ผ้ากิโมโน (Kimono) และ ผ้าลินิน(Linen) โดยสามารถจับสถิติการใช้ซ้ำกันขององค์ประกอบนี้สูงสุดสาม อันดับแรกได้แก่ ผ้าไหมออลแกนซ่า(Silk Organza), ผ้าลูกไม้(Lace)และผ้าโปร่ง(Tulle)

การเลือกใช้เทคนิคในงานออกแบบ(Technique)

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบ 11 เทคนิค ได้แก่ การประดับตกแต่ง (Decoration), การพิมพ์ลาย(Print), การเดรปปิ้ง(Draping), การมูลาจ(Moulage), การอัดพลีท (Pleat), การสมีอค (Smocking), การรูด (Gathered), การสอยก้างปลา (Hand Cross Stitch Sewing), การเนา (Hand Basting Stitch), การตัดต่อผ้ากิโมโน (Kimino Collage) และการพลิกแพลงรูปแบบ (Deconstruction) โดยสามารถจับสถิติการใช้ซ้ำกันขององค์ประกอบนี้สูงสุดสามอันดับแรกได้แก่ การประดับตกแต่ง (Decoration), การพิมพ์ลาย(Print) และ การรูด (Gathered) สามารถจำแนกเทคนิคได้ดังนี้

การประดับตกแต่ง (Decoration) จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบ 8 เทคนิค การตกแต่ง ได้แก่ การตกแต่งด้วยลูกไม้ (Lace Decoration), การตกแต่งด้วยโบว์ (Bow Decoration), การตกแต่งด้วยดอกไม้ประดิษฐ์ (Handmade Flower Decoration), การตกแต่งด้วยริบบิ้น (Ribbon Decoration), การตกแต่งด้วยชั้นระบาย (Ruffle Decoration), การตกแต่งด้วยการปักลูกบิด (Beads Decoration), การตกแต่งด้วยขนนก (Feather Decoration), การตกแต่งด้วยแถบพู่ (Fringe Decoration) และการตกแต่งด้วยชิ้นผ้า (Fabric Decoration)

การพิมพ์ลาย (Print) จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบ 2 รูปแบบลายพิมพ์ ได้แก่ การพิมพ์ลายต่อเนื่อง (Pattern) และการพิมพ์ลายลอยตัว (Motif)

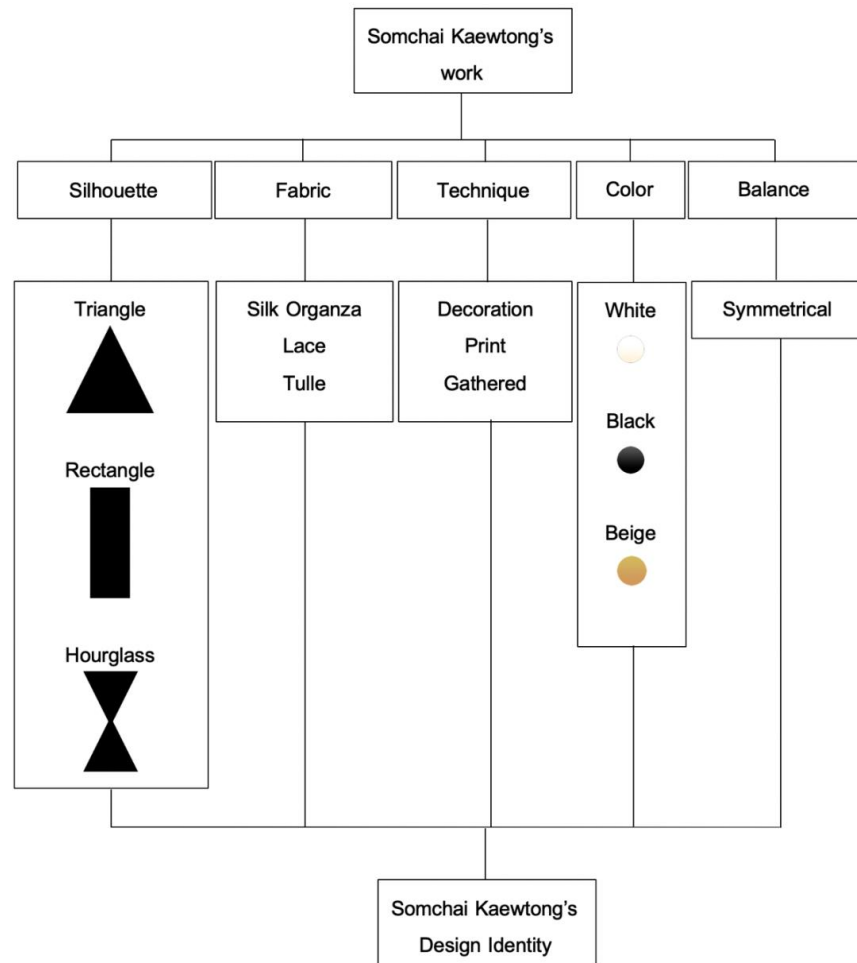
การเลือกใช้สีในงานออกแบบ(Technique)

จากการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบ 14 สี ได้แก่ สีขาว, สีเหลือง, สีฟ้า, สีดำ, สีม่วง, สีทอง, สีส้ม, สีแดง, สีเขียว, สีเบจ, สีชมพู, สีน้ำเงิน, สีน้ำตาลและสีเทา โดยสามารถจับสถิติการใช้ซ้ำกันขององค์ประกอบนี้สูงสุดสามอันดับแรกได้แก่ สีขาว, สีดำ, และสีเบจ

การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบว่า นายสมชาย แก้วทอง นั้นการออกแบบแต่ละคอลเลกชันได้แรงบันดาลใจมาจากวัสดุที่ใช้เป็นโจทย์ของในแต่ละงานออกแบบแต่ละครั้ง รองลงมาถึงพบการใช้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติและสื่อภาพยนตร์ และสมดุลในการออกแบบเป็นแบบสมมาตรมากกว่าการออกแบบอสมมาตร โดยจากตารางการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตลักษณ์การออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง กับองค์ประกอบทางศิลปะทั้งหมด ทุกส่วนที่กล่าวมาข้างต้นสามารถนำมาจัดลำดับ หากความซ้ำ และบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ได้ ยกเว้นองค์ประกอบสุดท้ายที่กำลังจะกล่าวถึง คือ ด้านรูปร่าง (Silhouette) รูปทรง (shape) เป็นองค์ประกอบเดียวที่ไม่สามารถถอดอัตลักษณ์ออกจากผลงานของศิลปินผู้นี้ได้ เนื่องจากมีการใช้องค์ประกอบทางด้านรูปร่าง รูปทรง ที่หลากหลาย ไม่เกิดความซ้ำ งานออกแบบทุกคอลเลกชันถูกออกแบบขึ้นจากรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจง โดยจากการวิเคราะห์ข้างต้น อาจอนุมานได้ว่า

องค์ประกอบด้านรูปร่าง(Silhouette) รูปทรง (shape) เป็นองค์ประกอบที่ไม่ใช่ส่วนสำคัญหลักหรือองค์ประกอบที่เป็นนัยยะสื่อถึงอัตลักษณ์ของนายสมชาย แก้วทอง

สรุปผลการศึกษาและการวิเคราะห์องค์ประกอบในการออกแบบแฟชั่นของสมชาย แก้วทองครั้งที่2 ในรูปแบบแผนภูมิภาพ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 42 แผนภาพสรุปผลการวิจัยแสดงถึงอัตลักษณ์ของศิลปิน อาจารย์สมชาย แก้วทองครั้งที่ 2

ที่มา: ผู้วิจัย

หลังจากทำการวิเคราะห์องค์ประกอบออกมาในลักษณะการจำแนกของตารางวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่2 แบ่งแยกองค์ประกอบ รูปแบบ รูปร่าง เนื้อผ้า เทคนิค สี สมดุล เพื่อให้ได้มาซึ่งสถิติการใช้องค์ประกอบของสิ่งต่างๆที่ศิลปินแห่งชาติใช้มากที่สุดสามอันดับ อันได้แก่ รูปร่าง - รูปทรง

แบบสามเหลี่ยม(A-line),รูปร่างแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle),นาฬิกาทราย(X-line) ชนิดผ้า - ผ้าไหมแก้ว,ผ้าลูกไม้,ผ้าโปร่ง เทคนิค – การตบแต่ง,การพิมพ์ลาย,การรูด สี - สีขาว,สีดำ,สีเบจ และ สมดุลแบบสมมาตร

จากการเริ่มต้นศึกษา รวบรวมข้อมูล ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดสามารถสรุปขั้นตอนในภาคการวิจัย(Research) ในลักษณะของแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป(Design Brief) ดังนี้

Design Brief	Project ชื่อโครงการ	Somchai Kaewtong Thailand National Artist of the Year 2017 , Design Identity from 1980 -2013. อัตลักษณ์ทางการออกแบบแฟชั่นของอาจารย์ สมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติ ปี2560 จากการศึกษาผลงาน ระหว่างปี พ.ศ. 2523 - 2562
	Background ภูมิหลัง	นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2560 สาขาทัศนศิลป์ สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่น เป็นศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย เกิดเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2490 ที่จังหวัดยะลา พ.ศ. 2511 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ทำงานด้านการตัดเย็บเสื้อผ้าตั้งแต่ พ.ศ. 2511 โดยได้เรียนรู้แนวคิดและเทคนิคการออกแบบแฟชั่นขั้นสูงจากนายปีแอร์ บัลแมง (Pierre Balmain) นักออกแบบแฟชั่นชาวฝรั่งเศสผู้ดูแลตัดเย็บฉลองพระองค์ถวาย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ศึกษาถึงขั้นตอนการรังสรรค์ และเทคนิคการตัดเย็บขั้นสูงที่มีความประณีตละเอียดซับซ้อน รวมถึงคิดค้นวิธีการ ที่นำเอาเทคนิคต่าง ๆ นั้นมาประยุกต์สร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับผ้าไทยซึ่งจะก่อให้เกิด เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ทรงคุณค่าต่อวงการออกแบบแฟชั่นไทยและควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสานให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต
	Problem ปัญหา	1.เนื่องจากอัตลักษณ์ทางการออกแบบเป็นสิ่งที่มีจำเพาะบุคคล ทำอย่างไรให้สามารถสรุปออกมาเป็นแบบแผนและองค์ความรู้ได้ 2.ทำอย่างไรให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจงานออกแบบของศิลปินแห่งชาติดังมรดกแห่งชาติที่ควรค่าแก่การสืบทอดให้คงอยู่
	Objective วัตถุประสงค์	การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและสืบสานอัตลักษณ์อันทรงคุณค่าของผลงาน ศิลปินแห่งชาติ อาจารย์ สมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาการออกแบบแฟชั่นคนแรก ของประเทศไทย เพื่อให้ได้ซึ่งองค์ความรู้และวิธีการเฉพาะในการออกแบบเครื่องแต่งกาย
	Support เหตุผลสนับสนุน	ศิลปินแห่งชาติ คือ ผู้ที่มีความสำคัญทางด้านศิลปะ สืบสานผลงานทางศิลปะและองค์ความรู้ ที่สืบทอดมาจากอดีตสู่ปัจจุบัน นับเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาแห่งแขนงนั้น ๆ มาเป็นเวลานาน รางวัลศิลปินแห่งชาติจึงเป็นรางวัลเพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติถึงบุคคลที่เป็นศิลปิน เพื่อแสดงถึงความสำคัญของผลงานศิลปะอันเป็นมรดกของชาติและควรค่าแก่การอนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต
	What to Communicate สิ่งที่ต้องการจะสื่อ	องค์ความรู้ทางด้านการออกแบบแฟชั่นของอาจารย์สมชาย แก้วทองนั้นสามารถจับต้อง และปรับเปลี่ยนเข้ากันได้กับงานออกแบบของคนรุ่นใหม่
	Design Response การตอบสนองของกลุ่มเป้าหมาย	การตระหนักรู้ ถ่ายทอดและสืบสานองค์ความรู้ทางการออกแบบแฟชั่นของอาจารย์ สมชาย แก้วทองสู่กลุ่มเป้าหมาย
	Target Group กลุ่มเป้าหมาย	บุคคลผู้สนใจและ/หรือต้องการศึกษาอัตลักษณ์ องค์ความรู้ของศิลปินด้านการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย อาจารย์ สมชาย แก้วทอง
Concept แนวคิด	การนำอัตลักษณ์ แนวคิดทางการออกแบบของศิลปินมาปรับใช้ ผสมผสาน เพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่	

ภาพประกอบ 43 แผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป(Design Brief) 1

ที่มา: ผู้วิจัย

Design Brief

Inspiration การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์พบว่านายสมชาย แก้วทองนั้นการออกแบบแต่ละคอลเลคชั่นได้แรงบันดาลใจมาจากวัสดุที่ใช้เป็นปัจจัยของในแต่งงานออกแบบแต่ละครั้ง รองลงมาถึงพบการใช้แรงบันดาลใจมาจากธรรมชาติและสื่อภาพยนตร์

Concept งานออกแบบแฟชั่นของอาจารย์ สมชาย แก้วทอง ทุกงานเน้นคำนึงความสะดวกสบายในการสวมใส่เป็นหลัก ท่ามกลางไม่ชอบให้เกิดการบีบรัดด้วยครอซิกหรือมีการเสริมไหล่ด้วยฟองน้ำเพื่อสร้างโครงสร้างให้แก่ผู้หญิง แต่กระนั้นยังคงความสง่างาม ทรงพลังแต่อ่อนช้อย หรูหรา สวมใส่สบาย

Mood and Tone Feminine Elegant Luxurious Traditional
อารมณ์และความรู้สึก

Silhouette รูปทรง

 รูปทรงแบบสามเหลี่ยม(Triangle),รูปทรงแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า(Rectangle) และ รูปทรงแบบนาฬิกาทราย(Hourglass)

Colorway โทนสี
 White Black Beige

Detail and Techniques รายละเอียด ตกแต่ง และเทคนิค

 การประดับตกแต่ง(Decoration),การพิมพ์ลาย(Print) และ การสุ่อ(Gathered)

Materials วัสดุ ผ้าไหมออร์แกนซ่า(Silk Organza),ผ้าลูกไม้(Lace)และผ้าโปร่ง(Tulle)

Trend Support แนวโน้ม การออกแบบ แนวโน้มฐานข้อมูลกระแสความนิยมแนวโน้มของโลก ประจำปี 2020 จาก WGSN
แนวโน้ม แนวโน้มการออกแบบแฟชั่นประจำภาคฤดูร้อน ปีค.ศ.2020 ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ มีชื่อว่า Neo-Victoriana เป็นชื่อเฉพาะที่ใช้เรียกแนวโน้มทางแฟชั่นที่แสดงถึงการออกแบบแฟชั่นที่หยิบยืมคตินิยมความงามอ่อนช้อยมาจากผู้หญิงในอดีตยุควิกตอเรียนที่มีความอ่อนหวาน นุ่มนวลแต่ยังคงไว้ด้วยภาพลักษณ์ที่แข็งแกร่ง การแต่งกายแบบลึกลับดูโต่งที่ปรับเข้ากับเสื้อแขนยาวและกระโปรงทรงยาวควบคู่กับการจับจีบและระบาย (Graham Krag,2019)

ภาพประกอบ 44 แผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป(Design Brief) 2

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาคการพัฒนา (Development)

ในภาคการพัฒนา ผู้วิจัยนำผลการศึกษาและวิเคราะห์จากภาคการวิจัยมา เป็นข้อกำหนดในการออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายสำเร็จรูปอันมีอัตลักษณ์ทางการออกแบบของ ศิลปินแห่งชาติ อาจารย์สมชาย แก้วทอง และใช้แผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป (Design Brief) เป็นแนวทางในการออกแบบ เพื่อให้ได้ซึ่งชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป จำนวน 15 ชุด หรือ 1 คอลเลคชั่น โดยมี 2 ขั้นตอน ดังนี้

1.กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

1.1 ขั้นตอนการทดลองวัสดุ

จากการศึกษาและวิจัยในภาคการวิจัยนั้นพบว่างานออกแบบของศิลปิน แรงบันดาลใจหลักมาจากวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบในคอลเลคชั่นนั้นๆ ทำให้ผู้วิจัยเริ่มจากการทดลองทางด้านวัสดุเป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งหมด

ภาพประกอบ 45 ภาพแสดงการทดลองวัสดุ

ที่มา: ผู้วิจัย

จากการทดลองผู้วิจัยได้ทำการทดลองนำวัสดุต่างๆ เช่น ผ้าโปร่ง ผ้าลูกไม้ ผ้ายัด ผ้าพลีท ยางยัด อะไหล่ ผ้าไหมญี่ปุ่น ผ้าไหมออคแกนซ่า ทดลองตัดเย็บเป็นเครื่องแต่งกายจริง เพื่อดูความเหมาะสมของวัสดุและทิศทางความเป็นไปได้ในการพัฒนาวัสดุสู่รูปแบบอื่นๆ ซึ่งวัสดุที่นำมาทดลอง

ทั้งหมดมีทั้งวัสดุที่ปรากฏจากผลในภาคการวิจัยและมีวัสดุที่ผู้วิจัยเป็นผู้เลือกเองโดยอ้างอิงจากแนวโน้มการออกแบบ Neo-Victoriana โดยผลการทดลองจากขั้นนี้สรุปได้ว่าการผสมผสานกันระหว่างวัสดุที่เป็นอัตลักษณ์การออกแบบของศิลปินนั้นเข้ากันได้กับวัสดุอื่นๆที่ผู้วิจัยเลือกใช้

1.2 ขั้นตอนการสร้างแบบร่าง (Sketching)

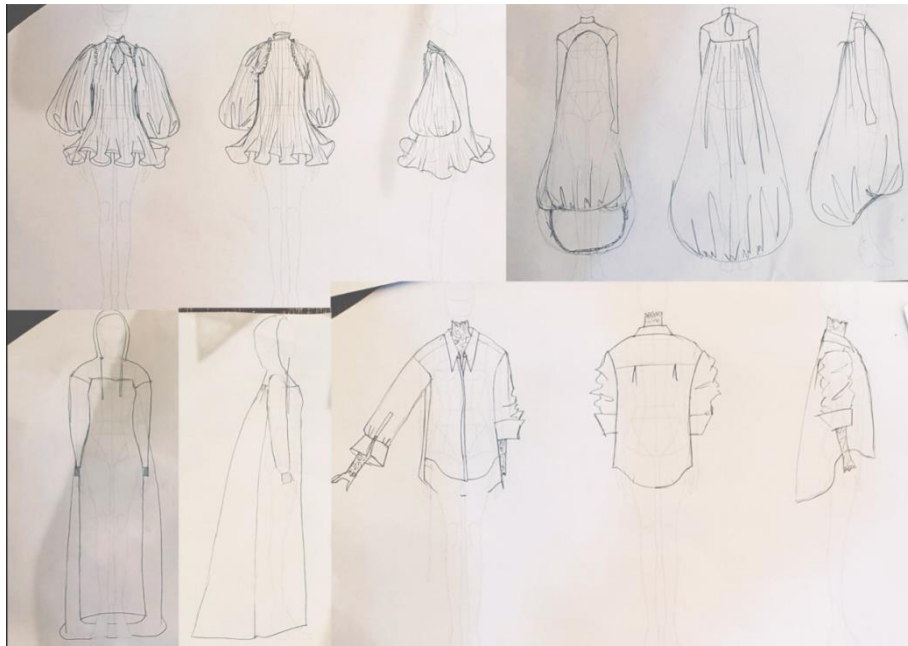
ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองในขั้นตอนนี้ร่วมกับข้อมูลอัตลักษณ์ทางการออกแบบของศิลปินในภาคการวิจัยมาเป็นข้อกำหนดในการออกแบบร่าง จำนวน 30 แบบ เพื่อเลือก 15 แบบร่วมมาผลิตจริง

ภาพประกอบ 46 ภาพแสดงแบบร่างที่ 1

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 47 ภาพแสดงแบบร่างที่2

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 48 ภาพแสดงแบบร่างที่3

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 49 ภาพแสดงแบบร่างที่4

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 50 ภาพแสดงแบบร่างที่5

ที่มา: ผู้วิจัย

หลังจากทำการออกแบบและเลือกแบบร่างจำนวน 15 ชุด ร่วมกับศิลปิน โดยมีเกณฑ์การเลือกเป็นความโดดเด่นของอัตลักษณ์ของการออกแบบของศิลปินและความเข้ากันและเหมาะสมของคอลเลคชันนี้รวมถึงแนวโน้มการออกแบบจากWGSN และจากผลการสัมภาษณ์คุณ ไสภาวดี เพชรชาติ Division Manager บริษัท คลับ21 (ประเทศไทย) จำกัด ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดเกี่ยวกับแนวโน้มการออกแบบแฟชั่นในคอลเลคชันฤดูร้อนปีค.ศ.2020 และทิศทางการออกแบบแฟชั่นในปัจจุบัน โดยมีใจความตอนหนึ่งว่า “...เทรนด์ในปี2020นี้ความยั่งยืนถูกยกมาเป็นที่มาทจากหลายๆแบรนด์ที่พยายามเลือกใช้วัสดุที่รักษ์โลกและสิ่งแวดล้อมและการจะกำหนดทาร์เก็ตกรุ๊ปในปัจจุบันนั้นทำได้ยากที่จะระบุว่าคนกลุ่มใดมีความชอบแบบใด เนื่องจากเป็นรสนิยมและความชอบส่วนบุคคลและไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่ากลุ่มคนอายุเท่านี้จะมีฐานะเงินเดือนเท่าใดหรือต้องการจะซื้อเสื้อผ้าในราคากี่บาท...” ผู้วิจัยจึงนำผลการสัมภาษณ์นี้มาเป็นส่วนหนึ่งในข้อกำหนดการออกแบบร่าง โดยคำนึงวัสดุที่นำมาใช้ โดยในคอลเลคชันนี้บางส่วนจะเป็นการนำผ้าวินเทจที่เกิดจากการค้างสต็อกสินค้าและการดัดแปลงเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่เหลือใช้จากสังคมมาเป็นส่วนประกอบบางส่วนเพื่อตอบสนองต่อแนวโน้มด้านความยั่งยืนจากผลสัมภาษณ์และสอดคล้องกับแนวโน้ม Neo-Victorian ที่ได้กล่าวถึงการนำผ้าวินเทจมาใช้ในการออกแบบ โดยทั้งหมดถูกออกแบบโดยพื้นฐานเป็นอัตลักษณ์ทางการออกแบบศิลปินแห่งชาติ อาจารย์ สมชาย แก้วทอง ซึ่งเป็นผลจากภาคการวิจัย

หลังจากได้แบบร่างจำนวน15แบบ ผู้วิจัยจึงออกแบบร่างเสมือนเพื่อการผลิตโดยใช้โปรแกรมPhotoshopเป็นเครื่องมือในการสร้างแบบร่างเสมือน

ภาพประกอบ 51 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่1

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 52 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่2

ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพประกอบ 53 ภาพแสดงแบบร่างเสมือนที่3

ที่มา: ผู้วิจัย

2.กระบวนการผลิตชุดจริง

หลังจากทำการทดสอบวัสดุทั้งอะไหล่และเนื้อผ้าแล้วผู้วิจัยจึงเริ่มการขั้นตอนการผลิตชุดจริงจำนวน 15 ชุด ดังนี้

Look 1

ภาพประกอบ 54 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่1

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 2

ภาพประกอบ 55 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่2

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 3

ภาพประกอบ 56 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่3

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 4

ภาพประกอบ 57 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่4

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 5

ภาพประกอบ 58 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่5

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 6

ภาพประกอบ 59 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่6

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 7

ภาพประกอบ 60 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่7

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 8

ภาพประกอบ 61 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่8

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 9

ภาพประกอบ 62 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่9

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 10

ภาพประกอบ 63 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่10

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 11

ภาพประกอบ 64 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่11

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 12

ภาพประกอบ 65 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่12

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 13

ภาพประกอบ 66 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่13

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 14

ภาพประกอบ 67 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่14

ที่มา: ผู้วิจัย

Look 15

ภาพประกอบ 68 ภาพแสดงชุดจริง ชุดที่15

ที่มา: ผู้วิจัย

การเผยแพร่และจัดแสดงผลงาน

ผู้วิจัยได้ผลิตต้นแบบชุด สรุปลผลการดำเนินงาน และนำเสนอผลงานเพื่อเผยแพร่ผ่านงานเทศกาลออกแบบกรุงเทพ 2020 (Bangkok Design Week 2020) ณ อาคาร ไปรษณีย์กลางบางรัก ระหว่างวันที่ 1-9 กุมภาพันธ์ 2563

ภาพประกอบ 69 ภาพแสดงการเผยแพร่และจัดแสดงผลงาน

ที่มา: ผู้วิจัย

การประเมินผลการวิจัย

การประเมินผลการวิจัยโดย คุณพิศิษฐ์ เนตรวิเศษ ดีไซน์เนอร์และเจ้าของแบรนด์ Pisit ผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์ของอาจารย์สมชาย แก้วทอง ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้เกณฑ์มาตรวัดของลิเคอร์ (Likert Scale) ดังนี้

ระดับการใช้งาน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับดังนี้

5	หมายถึง	ดีมากที่สุด
4	หมายถึง	ดีมาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประกอบไปด้วยผลการประเมิน 2 ส่วน คือ ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทองโดยสังเขป(Design Brief)และผลการประเมินความพึงพอใจการนำอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทองมาออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป จำนวน 15ชุด 1คอลเลคชั่น

ตาราง 2 การประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทองโดยสังเขป(Design Brief)

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ ความคิดเห็น
แรงบันดาลใจ(Inspiration)	5
เหตุผลสนับสนุน(Concept Support)	4
อารมณ์และความรู้สึก(Mood and Tone)	5
รูปร่าง(Silhouette)	4
โทนสี(Colorway)	4
รายละเอียดและการตกแต่ง(Detail and Techniques)	5
วัสดุ(Materials)	4
เฉลี่ยรวม	4.42

จากตารางการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทองโดยสังเขป(Design Brief)โดยผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทอง ผู้เชี่ยวชาญประเมินความคิดเห็นในหัวข้อแรงบันดาลใจ (Inspiration) ได้ 5 มีความคิดเห็นว่าเห็นด้วย, หัวข้อเหตุผลสนับสนุน(Concept Support)ได้ 4 มีความคิดเห็นว่าเห็นด้วย, หัวข้ออารมณ์และความรู้สึก(Mood and Tone) ได้ 5 มีความคิดเห็นว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง, หัวข้อรูปร่าง (Silhouette) ได้ 4 มีความคิดเห็นว่าเป็นด้วย, หัวข้อโทนสี (Colorway) ได้ 4 มีความคิดเห็นว่าเป็นด้วย, หัวข้อรายละเอียดและการตกแต่ง (Detail and Techniques) ได้ 5 มีความคิดเห็นว่าเป็นด้วยอย่างยิ่ง, หัวข้อวัสดุ (Materials) ได้ 4 มีความคิดเห็นว่าเป็นด้วย โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.42

ตาราง 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ
1. เหตุผลสนับสนุนไม่สามารถใช้ได้กับลูกคำสั่งตัดส่วนตัว
2. รูปร่างพัฒนาพิกาทรายยังไม่มั่นใจ
3. โทนสีอยากให้นำเสนอมากกว่า 3 อันดับสูงสุด
4. วัสดุผ้าโปร่งคิดว่าเป็นเพียงส่วนประกอบไม่ใช่วัสดุหลักไม่จำเป็นต้องจับสถิติ

ตาราง 4 การประเมินความพึงพอใจการนำอัตลักษณ์การออกแบบของอาจารย์สมชาย แก้วทอง มาออกแบบคลอเลคชั่นชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน
ความสวยงามและมีเอกลักษณ์	4
การบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางการออกแบบของศิลปิน นาย สมชาย แก้วทอง	5
การนำอัตลักษณ์มาประยุกต์ใช้มีความเหมาะสม	5
ความสามารถในการนำมาผลิตซ้ำเป็นเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป	4
การสามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันหรือวาระพิเศษการออกงานสังคม	5
เฉลี่ยรวม	4.6

จากตารางการประเมินความพึงพอใจการนำอัตลักษณ์การออกแบบของ นาย สมชาย แก้วทอง มาออกแบบคลอเลคชั่นชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป โดยผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์การออกแบบของ นาย สมชาย แก้วทอง ผู้เชี่ยวชาญประเมินความพึงพอใจในหัวข้อความสวยงามและมีเอกลักษณ์ ได้ 4 ดีมาก, หัวข้อการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางการออกแบบของศิลปิน นาย สมชาย แก้วทอง ได้ 5 ดีมากที่สุด, หัวข้อการนำอัตลักษณ์มาประยุกต์ใช้มีความเหมาะสม ได้ 5 ดีมากที่สุด, หัวข้อความสามารถในการนำมาผลิตซ้ำเป็นเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป ได้ 4 ดีมาก, หัวข้อการสามารถสวมใส่ได้ในชีวิตประจำวันหรือวาระพิเศษการออกงานสังคม ได้ 5 ดีมากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.6 อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปราย ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปนิพนธ์ด้านกรออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ที่พยายามค้นหาซึ่งอัตลักษณ์ผลงานการออกแบบของศิลปนิพนธ์ด้านกรออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย นายสมชาย แก้วทอง ศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ.2560 เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบและข้อกำหนดทางการออกแบบอันเป็นเอกลักษณ์ประจำตัวของศิลปนิพนธ์ด้านกร และนำเอกลักษณ์นั้นมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการออกแบบแฟชั่น แนวโน้มการออกแบบแฟชั่นในปัจจุบัน เพื่อทำการออกแบบชุดเครื่องแต่งกาย (Collection) เครื่องแต่งกายสำเร็จรูปจำนวน 15 ชุด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์อัตลักษณ์ผลงานของนายสมชาย แก้วทอง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information)

สรุปผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานการออกแบบของสมชาย แก้วทอง กระบวนการประกอบด้วย 3 ขั้นตอน เริ่มจากการศึกษาและรวบรวมข้อมูล โดยมีประชากรในการวิจัยเป็นชุดเครื่องแต่งกายอันเป็นผลงานการออกแบบของ นายสมชาย แก้วทอง ในระหว่างปี พ.ศ. 2523-2562 และมีกลุ่มตัวอย่างเป็นชุดเครื่องแต่งกายอันเป็นผลงานการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง ในระหว่างปี พ.ศ.2523-2562 จำนวน 12 คอลเลกชัน หลังจากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดในรูปแบบของตารางภาพเพื่อทำการจำแนกองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เพื่อให้ได้ซึ่งองค์ประกอบอันเป็นอัตลักษณ์ที่เป็นที่ปรากฏในงานออกแบบของศิลปนิพนธ์ในช่วงเวลาดังกล่าว โดยจำแนกด้วยทฤษฎีองค์ประกอบทัศนศิลป์ ทัศนธาตุ (Visual Element of Form) 11 ประการได้แก่ จุด เส้น ระนาบ น้ำหนัก สี พื้นผิว มิติ รูปทรง สัดส่วน เวลา และความสมดุล จึงทำให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์การออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง คือ องค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ที่ศิลปนิพนธ์แห่งชาติใช้มากที่สุดสามอันดับ อันได้แก่ รูปร่าง-รูปทรงแบบสามเหลี่ยม (A-line) รูปร่าง-รูปทรงแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangle) รูปร่าง-รูปทรงนาฬิกาทราย (X-line) ชนิดผ้า ได้แก่ ผ้าไหมแก้ว ผ้าลูกไม้ ผ้าโปร่ง เทคนิค ได้แก่ การตบแต่ง การพิมพ์ลาย และการรูดสี องค์ประกอบสี ได้แก่ สีขาว สีดำ สีเบจ และการจัดองค์ประกอบแบบสมดุลแบบสมมาตร และสรุปข้อมูลทั้งหมดอยู่ในรูปแบบแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป (Design Brief) จึงนำองค์ประกอบ

ทั้งหมดที่วิเคราะห์ได้มาเป็นข้อกำหนดในการออกแบบชุดเครื่องแต่งกายจำนวน 15 ชุด หรือ 1 คอลเลกชัน อันมีอัตลักษณ์ดังกล่าวของศิลปินเป็นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการตอบรับต่อวัตถุประสงค์และสอดคล้องเองความมุ่งหมายของการวิจัยทั้ง 2 จุดประสงค์ที่ว่าด้วย ข้อ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลงานที่เกี่ยวข้องในวงการแฟชั่นไทยของ นายสมชาย แก้วทอง เพื่อให้ได้ซึ่งอัตลักษณ์ทางการออกแบบ ซึ่งผลการวิเคราะห์ให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์ในข้อนี้ผู้วิจัยได้นำมาเรียบเรียงจัดอยู่ในรูปแบบของแผนภาพแสดงอัตลักษณ์การออกแบบโดยสังเขป (Design Brief) ดังกระบวนการที่กล่าวไปข้างต้น และ ข้อ 2. เพื่อออกแบบชุดเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป (Ready to wear) แฟชั่นร่วมสมัยที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ผลงานของ นายสมชาย แก้วทอง จำนวน 15 ชุดได้อย่างดีโดยผ่านการประเมินความถูกต้องของอัตลักษณ์จากผลการวิจัยและประเมินการนำอัตลักษณ์ของศิลปินมาประยุกต์ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านอัตลักษณ์ของนายสมชาย แก้วทอง

อภิปรายผล

งานวิจัยเรื่องการศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป พบว่า จากการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถอภิปรายผลองค์ความรู้ทางด้านการประยุกต์ใช้ในงานออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ ด้านประวัติและผลงานของศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ.2560 สาขาการออกแบบทัศนศิลป์ สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย นายสมชาย แก้วทอง ด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับวงการแฟชั่นไทยในยุคบุกเบิก และด้านอัตลักษณ์ทางการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง และ ด้านทฤษฎี โดยสามารถอธิบายเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

ด้านประวัติและผลงานของศิลปินแห่งชาติประจำปี พ.ศ.2560 สาขาการออกแบบทัศนศิลป์ สาขาย่อยการออกแบบแฟชั่นคนแรกของประเทศไทย นายสมชาย แก้วทอง มีความเหมาะสมที่จะได้รับการยกย่องและตำแหน่งศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น เนื่องจากตลอดชีวิตการทำงาน ท่านถือเป็นผู้นำในวงการอุตสาหกรรมแฟชั่นไทยในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปในสมัยที่เมืองไทยเต็มไปด้วยธุรกิจแฟชั่นแบบห้องเสื้อ ท่านเป็นตัวแทนของประเทศไทยเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่อาเซียน ผ่านผลงานการออกแบบเครื่องแต่งกายของท่าน อีกทั้ง ยังเป็นผู้ริเริ่มโครงการ และเคยดำรงตำแหน่งนายกสมาคมแฟชั่นดีไซเนอร์แห่งประเทศไทย เพื่อมีจุดหมายอันดีที่จะรวบรวมผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมแฟชั่นภายในประเทศ ให้เชื่อมสัมพันธ์ไมตรี และมีอำนาจต่อรองจากนายทุน หรือบริษัทค้าปลีก-ส่ง จาก

ต่างประเทศ อีกทั้งผลงานของท่านยังได้รับการยอมรับจากกระทรวงวัฒนธรรม ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ควรค่าแก่การสืบสานและเผยแพร่สู่คนในอนาคต

ด้านข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับวงการแฟชั่นไทยในยุคบุกเบิก อุตสาหกรรมแฟชั่นไทยในอดีตนั้นเริ่มต้นมาจากกลุ่มคนชั้นสูงในสังคม เริ่มต้นตั้งแต่ช่วงเวลาสมัยรัตนโกสินทร์สมัยใหม่ จนถึงหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางแฟชั่นของไทยเป็นไปในลักษณะกระบวนการของการแพร่กระจายแฟชั่น ที่เป็นลักษณะการยอมรับแฟชั่นในรูปแบบดั้งเดิม หรือ Traditional Fashion Adoption จากลักษณะที่เกิดขึ้นจากการแพร่กระจายของอิทธิพลในแนวตั้งแบบ Trickle-Down Theory ที่เป็นลักษณะในการแพร่กระจายแนวตั้งจากบนลงล่าง เป็นกระบวนการที่เกิดจากการยอมรับจากผู้ก่อตั้งแนวความคิดสมัยนิยมร่วมสมัย คือ กลุ่มคนชนชั้นสูงที่ริเริ่มจากทางราชสำนักและอำนาจอรัฐ และต่อมาเป็นการเริ่มต้นของยุคอิทธิพลของห้างค้าปลีกหรือห้างสรรพสินค้า ในระบบอุตสาหกรรมแฟชั่น การทำการตลาดธุรกิจในยุคนั้นต้องอาศัยคนกลางระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยประเภทของผู้เป็นคนกลางอันมีความสำคัญอย่างมากได้แก่พ่อค้าปลีก ซึ่งในปัจจุบันทุกวันนี้ธุรกิจค้าปลีก ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมประสาน ทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายมาพบกัน ซึ่งหนึ่งในธุรกิจการค้าปลีกที่มีบทบาทสำคัญในโครงสร้างการตลาดโลก นั่นคือ “ศูนย์การค้า” ศูนย์การค้าเป็นดังศูนย์กลางของแฟชั่นในประเทศไทยที่สำคัญ อีกทั้งทางศูนย์การค้ายังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ในการก่อให้เกิดวิวัฒนาการ รวมถึงบทบาทในฐานะความเป็นจุดศูนย์กลางของแฟชั่นและการจับจ่ายของประเทศไทยอย่างยิ่ง และเหตุนี้ทำให้เครื่องแต่งกายสำเร็จรูปเป็นที่นิยมจนถึงปัจจุบัน

ด้านอัตลักษณ์ทางการออกแบบของนายสมชาย แก้วทอง จากการวิเคราะห์โดยการรวบรวมข้อมูล ทั้งในส่วนของประวัติ ผลงาน และในส่วนของบริบทวงการอุตสาหกรรมแฟชั่นไทย เพื่อให้ทราบถึงจุดกำเนิดของธุรกิจแบรนด์เครื่องแต่งกายในประเทศไทย ซึ่งเชื่อมโยงกับช่วงเวลาที่ยนายสมชาย แก้วทองริเริ่มเข้ามาามีบทบาทสำคัญในวงการ โดยหลักในการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์หาอัตลักษณ์นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ลภัสรดา ไววิลา, 2563) ในเรื่องของจุดประสงค์ที่ต้องการหาอัตลักษณ์ของบุคคล หรือศิลปิน เพื่อสร้างองค์ความรู้จากบุคคลที่ศึกษา และองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ผลงานของนายสมชาย แก้วทอง นั้นเปรียบเสมือนหัวเชื้อที่สามารถนำไปประยุกต์ร่วมกับงานออกแบบของผู้ที่สนใจศึกษา ออกแบบเครื่องแต่งกายอย่างไรให้วิจิตรงดงาม ดังผลงานของศิลปินแห่งชาติ อันเป็นองค์ความรู้ที่สามารถสืบทอดกันไปตามยุคสมัยได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ด้านทฤษฎีสามารถสรุปได้ว่าทฤษฎีองค์ประกอบทางทัศนศิลป์สามารถใช้จำแนกผลงานของศิลปินได้ และสอดคล้องต่อวิธีการวิจัยที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบแฟชั่นแนะนำ สามารถนำองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ สร้างเป็นเกณฑ์หรือข้อกำหนดในขั้นตอนการวิเคราะห์ผลงานของศิลปินได้อย่างครบทุกองค์ประกอบของการออกแบบเนื่องจากการออกแบบแฟชั่นนั้นมีพื้นฐานจากทัศนศิลป์สอดคล้องกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านแนวคิดของกระทรวงวัฒนธรรมที่มีรางวัลศิลปินแห่งชาติจัดประเภทของศิลปินการออกแบบแฟชั่นอยู่ในหมวดหมู่ของศาสตร์ด้านทัศนศิลป์ อีกทั้งองค์ประกอบและทฤษฎีทางการออกแบบแฟชั่นนั้นล้วนแต่ปรากฏองค์ประกอบทางด้านทัศนศิลป์อย่างเห็นได้ชัด

ข้อเสนอแนะ

ผลจากงานวิจัยเรื่อง การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติด้านการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง ผู้การออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูปมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ในด้านการรวบรวมข้อมูลยังมีผลงานบางส่วนของนายสมชาย แก้วทองที่ยังสามารถสืบค้นได้จากสื่ออินเทอร์เน็ตและยังไม่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมเพื่อหาอัตลักษณ์
2. ในด้านการเผยแพร่ข้อมูลสู่บุคคลที่สนใจจะศึกษาควรมีการสร้างสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น
3. ในด้านกระบวนการวิเคราะห์อาจใช้เครื่องมือ หรือทฤษฎีในสาขาวิชาอื่น ๆ เป็นตัวจำแนก หรือค้นหาอัตลักษณ์ทางการออกแบบของศิลปินได้อีก

บรรณานุกรม

Fashionary International Ltd. (2018). The Fashion Business Manual.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2560a). ศิลปินแห่งชาติ พุทธศักราช 2560.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2560b).

สามทศวรรษจักรศิลป์และศิลปินแห่งชาติ: กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.

ชัยยุทธ รัตนานุกูล. (2540). ความคิดสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์.

วิเทพ มุสิกะปาน. (2559). แฟชั่นไทยร่วมสมัย.

พิทักษ์ สง่า. (2561). ตรรกะศิลปะ = *Logic in arts*: นครปฐม : ภาควิชาประยุกต์ศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วิเทพ มุสิกะปาน. (2548). การศึกษาการออกแบบเครื่องนุ่งห่ม (ผ้าไทย) เพื่อการส่งออก = *The study apparel design (Thai native fabric) for manufacture* (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2548) : รายงานการวิจัย: กรุงเทพฯ : โครงการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพัฒนาแฟชั่นและอัญมณีแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

หนังสือยืนยันการยกเว้นการรับรอง
คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(เอกสารนี้เพื่อแสดงว่าคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยนี้)

ชื่อโครงการวิจัย : การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติ การออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง เพื่อการ
ออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นาย วานิส แก้วทอง
หน่วยงานต้นสังกัด : วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
รหัสโครงการวิจัย : SWUEC-G-149/2563X

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่เข้าข่ายยกเว้น (Research with Exemption from SWUEC)

วันที่ยืนยัน : 22 กรกฎาคม 2563
ยืนยันโดย : คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการ
รับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the
Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical
Practice (ICH-GCP)

ออกให้ ณ วันที่ 22 กรกฎาคม 2563

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรม
สำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/X/G-149/2563

ภาคผนวก ข
เอกสารแสดงการเผยแพร่บทความวิจัย

ที่ อว 0605.7(1)/60

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 มิถุนายน 2563

เรื่อง ตอบรับบทความวิจัย เพื่อตีพิมพ์ในเล่ม Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3

เรียน นายวานิส แก้วทอง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาอัตลักษณ์ผลงานศิลปินแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สมชาย แก้วทอง เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป” ทางกองบรรณาธิการงานการประชุมวิชาการได้รับบทความวิจัยของท่าน และบทความวิจัยของท่านได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาทางวิชาการโดยกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว

ดังนั้นกองบรรณาธิการขอแจ้งท่านว่า บทความวิจัยของท่านได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในเล่ม Proceedings การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 ภายใต้หัวข้อ “สังสม หล่อหลอม สร้างสรรค์ มรดกทางวัฒนธรรมเพื่อลูกหลาน” ในวันศุกร์ที่ 14 สิงหาคม 2563

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์หม กตุงศา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ฝ่ายประสานงานประชุมวิชาการ
โทรศัพท์ 0-4372-1686 , 094-3710290
โทรสาร 0-4372-1686
E-mail : rinacconf@msu.ac.th

ภาคผนวก ค
เอกสารแสดงการจดสิทธิบัตร

สำเนา

แบบ สป/สพ/อสน/001-ก
หน้า 1 ของจำนวน 2 หน้า

คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

- การประดิษฐ์
- การออกแบบผลิตภัณฑ์
- อนุสิทธิบัตร

ข้าพเจ้าผู้ลงลายมือชื่อในคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้
ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535
และ พระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

สำหรับเจ้าหน้าที่	
วันรับคำขอ	18 ส.ย. 2563
เลขที่คำขอ	2002002568
วันยื่นคำขอ	18 ส.ย. 2563
สัญลักษณ์จำแนกการประดิษฐ์ระหว่างประเทศ	
ใช้กับแบบสิทธิบัตร	
ประเภทผลิตภัณฑ์	
วันประกาศโฆษณา	เลขที่ประกาศโฆษณา
วันออกสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	เลขที่สิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
ลายมือชื่อเจ้าหน้าที่	

- ชื่อที่แสดงถึงการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์ การศึกษาจัดลักษณะผลงานศิลปเป็นแห่งชาติ สาขาการออกแบบแฟชั่น สวมชาย แก้วทอง เพื่อการออกแบบเครื่องแต่งกายสำเร็จรูป
- คำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นี้เป็นคำขอสำหรับแบบผลิตภัณฑ์อย่างเดียวกันและเป็นคำขอลำดับที่
ในจำนวน คำขอ ที่ยื่นในคราวเดียวกัน
- ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หน่วยงานรัฐ มูลนิธิ อื่นๆ
ชื่อ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ 114 ซอยสุขุมวิท 23
ตำบล/แขวง คลองเตยเหนือ อำเภอ/เขต วัฒนา จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10110 ประเทศไทย
อีเมล
 เลขประจำตัวประชาชน เลขทะเบียนนิติบุคคล เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร 0 9 9 4 0 0 0 1 5 8 1 8 1 เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)
- สิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบ ผู้รับโอน ผู้ขอรับสิทธิโดยเหตุอื่น
ในกรณีที่กรม สือสารกับท่าน ท่านสามารถยื่นคำขอรับสิทธิบัตรได้โดยยื่นคำขอรับสิทธิบัตรร่วมกับกรมการพาณิชย์
ยื่นรับอำนาจหรืออุทธรณ์สิทธิบัตร และประกาศคณะกรรมการสิทธิบัตร
- ตัวแทน (ถ้ามี)
ชื่อ นางสาวนัยดา ฟูงเรืองผล
ที่อยู่ 114 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซอยสุขุมวิท 23
ตำบล/แขวง คลองเตยเหนือ อำเภอ/เขต วัฒนา จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10110 ประเทศไทย
อีเมล niyada76@gmail.com
เลขประจำตัวประชาชน 3 2 2 0 1 0 0 2 9 0 9 1 7 เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)
- ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์ ชื่อและที่อยู่เกี่ยวกับผู้ขอ
ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเทพ มูลทะปาน
ที่อยู่ วิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 114 สุขุมวิท 23
ตำบล/แขวง คลองเตยเหนือ อำเภอ/เขต วัฒนา จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10110 ประเทศไทย
อีเมล ravitep@ssw.ac.th
เลขประจำตัวประชาชน 3 6 2 9 9 0 0 0 0 2 7 7 5 เพิ่มเติม (ตั้งแบบ)
- คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แยกจากหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิม
ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอให้ถือว่าได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ ในวันเดียวกับคำขอรับสิทธิบัตร
เลขที่ วันยื่น เพราะคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้แยกจากหรือเกี่ยวข้องกับคำขอเดิมเพราะ
 คำขอเดิมมีการประดิษฐ์หลายอย่าง ถูกคัดค้านเนื่องจากผู้ออกแบบไม่มีสิทธิ ขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ

หมายเหตุ ในกรณีไม่อาจระบุรายละเอียดครบถ้วน ให้จัดทำเป็นเอกสารแนบท้ายแบบฟอร์มนี้โดยระบุหมายเลขกำกับและหัวข้อที่แสดงรายละเอียดเพิ่มเติมดังกล่าวด้วย

สำหรับเจ้าหน้าที่			
จำนวนประเภทสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	☐ กลุ่มวิศวกรรม	☐ กลุ่มเคมี	สิทธิบัตรการออกแบบ
สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (วิศวกรรม)		สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เคมี/เภสัช)	☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 1)
สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ไฟฟ้า)		สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ปิโตรเคมี)	☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 2)
สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (ฟิสิกส์)		สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เทคโนโลยีชีวภาพ)	☐ สิทธิบัตรการออกแบบ (ออกแบบผลิตภัณฑ์ 3)
สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัชภัณฑ์)		สิทธิบัตรการประดิษฐ์ (เภสัชภัณฑ์)	
			อนุสิทธิบัตร
			☐ อนุสิทธิบัตร (วิศวกรรม)
			☐ อนุสิทธิบัตร (เคมี)

8. การยื่นคำขออนุญาตนำเข้า ☐ PCR ☐ เพิ่มเดิม (ตั้งแบบ)				
วันที่คำขอ	เลขที่คำขอ	ประเทศ	ผู้ถืออำนาจนำเข้า/การประติงระหว่างประเทศ	สถานะคำขอ
8.1				
8.2				
8.3				
8.4 ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอสิทธิให้ถือว่าได้ยื่นคำขออนุญาตรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรในต่างประเทศเป็นครั้งแรกโดย ☐ ไม่ยื่นเอกสารหลักฐานพร้อมคำขอนี้ ☐ ยื่นเอกสารหลักฐานหลังจากวันยื่นคำขอนี้				
9. การแสดงการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ของผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้แสดงการประดิษฐ์ที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดวันแสดง วันเปิดงานแสดง _____ ผู้จัด _____				
10. การประดิษฐ์เกี่ยวข้องกับจุลชีพ				
10.1 เลขทะเบียนฝากเก็บ		10.2 วันที่ฝากเก็บ	10.3 สถานที่ฝากเก็บ/ประเทศ	
11. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอยื่นเอกสารภาษาต่างประเทศก่อนในวันยื่นคำขอนี้ และจะจัดยื่นคำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ที่จัดทำเป็นภาษาไทยภายใน 90 วัน นับจากวันยื่นคำขอนี้ โดยขอเป็นภาษา _____ ☐ อังกฤษ ☐ ฝรั่งเศส ☐ เยอรมัน ☐ ญี่ปุ่น ☐ อื่นๆ _____				
12. ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ขอให้อธิบดีประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร หรือรับจดทะเบียน และประกาศโฆษณาอนุสิทธิบัตรนี้ หลังจากวันที่ _____ ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรขอให้จัดรูปเขียนหมายเลข _____ ในการประกาศโฆษณา				
13. คำขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรนี้ประกอบด้วย			14. เอกสารประกอบคำขอ	
ก. แบบพิมพ์คำขอ		2 หน้า	☐ เอกสารแสดงสิทธิในการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร	
ข. รายละเอียดการประดิษฐ์ หรือคำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์		1 หน้า	☐ หนังสือรับรองการแสดงผลการประดิษฐ์/การออกแบบผลิตภัณฑ์	
ค. ข้อถ้อยสิทธิ		1 หน้า	☒ หนังสือมอบอำนาจ	
ง. รูปเขียน	1 รูป	1 หน้า	☐ เอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับจุลชีพ	
จ. ภาพแสดงแบบผลิตภัณฑ์			☐ เอกสารการขอรับวันยื่นคำขอในต่างประเทศเป็นวันยื่นคำขอในประเทศไทย	
☒ รูปเขียน	1 รูป	1 หน้า	☐ เอกสารขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิ	
☐ ภาพถ่าย		รูป	หน้า	☒ เอกสารอื่นๆ _____
ฉ. บทสรุปการประดิษฐ์				หน้า
15. ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ☒ การประดิษฐ์นี้ไม่เคยยื่นขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรมาก่อน ☐ การประดิษฐ์นี้ได้พัฒนาปรับปรุงมาจาก _____				
16. ลายมือชื่อ ☐ ผู้ขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ☒ ตัวแทน _____ (นางสาวนิตยา รุ่งเรืองผล)				

หมายเหตุ บุคคลใดยื่นขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ หรืออนุสิทธิบัตร โดยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ซึ่งสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

แบบ สป/สผ/อสป/012-ก

หน้า 1 ของจำนวน 1 หน้า

ใบต่อแบบท้าย แบบ สป/สผ/อสป/001-ก

เพิ่มเติมข้อ 6. ผู้ประดิษฐ์/ผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์

2. นายวานิส แก้วทอง *

ที่อยู่ 244/113 ซ.25/5 สิมมากร รามคำแหง112 แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

เลขบัตรประชาชน 1100702277387

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วานิส แก้วทอง
วัน เดือน ปี เกิด	20 กุมภาพันธ์ 2539
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2557 ระดับปริญญาตรี สาขาการออกแบบแฟชั่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2561 ระดับปริญญาโท สาขานวัตกรรมการออกแบบ คณะวิทยาลัยอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อยู่ปัจจุบัน	247/53 หมู่บ้านสัมมากร สุขาภิบาล3 รามคำแหง112 ซอย25/5 ถนน รามคำแหง เขตสะพานสูง แขวงสะพานสูง กรุงเทพฯ 10240

